

REPORT ARCHIVE COPY

**«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ»
ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ**

2017 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
шоғырландырылған қаржылық есептілігі

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

МАЗМҰНЫ

	Бет
2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІН ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ ЖӨНІНДЕГІ БАСШЫЛЫҚ МӘЛІМДЕМЕСІ	1
ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОР ЕСЕБІ	2-6
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК	
Қаржылық жағдай жөніндегі шоғырландырылған есеп	7-8
Пайда мен залал және басқа да жиынтық табыс жөніндегі шоғырландырылған есеп	9
Ақша қаражатының қозғалысы жөніндегі шоғырландырылған есеп	10-11
Капиталдағы өзгерістер жөніндегі шоғырландырылған есеп	12
Шоғырландырылған қаржылық есептілігіне ескертулер	13-70

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІН ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ ЖӨНІНДЕГІ БАСШЫЛЫҚ МӘЛІМДЕМЕСІ

«Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның (бұдан әрі – «Компания») басшылығы Компания және оның еншілес ұйымдарының (бұдан әрі бірлесіп – «Топ») 2017 ж. 31 желтоқсанындағы қаржылық жағдайын, сондай-ақ оның сол күні аяқталған жыл іші қызмет нәтижелерін, ақша қаражатының қозғалысы мен капиталдағы өзгерістерін шынайы көрсететін шоғырландырылған қаржылық есептілігін Халықаралық қаржылық есептілігі стандарттары жөніндегі Кеңес жариялаған Халықаралық қаржы есептілігі стандарттарына («ХҚЕС») сәйкес дайындауға жауапты.

Шоғырландырылған қаржылық есептілігін дайындау барысында басшылық:

- есеп саясаты қағидаларын дұрыс таңдауға және қолдануға;
- ақпаратты, соның ішінде есеп саясаты туралы деректерді мұндай ақпараттың орындылығын, нақтылығын, салыстырмалығын және түсініктілігін қамтамасыз ететін нысанда беруге;
- пайдаланушыларға есептілікті түсіну үшін ХҚЕС талаптарының орындалуы жеткіліксіз болғанда, сондай-ақ өзге де оқиғалар немесе шарттар Топ қызметінің шоғырландырылған қаржылық жағдайы мен шоғырландырылған қаржылық нәтижелеріне әсер еткен жағдайларда қосымша ақпаратты ашуға; және
- Топтың өз қызметін келешекте жалғастыру қабілетін бағалауға жауапты.

Басшылық сондай-ақ:

- Топтың барлық кәсіпорындарында тиімді әрі сенімді ішкі бақылау жүйесін әзірлеуге, енгізуге және қолдауға;
- есепке алуды Топтың мәмілелерін ашуға және түсіндіруге, сондай-ақ кез келген күнге Топтың шоғырландырылған қаржылық жағдайы жөніндегі жеткілікті дәл ақпаратты беруге және шоғырландырылған қаржылық есептілігінің ХҚЕС талаптарына сәйкес келуін қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін нысанда жүргізуге;
- бухгалтерлік есепті жергілікті бухгалтерлік есеп заңнамасы мен ХҚЕС-ке сәйкес жүргізуге;
- Топ активтерінің сақталуын қамтамасыз ету үшін барлық орынды шараларды қабылдауға; және
- қаржылық және өзге де асыра пайдалану фактілерін анықтауға және болдырмауға жауапты.

Топтың осы шоғырландырылған қаржылық есептілігі Компанияның Директорлар Кеңесінің аудит Комитетімен алдын ала мақұлданып, 2018 ж. 13 наурызда Компания басшылығымен бекітілді. Топтың осы шоғырландырылған қаржылық есептілігі Компанияның Директорлар Кеңесімен және Акционерімен бекітілуі тиіс.

Топ басшылығы атынан:

Қ.К. Алпысбаев
Президент

13 наурыз 2018 ж.

Ж.Х. Мадиев
Қаржы вице-президенті

13 наурыз 2018 ж.

Н.Х. Әбілова
Бас бухгалтер

13 наурыз 2018 ж.

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОР ЕСЕБІ

«Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның Директорлар кеңесі мен Акционеріне

Пікір

Біз қоса беріліп отырған 2017 ж. 31 желтоқсанындағы қаржылық жағдай жөніндегі шоғырландырылған есепті, 2017 жыл іші пайда мен залал және басқа да жиынтық табыс жөніндегі, ақша қаражатының қозғалысы жөніндегі және капиталдағы өзгерістер жөніндегі тиісті шоғырландырылған есептерді, сондай-ақ есеп саясатының негізгі ережелері мен басқа да түсіндірме ақпараттарды қамтитын «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның және оның еншілес ұйымдарының (бұдан әрі – «Топ») шоғырландырылған қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік.

Біздің пікірімізше, шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандары барлық елеулі аспектілерінде Топтың 2017 ж. 31 желтоқсанға қаржылық жағдайына дайындалған, сонымен бірге 2017 ж. шоғырландырылған қаржылық нәтижелері және шоғырландырылған ақша қозғалысы Халықаралық қаржы есеп стандарттары Кеңесімен шығарылған Халықаралық қаржы есеп стандарттарына сай.

Ескертпесі бар пікір білдіру негізі

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес ("ХАС") жүргіздік. Біздің міндетіміз «Шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі» деген қорытынды бөлімінде көрсетілген. Біз Кәсіби бухгалтерлер Халықаралық этика стандарттары бухгалтерлер кеңесінің кодексіне және этикалық талаптарға сәйкес Қазақстан Республикасында жеке қаржылық есептілігінде қолданылатын аудит Компанияға қатысты тәуелсіз болып келеміз. Біз осы талаптарға сәйкес Кодексте белгіленген басқа да этикалық міндеттемелерін орындадық. Біз өзіміз алған аудит дәлелдері пікір білдіру үшін жеткілікті әрі тиісті негіз болатынына сенеміз.

Аудиттің маңызды сұрақтары

Аудиттің маңызды сұрақтары – біздің кәсіби шешіміне сәйкес, есепті кезең бойынша жүргізілген жеке қаржылық есептілік аудиті кезінде ең маңызды болып анықталған. Бұл сұрақтар осы қаржылық есептілік бойынша тұтастай алғанда және мәнмәтінде қарастырылды. Біз осы сұрақтар бойынша жеке пікір білдірмейміз.

Неге біз сұрақты аудит үшін маңызды деп санаймыз?

Аудит барысында не жасалды?

Әлеуетті негізгі құралдардың құнсыздануы

Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар, негізінен инфрақұрылым объектілері мен қозғалмалы составтардан тұратын Топтың жалпы активтерінің 84 пайызын құрайды. Құнсыздану индикаторлардың бар болуына байланысты, мысалға экономикалық және нарықтық ортаның нашарлауы, нарықтық пайыздық қойылымдардың ұлғаюы мен жүк айналымы көлемінің төмендеуіне байланысты, Топ негізгі құралдардың құнсыздану сынағын жүргізді.

Ақша қаражатын келтіретін бірліктердің өтелетін сомасы 2018-2022 жж. кезеңге арналған Даму жоспарының негізінде активтерді қолдану құны ретінде анықталды. Өтелетін соманы анықтау басшылықтан қызмет перспективалары туралы пікірлер мен жорамалдарға негізделген келесі кезеңдегі ақша қаражатының ағымын күрделі бағалауын талап етеді. Пайдалану құндылығы негізгі жорамалдарға сезімтал.

Бұдан басқа, ақша қаражатын келтіретін бірліктерді дұрыс анықтау басшылықтан күрделі пайымдарды талап етеді.

Жоғарыда көрсетілген себептерге байланысты, біз жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың құнсыздануын аудиттің басты сұрағы деп анықтадық.

4 Ескертуді қараңыз.

Өтімділік және үздіксіздік қызмет қағидасы

Топтың 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдайына ағымдағы міндеттемелері оның ағымдағы активтерінен 90,556,549 мың теңгеге асып отыр.

Сонымен бірге, 16 Ескертуде көрсетілгендей ЕКДБ және HSBC Франциямен баланстық құны 80,157,916 және 63,011,636 мың теңгеге алынған несиелердің қаржылық ковенанттары бар, оларды сақтамау кредиторларға қарызды мерзімінен бұрын өтеуді талап ету құқығын бере алады. Басшылық 2017 ж. күтілетін қаржы жағдайы мен нәтижелерін бағалап, Компания қаржылық ковенанттардың кейбір ережелерін сақтай алмайтыны жайлы шешімге келді. Осыған орай, 2017 ж. 31 желтоқсанындағы қаржылық жағдайына сәйкес басшылық кредиторлардан қаржылық ковенанттар талаптарының сақталуы бойынша ережелердің қолданбауы туралы хат алды.

Осыған байланысты, жоғарыда көрсетілген мән-жайларға байланысты Топ активтерінің өтімділігінің жеткіліктілігі ағымдағы міндеттемелерді өтеу туралы басшылықтың пайымдаулары қажет.

Біз келесі рәсімдерді жүргіздік:

- Пайдалану құндылығын есептеу үшін басшылық қолданған модель мен әдістердің, ХҚЕС (IAS) 36 «Активтердің құнсыздануы» сәйкестігін бағалау.
- Ақша қаражатын қозғалысқа келтіретін бірліктің анықтау анализін.
- Дисконттық мөлшерлемесін есептеу кезіндегі қолданылған пайымдауларды тексеру және қаржы бағалау бойынша мамандардың қатысуымен сол дисконт мөлшерін қайта есептеу.
- Дисконттық мөлшерлемеге, валюта айырбастау бағамы болжамына, сондай-ақ жүк транзитінің айналымы және жолаушылар тасымалының субсидиялау деңгейінің өсуіне кем оптимистік жорамал қолданған кезде құнсызданбайтынына көз жеткізу үшін сезімталдық сынағын жүргізу.
- Компанияның 2018-2022 жж. арналған Даму жоспары мен тарихи деректерге сүйеніп, кірістердің өсуіне қатысты пайымдаулар мен операциялық пайданы бағалағандағы жорамалдарын бағалау. Біз Басшылықтың алдыңғы болжамдар дәлдігін, Директорлар Кеңесі бекіткен жоспарда пайдаланылған болжамдар мен олардың сәйкестігін болжамдар негізділігіне талдау.
- Қаржылық есептілікте көрсетілген ақпараттың толықтығын және дұрыстығын тексеру.

Басшылық қолданған жорамалдар тарихи және ағымдағы деректер мен Компанияның болашақта күтілетін болжамдармен салыстырмалылығына көз жеткіздік.

Біздің рәсімдер мыналарды қамтиды:

- Активтер мен міндеттемелердің сыныпталу дұрыстылығын тексеру.
- Үздіксіздік қызмет қағидасына күмән келтіретіндей қаржылық және операциялық оқиғалар мен шарттарды талдау.
- Үздіксіздік қызмет принципін қолдануға қатысты басшылықтың жасаған бағалық талдау.
- Ақша ағындарының болжамдарын дайындау барысында қолданылатын ақпараттар мен жіберулердің дұрыстылығы мен парасатталығын тексеру, соған қоса, құнсызданды, актуарлық бағалауды және хеджирлеудің тиімділігі сынағы сияқты басқа да бағалауда қолданылған бастапқы деректерді салыстыру.
- Өтімділік пен міндеттемелерді өтеу қабілетіне, операциялық қызметтен ақша ағындарын жеткілікті деңгейде қозғалысқа келтіру қабілеті бойынша қарыздарды өтеу және де шетелдік валюта бағамының өзгеруіне байланысты міндеттемелер мен кірістердің сомасына әсер ету мүмкіндігіне әсер ететін ықтимал болжам сценарийлерін талдау.

2 және 32 Ескетулерінде осы сұраққа қатысты Басшылық жоспары баяндалған. Қаржылық есептіліктің үздіксіздік қызмет қағидасы бойынша сұрақтың маңыздылығын ескере отырып, бұл сұрақ аудит үшін басты болып табылады.

- Қаржыландырудың қолжетімділігін растайтын, соның ішінде несиелік келісімдер, қаржы институттарымен хаттар, Директорлар Кеңесі шешімдерінің хаттамалары және т.б. құжаттарды тексеру.
- Ковенантты қоса алғандағы кредит шарттарын талдау және қаржы ковенанттарының есептелуін математикалық дұрыстығын тексеру.
- 2017 ж. 31 желтоқсанындағы қаржылық жағдайына сәйкес банк-кредиторлардың қаржылық ковенанттарға қатысты талаптарды ескермеуіне байланысты растау-хаттарын тексеру.
- Қаржылық есептілікте сәйкес ақпараттың көрсетілгендігін, дұрыстылығын және толықтығын тексеру.

Үздіксіздік қызметіне қатысты пайымдаулар ағымдағы жағдайлар бойынша орынды және ашылған ақпарат шынайы жағдайды көрсететіндігіне көз жеткіздік.

Жылдық есепте қамтылған өзге ақпарат

Шоғырландырылған қаржылық есептілік пен аудиторлық қорытындыны қоспағанда, жылдық есепте қамтылған барлық өзге де ақпаратқа басшылық жауап береді. Жылдық есеп аудиторлық қорытындыдан кейін ұсынылады деп болжаймыз.

Шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы біздің пікіріміз жылдық есептің өзге де ақпараттарға қолданылмайды және біз өзге де ақпарат бойынша менімділік білдірмейміз.

Шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудитін өткізілінуіне байланысты біз ұсынылған басқада ақпараттарды қарастыруымыз қажет. Өзге де ақпаратты аудит барысында алынған білімге, қаржылық есептіліктің елеулі сәйкессіздіктеріне, сондай-ақ мүмкін болатын өзге де бұрмалаушылықтарына қарастырамыз.

Жылдық есептің өзге де ақпаратпен танысу барысында қандай да бір бұрмалаушылықтарды анықтаған жағдайда, ол туралы корпоративтік басқаруға жауап беретін тұлғаларға хабардар етуге міндеттіміз.

Корпоративтік басқару мен шоғырландырылған қаржылық есептілікке жауап беретін басшылық пен тұлғалардың жауапкершілігі

Басшылық шоғырландырылған қаржылық есептілігін Халықаралық қаржы есептілігі стандарттарына сәйкес дайындауға және шынайы ұсынуға, сондай-ақ басшылық ықпалсыз іс-қимылдар немесе қателесу салдарынан елеулі бұрмалаушылықсыз шоғырландырылған қаржылық есептілігін дайындауға қажет деп есептейтін ішкі бақылау жүйесіне жауапты.

Компанияны сатуға, оның қызметін тоқтатуға немесе басқа практикалық баламасы болмаған жағдайларды қоспағанда басшылық шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау барысында Топтың үздіксіздік қызметін жалғастыру қабілетін бағалауына, үздіксіздік қызметіне қатысты ақпараттың көрсетуіне, үздіксіздік қызметтің пайымдаулар негізінде есептіліктің дайындығына жауап береді.

Корпоративтік басқаруға жауап беретін тұлғалар шоғырландырылған қаржылық есептіліктің дайындығы мен қадағалауына жауап береді.

Шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін аудитор жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз шоғырландырылған қаржылық есептілікте жосықсыз әрекеттер мен қателердің салдарынан болған бұрмалаушылықтардың жоқ екендігіне және аудиторлық қорытынды қамтитын біздің пікірге сенімді болуына көз жеткізу болып табылады. Саналы сенімділік – бұл жоғары сенімділік дәрежесі, бірақ ол ХАС-қа сәйкес өткізілген аудит пен елеулі бұрмалаушылықтардың анықтауына кепілдік бермейді. Бұрмалаушылықтардың нәтижесі жосықсыз әрекеттер мен қателіктер салдарынан болуы мүмкін және егер де пайдаланушылар шоғырландырылған қаржылық есептіліктің негізінде қабылдаған экономикалық шешімдеріне әсерін тигізетін жағдайда, оны елеулі деп санауға болады.

ХАС-қа сәйкес өткізілетін аудит барысында, біз әр түрлі кәсіби пайымдауды және кәсіби скептицизмді аудит бойы сақтаймыз. Сонымен қатар, біз:

- Шоғырландырылған қаржылық есептіліктің жосықсыз әрекеттер немесе қателер салдарынан елеулі бұрмалаушылықтардың тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз; бұл тәуекелдер бойынша аудиторлық рәсімдерді әзірлеп өткіземіз; аудиторлық дәлелдемелерді жеткілікті және тиісті түрде алып, пікірді білдіреміз. Қателер салдарынан болған елеулі бұрмалаушылықтардың тәуекеліне қарағанда, жосықсыз әрекеттер салдарынан болған елеулі бұрмалаушылықтардың тәуекелін анықтамау қаупі маңыздырақ, өйткені жосықсыз әрекеттерге сөз байласу, жалғандық жасау, қасақана олқылық, ақпаратты немесе әрекетті бұрмалап, қолданыстағы ішкі бақылау жүйесін айналып өту сияқты әрекеттер жасалуы мүмкін;
- Компанияның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігіне пікір білдіру мақсатында емес, мән-жайларға сәйкес аудиторлық рәсімдерді әзірлеу үшін ішкі бақылаудың түсінігін аламыз;
- Басшылық дайындаған тиісті ақпараттың ашықтығы мен бухгалтерлік бағалаудың негізділігін, есеп саясатын тиісті сипатта қолданылатынын бағалаймыз;
- Үздіксіздік қызмет туралы басшылықтың қолданған пайымдауларын заңдылығына, ал алынған аудиторлық дәлелдемелер негізінде оқиғалар мен жағдайлар нәтижесінде Компанияның үздіксіздік қызметін жалғастыру қабілеті туралы елеулі күмән туындауы мүмкін елеулі белгісіздіктеріне қорытынды жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздіктің бар деген қорытындыға келсек, біз шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиторлық қорытындының тиісті ақпаратын ашықтығына назар аударып немесе тиісінше ашылмаған жағдайда, пікірін өзгерту. Біздің қорытындылар аудиторлық қорытындыға дейін алынған аудиторлық дәлелдемелерге негізделеді. Алайда, болашақ оқиғалар мен жағдайлар Компанияның үздіксіз қызметін жалғастыру қабілетін жоғалтуға әкелуі мүмкін;
- Шоғырландырылған қаржылық есептілігін жалпы алғанда, оның мазмұны мен құрылымын, ақпаратты ашу, сондай-ақ операциялар мен оқиғалар негізінде жатқан ақпараттың дұрыстығына баға беру; және
- Шоғырландырылған қаржылық есептілікке пікір білдіруге Топтың компанияларының қаржылық жағдайы және қызметі жайлы жеткілікті ақпарат алып және дәлелді аудиторлық пікір білдіреміз. Біз Топқа, басшылыққа және олардың қызметі аудитіне жауап береміз. Біз өзіміздің аудиторлық пікірімізге жауаптымыз.

Корпоративтік басқаруға жауап беретін тұлғаларға аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері туралы, сондай-ақ аудит барысында анықталған елеулі кемшіліктерін, соның ішінде ішкі бақылау жүйесінің елеулі кемшіліктері туралы хабар береміз.

Біз сондай-ақ корпоративтік басқаруға жауап беретін тұлғаларға аудиторлық тәуелсіздікке қатысты қолданылатын этикалық талаптардың сақталуы туралы мәлімдемені береміз және аудитордың тәуелсіздігіне әсер ететін және сақтық бойынша қабылданған шаралар туралы оларға барлық сұрақтар бойынша хабар береміз.

Корпоративтік басқаруға жауап беретін тұлғаларға хабардар еткен сұрақтардың ішінен есепті кезеңнің шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін елеулі және осы тұжырымға қосылған негізгі сұрақтарын қамтиды.

Алуа Есімбекова
Тапсырма бойынша серіктес
АҚШ, Нью Гемпшер Штатының
Қоғамдық бухгалтері
2014 ж. 12 маусым
Лицензия №07348

Дәулет Қуатбеков
Орындаушы аудитор
Қазақстан Республикасының
Білікті аудитормы
2002 ж. 15 ақпандағы
№0000523 біліктілік куәлігі
Қазақстан Республикасы
«Делойт» ЖШС
Бас директорының міндетін атқарушы

DELOITTE, LLP

«Делойт» ЖШС
Қазақстан Республикасы бойынша аудит жүргізуге
құқығы бар №0000015 лицензиясы, түрі МФЮ - 2,
Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі
2006 ж. 13 қыркүйекте берген

2018 ж. 13 наурыз

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ЖӨНІНДЕГІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП
(мың теңге)**

	Ескерту -лер	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
АКТИВТЕР			
Ұзақ мерзімді активтер			
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар	6	2,654,457,139	2,521,329,368
Материалдық емес активтер		14,177,172	11,589,266
Бірлескен ұйымдарға инвестициялар	7	15,865,960	11,720,150
Қауымдасқан ұйымдарға инвестициялар	7	11,537,811	11,357,875
Кейінге қалдырылған салық активтері	19	5,952,987	8,632,019
Басқа да ұзақ мерзімді қаржы активтері	8	2,326,310	2,333,030
Басқа да ұзақ мерзімді активтер	9,10	89,136,545	92,037,599
Ұзақ мерзімді активтер жиынтығы		2,793,453,924	2,658,999,307
Ағымдағы активтер			
Ақша қаражаты мен оның баламалары	11	63,489,234	48,978,173
Өтелетін ҚҚС		30,352,756	57,252,499
Басқа да ағымдағы қаржы активтері	8	37,129,364	16,186,691
Тауарлық-материалдық қорлар	12	30,317,259	28,846,944
Сауда дебиторлық берешек	9	22,095,757	15,416,517
Табыс салығы бойынша алдын-ала төлем		1,849,125	1,903,220
Акционердің пайдасына тағайындалған актив	31	289,730	48,067,799
Басқа да ағымдағы активтер	13	51,087,600	39,174,885
		236,610,825	255,826,728
Сату үшін арналған деп сыныпталған ұзақ мерзімді активтер мен шығарылатын топтың активтері	14	120,866,285	120,625,761
Ағымдағы активтер жиынтығы		357,477,110	376,452,489
Активтер жиынтығы		3,150,931,034	3,035,451,796
КАПИТАЛ ЖӘНЕ МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Капитал			
Жарғылық капитал	15	1,062,635,047	993,460,480
Хеджерлеу резерві	15	(42,553,250)	(39,073,931)
Шетел валютасын қайта есептеу резерві	15	4,843,584	4,110,006
Бөлінбеген пайда		206,748,608	198,501,308
Акционер капиталы		1,231,673,989	1,156,997,863
Бақылау жасалмайтын иелену үлестері	15	26,955,464	11,035,349
Капитал жиынтығы		1,258,629,453	1,168,033,212

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ЖӨНІНДЕГІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

	Ескерту- лер	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Несиелер	16	1,170,968,844	1,098,117,957
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша міндеттемелер	19	226,974,810	224,357,530
Қызметкерлерге сыйақы бойынша міндеттемелер	18	28,380,212	26,169,983
Қаржылық жал бойынша міндеттемелер	17	13,750,011	-
Басқа да ұзақ мерзімді міндеттемелер	21	4,194,045	4,399,245
Ұзақ мерзімді міндеттемелер жиынтығы		1,444,267,922	1,353,044,715
Ағымдағы міндеттемелер			
Несиелер	16	93,751,143	141,561,817
Сауда кредиторлық берешек	20	113,563,965	124,453,799
Төленетін басқа да салықтар		10,410,833	8,245,766
Қызметкерлерге сыйақы бойынша міндеттемелер	18	2,858,329	2,960,557
Қаржылық жал бойынша міндеттеме	17	1,134,759	-
Акционердің пайдасына тағайындалған өзгертілмейтін міндеттеме	31	289,730	48,067,799
Басқа да ағымдағы міндеттемелер	21	139,517,990	92,267,628
		361,526,749	417,557,366
Сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылатын топ міндеттемелері	14	86,506,910	96,816,503
Ағымдағы міндеттемелер жиынтығы		448,033,659	514,373,869
Міндеттемелер жиынтығы		1,892,301,581	1,867,418,584
Капитал мен міндеттемелер жиынтығы		3,150,931,034	3,035,451,796

Топ басшылығы атынан:

К.К. Алпысбаев
Президент
13 наурыз 2018 ж.

Ж.Х. Мадиев
Қаржы вице-президенті
13 наурыз 2018 ж.

Н.Х. Әбілова
Бас бухгалтер
13 наурыз 2018 ж.

Төмендегі ескертулер осы шоғырландырылған қаржылық есептілігінің ажырамас бөлігі болып табылады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ПАЙДА МЕН ЗАЛАЛ ЖӘНЕ БАСҚА ДА ЖИЫНТЫҚ ТАБЫС ЖӨНІНДЕГІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП**
(мың теңге)

	Ескер- тулер	2017 ж.	2016 ж.
Жалғастырылатын қызмет			
Табыстар			
Жүк тасымалдары		770,074,559	688,204,339
Жолаушылар тасымалы		81,885,595	80,133,552
Мемлекеттік субсидиялар		20,459,779	22,528,832
Басқа да табыстар	22	40,692,272	32,244,835
Табыс жиынтығы		913,112,205	823,111,558
Өткізудің өзіндік құны	23	(721,330,133)	(658,852,600)
Жалпы пайда		191,782,072	164,258,958
Жалпы және әкімшілік шығындар	24	(86,204,940)	(76,443,963)
Қаржылық табыс	25	7,787,231	6,325,198
Қаржылық шығындар	26	(97,565,364)	(85,417,894)
Бағам айырмашылығынан түскен (залал)/пайда		(7,624,939)	20,863,279
Қауымдасқан және бірлескен ұйымдардың пайдасындағы үлес	7	2,137,589	670,248
Бірлескен ұйымдардағы үлесті сатудан және тоқтатылған қызметтің компоненті болып табылатын еншілес ұйымдарды сатудан түскен табыс		8,395,530	9,748,114
Активтердің құнсыздануы		(3,745,073)	(2,168,347)
Басқа да пайда мен залал		3,562,495	3,585,503
Салық салуға дейінгі пайда		18,524,601	41,421,096
Корпоративтік табыс салығы бойынша (шығын)/үнем	19	(5,835,353)	4,763,234
Жалғастырылатын қызметтен түскен жыл іші пайда		12,689,248	46,184,330
Тоқтатылған қызмет			
Тоқтатылған қызметтен жыл ішіндегі пайда/(залал)	14	265,878	(4,907,711)
Жыл іші пайда		12,955,126	41,276,619
Пайда салығы шегерілгеннен кейінгі басқа да жиынтық (залал)/пайда:			
Пайда және залал құрамына сыныпталуға жатпайтын баптар:			
Еңбек қызметі аяқталғаннан кейін қызметкерлерге төленетін сыйақы бойынша міндеттенелерді қайта бағлау		(1,553,621)	4,106,607
Пайда және залал құрамына сыныпталуға жататын баптар:			
Ақша ағындарын хеджирлеу құралы бойынша таза (залал)/табыс	15	(3,479,319)	4,417,426
Шетелдік бөлімшелерді қайта есептеуден туындайтын бағам айырмашылығы		841,353	(486,819)
Жыл іші басқа да жиынтық (залал)/пайда		(4,191,587)	8,037,214
Жыл іші жиынтық пайда		8,763,539	49,313,833
Келесілерге тиесілі жыл іші пайда:			
Акционерге		11,399,401	40,979,582
Бақылау жасалмайтын иелену үлестеріне		1,555,725	297,037
		12,955,126	41,276,619
Келесілерге тиесілі жыл іші жиынтық табыс:			
Акционерге		7,207,814	49,012,215
Бақылау жасалмайтын иелену үлестеріне		1,555,725	301,618
		8,763,539	49,313,833
Жалғастырылатын және тоқтатылған қызметтен акцияға шаққандағы пайда, теңгеде	28	23	83
Жалғастырылатын қызметтен акцияға шаққандағы пайда, теңгеде	28	22	93

Топ басшылығының қолы

К.К. Алпысбаев
Президент
13 наурыз 2018 ж.

Ж.Х. Мадиев
Қаржы вице-президенті
13 наурыз 2018 ж.

Н.Х. Әбілова
Бас бухгалтер
13 наурыз 2018 ж.

Төмендегі ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептілігінің ажырамас бөлігі болып табылады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ЖӨНІНДЕГІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП
(мың теңге)**

	Ескер- тулер	2017 ж.	2016 ж.
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы:			
Жыл іші пайда		12,955,126	41,276,619
Тоқтатылған қызметті қоса есептегенде пайда мен залалда көрсетілген корпоративтік табыс салығы бойынша үнем/(шығын)	14, 19	7,641,464	(3,622,748)
Келесілерге түзету:			
Тозу және амортизацияға		106,862,647	115,383,866
Қаржылық шығындарға	14, 26	103,702,717	91,603,653
Активтердің құнсыздануына		3,745,073	2,068,496
Қаржылық табысқа	14, 25	(8,143,123)	(7,174,522)
Еңбек қызметі аяқталғаннан кейін қызметкерлерге төленетін сыйақы және қызметкерлерге төленетін басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар бойынша шығындарға		4,095,665	4,688,159
Қауымдасқан және бірлескен ұйымдардың пайдасындағы үлеске	7	(2,137,589)	(670,248)
Күмәнді берешек бойынша резервті есептеуге		1,878,194	244,235
Бағам айырмашылығынан залал/(пайдаға)		7,700,146	(19,756,929)
Бірлескен ұйымдардағы үлесті сатудан және тоқтатылған қызметтің компоненті болып табылатын еншілес ұйымдарды сатудан түскен табысқа		(8,408,358)	(9,748,114)
Басқаға		4,743,984	4,031,207
Айналым капиталындағы және баланстың басқа да баптарындағы өзгерістерге дейінгі операциялық пайда		234,635,946	218,323,674
Сауда дебиторлық берешегінің өзгеруі		563,770	(657,908)
Тауарлық-материалдық қорлардың өзгеруі		(4,890,334)	680,674
Басқа да ағымдағы және ұзақ мерзімді активтердің өзгеруі (оның ішінде ұзақ мерзімді қайтаруға жататын ҚҚС)		(11,677,107)	(8,038,819)
Сауда кредиторлық берешектің өзгеруі		(13,305,293)	7,666,138
Төлеуге жататын басқа да салықтардың өзгеруі		22,092,026	(17,804,812)
Басқа да міндеттемелердің өзгеруі		37,565,098	25,254,523
Қызметкерлердің сыйақысы бойынша міндеттемелердің өзгеруі		(3,549,350)	(2,506,445)
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражаты		261,434,756	222,917,025
Төленген пайыздар		(78,787,224)	(75,615,767)
Алынған пайыздар		3,653,325	5,741,089
Төленген корпоративтік табыс салығы		(4,191,735)	(3,597,022)
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза қозғалысы		182,109,122	149,445,325
Инвестициялық қызметтен ақша қаражатының қозғалысы:			
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды сатып алу, жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды сатып алу үшін төленген алдын ала төлемдердегі өзгерістерді қоса есептегенде		(233,577,017)	(269,421,794)
Материалдық емес активтерді сатып алу		(179,786)	(2,283,525)
Бірлескен ұйымдардағы үлестерді сатудан түскен түсімдер		19,574,965	8,294,044
Басқа да ұзақ мерзімді активтерді сатудан түскен түсімдер		1,201,930	15,528,122
Бірлескен ұйымдарға инвестицияларды сатып алу	7	(1,358,000)	(2,465,230)
Басқа да қаржы активтеріне инвестициялар		(79,483,430)	(82,842,991)
Басқа да қаржы активтерін сатудан түскен түсімдер		53,576,781	102,711,572
Бірлескен ұйымдардан алынған дивидендтер	7	1,663,776	1,659,754
Еншілес ұйымның және тоқтатылған қызметтің шығыумен байланысты ақша қаражатының таза ағыны		1,439,753	1,160,952
Басқасы		2,922,657	1,719,743
Инвестициялық қызметте пайдаланылған ақша қаражатының таза қозғалысы		(234,218,371)	(225,939,353)

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ЖӨНІНДЕГІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП
(ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

	Ескерту- лер	2017 ж.	2016 ж.
Қаржылық қызметтен ақша қаражатының қозғалысы:			
Жарғылық капиталға жарна	15	66,852,000	127,923,000
Несиелер алу		422,633,321	178,830,508
Несиелерді өтеу		(441,129,812)	(235,886,216)
Еншілес ұйымдағы басқарылмайтын қатысу үлесін сатудан түскен табыс	15	24,067,880	9,000,000
Төленген дивидендтер мен бөлулер		(1,387,500)	(39,682)
Акционер пайдасына тағайындалған активті сатып алу		-	(7,172,307)
Басқасы		(955,643)	(716,247)
Қаржылық қызметтен ақша қаражатының таза қозғалысы		70,080,246	71,939,056
Ақша қаражаты мен оның баламаларының таза ұлғаюы/ (азаяуы)			
		17,970,997	(4,554,972)
Жыл басындағы ақша қаражаты мен оның баламалары	11	67,085,431	74,903,521
Шетелдік валютада берілген ақша қаражаты мен оның баламаларының балансына валюта бағамдары өзгеруінің әсері		(673,108)	(3,263,118)
Жыл аяғындағы ақша қаражаты мен оның баламалары	11	84,383,320	67,085,431
Ақшалай емес операциялар:			
Банк жабдықтаушыға тікелей аударған қарыз қаражаты есебінен жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды сатып алу		11,127,370	21,613,436
Теміржол әкімшілігі бойынша қарызды өзара есептеу		8,342,017	8,507,263
Несиелерді ұзақ мерзімді активтер есебінен өтеу		775,900	47,832,538

Топ басшылығының қолы:

К.К. Алпысбаев
Президент
13 наурыз 2018 ж.

Ж.Х. Мадиев
Қаржы вице-президенті
13 наурыз 2018 ж.

Н.Х. Әбілова
Бас бухгалтер
13 наурыз 2018 ж.

Төмендегі Ескертулер осы шоғырландырылған қаржылық есептілігінің ажырамас бөлігі болып табылады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ЖӨНІНДЕГІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП
(МЫҢ ТЕНГЕ)

	Жарғылық капитал	Хеджирлеу резерві	Шетел валютасын қайта есептеу резерві	Бөлінбеген пайда	Акционердің үлесі	Бақылау жасамайтын иелену үлестері	Капитал жиынтығы
2016 ж. 1 қаңтарына	865,393,896	(43,491,357)	4,601,406	142,411,682	968,915,627	(651,552)	968,264,075
Жыл іші пайда	-	4,417,426	(491,400)	40,979,582	40,979,582	297,037	41,276,619
Жыл іші басқа жиынтық табыс/(залал)	-	-	-	4,106,607	8,032,633	4,581	8,037,214
Жыл іші жиынтық табыс/(залал)	-	4,417,426	(491,400)	45,086,189	49,012,215	301,618	49,313,833
Акцияларды шығару (15 Ескерту)	128,066,584	-	-	-	128,066,584	-	128,066,584
Дивидендтер	-	-	-	-	-	(39,682)	(39,682)
Басқа да бөлулер (15 Ескерту)	-	-	-	657,924	657,924	-	657,924
Басқа да жарналар (15 Ескерту)	-	-	-	12,770,576	12,770,576	-	12,770,576
Еңшілес ұйымдардың шығуы	-	-	-	-	-	-	-
Еңшілес ұйымдардың шығуы (27 Ескерту)	-	-	-	-	-	(98)	(98)
Бақылаудың жойылуына алып келмейтін еңшілес ұйымдардағы иелену үлесінің өзгеруі (15 Ескерту)	-	-	-	(2,425,063)	(2,425,063)	11,425,063	9,000,000
2016 ж. 31 желтоқсанына	993,460,480	(39,073,931)	4,110,006	198,501,308	1,156,997,863	11,035,349	1,168,033,212
2017 ж. 1 қаңтарына	993,460,480	(39,073,931)	4,110,006	198,501,308	1,156,997,863	11,035,349	1,168,033,212
Жыл іші пайда	-	-	-	11,399,401	11,399,401	1,555,725	12,955,126
Жыл іші басқа жиынтық табыс/(залал)	-	(3,479,319)	841,353	(1,553,621)	(4,191,587)	-	(4,191,587)
Жыл іші жиынтық табыс/(залал)	-	(3,479,319)	841,353	9,845,780	7,207,814	1,555,725	8,763,539
Акцияларды шығару (15 Ескерту)	69,174,567	-	-	-	69,174,567	-	69,174,567
Дивидендтер	-	-	-	-	-	(2,142,736)	(2,142,736)
Басқа да бөлулер (15 Ескерту)	-	-	-	(9,145,190)	(9,145,190)	-	(9,145,190)
Еңшілес ұйымдардың шығуы	-	-	-	-	-	-	-
Еңшілес ұйымдардың шығуы (27 Ескерту)	-	-	(107,775)	-	(107,775)	(9,444)	(117,219)
Бақылаудың жойылуына алып келмейтін еңшілес ұйымдардағы иелену үлесінің өзгеруі (15 Ескерту)	-	-	-	7,546,710	7,546,710	16,516,570	24,063,280
2017 ж. 31 желтоқсанына	1,062,635,047	(42,553,250)	4,843,584	206,748,608	1,231,673,989	26,955,464	1,258,629,453

Топ басшы/руководитель:

[Signature]

К.К. Алимбетов
Президент
13 наурыз 2018 ж.

Ж.Х. Әбілова
Бас бухгалтер
13 наурыз 2018 ж.

Төмендегі ескертүүлер топ басшы/руководительдің қаржылық есептілігінің ажырамас бөлігі болып табылады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (мың теңге)

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

«Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ (бұдан әрі – «Компания») Қазақстан Республикасы Үкіметінің (бұдан әрі – «Мемлекет») қаулысына сәйкес Қазақстанда теміржол саласындағы мемлекеттік активтер жөніндегі холдингтік компанияны ұйымдастыру мақсатында құрылған. Компания 2002 ж. 15 мамырда тіркелген. Шоғырландырылған қаржылық есептілік Компания және онымен толық бақыланатын еншілес ұйымдардың (бұдан әрі бірлесіп – «Топ») қызмет нәтижесін көрсетеді. Компанияның тіркелген офисінің мекен-жайы: 010000, Қазақстан Республикасы, Астана қаласы, Д. Қонаев көшесі, 6.

Мемлекет атынан «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ Компанияның жалғыз акционері (бұдан әрі – «Акционер») болып табылады.

Топ Қазақстан Республикасында Мемлекет бақылайтын мемлекеттік теміржол жүйесін пайдалануды жүк және жолаушылар тасымалы қызметін көрсету арқылы және теміржол инфрақұрылымын жөндеу мен ұстау арқылы жүзеге асырады. Мемлекет Қазақстанның теміржол саласын реттеу аясында жүк және жолаушылар тасымалында Топ қолданатын тарифтерді белгілейді. Жолаушылар тасымалының белгілі бір бағыттары мемлекеттік гранттармен субсидиялауға жатады. Осы реттелетін тарифтер бір бірінен тасымалдау бойынша көрсетілетін қызмет түріне байланысты ажыратылады. Халықаралық транзиттік қатынас арқылы жүктерді тасымалдау бойынша тариф Мемлекетпен реттелмейді.

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрілігінің Табиғи монополияларды реттеу, бәсекелестікті және тұтынушылардың құқықтарын қорғау Комитеті (бұдан әрі – «ТМРК») магистральді темір жол жүйесі қызметіне тарифтерді 2016-2020 жж.-ға жүк тасымалына тарифтің жыл сайынғы 4%-дық өсімімен бекітті.

2017 ж. 1 сәуірінен бастап ТМРК жүк тасымалы қызметі бойынша тарифтердің өсуін мақұлдады. Нәтижесінде, 2017 ж. ішінде темір жол көлігімен жүктерді тасымалдау бойынша тарифтердің орташа өсімі 5%-ды құрады (2016 ж.: 4%), оның ішінде магистральді темір жол жүйесі қызметіне тариф өсімі 4%-ды (2016 ж.: 4%) және локомотивтік тартқыш қызметіне тариф өсімі 7%-ды құрады (2016 ж.: 4.6%).

2017 ж. 1 қаңтарынан бастап Қазақстан Республикасы инвестициялар және даму министрілігі, құзіретті органның атынан, облысаралық бағыттарда жүретін кейбір маршруттарға жолаушылар тасымалы бойынша тарифтердің 7%-ға өсуін бекітті (2016 ж.: 10%).

Қазақстан Республикасының нарығы дамушы нарықтарға тән кейбір ерекшеліктерді, яғни экономикалық, саяси, әлеуметтік, соттық және заңи тәуекелдерге шалдыққыштықты танытуда. Қазақстандағы бизнесті реттейтін заңдар мен нормативтік актілер тез өзгере алады және оларды негізсіз түсіндірудің мүмкіндігі бар. Қазақстанның болашақ экономикалық бағыты мемлекеттің салықтық және ақша-несиелік саясатына, қабылданатын заңдар мен нормативтік актілерге және мемлекеттегі саяси жағдайдың өзгеруіне айтарлықтай тәуелді.

Қазақстан мұнай мен газдың зор көлемін өндіретіндіктен және экспорттайтындықтан Қазақстанның экономикасы мұнай мен газдың әлемдік бағасының өзгеруіне аса сезімтал. 2014-2016 жж. ішінде энергия қорларының бағасы айтарлықтай төмендеді, бұл экспорттық табыстың төмендеуіне алып келді.

Топ басшылығы экономикалық жағдайдағы ағымдағы өзгерістерді бақылап, жақын болашақта Топ бизнесінің тұрақтылығы мен дамуын қамтамыз ету үшін қажетті деп санайтын шараларды іске асырып отыр. Алайда, бүгінгі таңда Топтың болашақ шаруашылық нәтижелері мен қаржылық жағдайына экономикалық жағдайдағы өзгерістердің әсерін анықтау қиын.

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

Мемлекет Топтың құрылымына бақылау жүргізе отырып темір жол қызметінің Қазақстан Республикасындағы ұзақ мерзімді саясатын айқындайды. Қазақстан Республикасының темір жол саласы 1997 ж. бастап қайта құрылымдау барысында, ол жүк тасымалы және инфрақұрылым және оған сәйкес тарифтердің бөлінуін қарастырып, сонымен қоса жолаушылар тасымалын субсидиялауын қамтиды. Топтың 2025 ж. дейінгі даму стратегиясына сәйкес «Локомотив» АҚ негізінде «ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ құрылды. «ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ 2016 ж. 1 шілдеден бастап жүктерді тасымалдау бойынша қызмет көрсетуде. ҚР Үкіметінің Қаулысымен 2017 ж. қыркүйекте «ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ-ға Ұлттық жүк тасымалдаушы мәртебесі берілді.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ

Сәйкестік туралы мәлімдеме

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігі Халықаралық қаржы есептілігі стандарттары жөніндегі Кеңес (бұдан әрі – «ХҚЕСК») жарияланған Халықаралық қаржы есептілігі стандарттарына (бұдан әрі мәтін бойынша – «ХҚЕС») сәйкес дайындалған.

Қызмет үздіксіздігі қағидасы

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігі қызметтің үздіксіздігі жорамалы негізінде дайындалған. Бұл Топ жақын болашақта өзінің активтерін сату мен міндеттемелерін өтеуді өзінің негізгі шаруашылық қызметі барысында жүзеге асыруын ұйғарады. 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың ағымдағы міндеттемелері оның ағымдағы активтерінен 90,556,549 мың теңгеге үлкен (31 желтоқсан 2016 ж.: 137,921,380 мың теңге). Топ көлемді инвестициялық жобаларды операциялық қызметтен түскен ақша қаражатымен қоса Мемлекеттен алынған капитал мен сыртқы несиелер арқылы тарихи қаржыландырды. 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың 93,751,143 мың теңге көлеміндегі несиелері есепті күннен кейін 12 ай ішінде өтелуі қажет. Топ өзінің ақша қаражаттарына деген қажеттілігін, міндеттемелері бойынша өтеу қабілетін және даму жоспарын бағалады. Басшылық қызмет үздіксіздігі жорамалын бағалау кезінде Топтың қаржылық жағдайын, күтілетін болашақ қаржылық нәтижелерін және қызметтен ақша ағымдарын, несиелерін, қол жетімді несие қорлары мен өзінің инвестициялық сипаттағы міндеттемелерін, күтілетін тарифтерді, валюта бағамын және Топ алдынан өтетін басқа да тәуекелдерді есепке алды. Сәйкес талдауды жүзеге асырғаннан кейін Топ басшылығы Топ операциялық қызметті жалғастыру үшін және өзінің міндеттемелерін (32 Ескерту) өтеу үшін жеткілікті қорларға ие деп есептеді және қызмет үздіксіздігі қағидасын қолдану орынды деп санады.

Құнды анықтау негізі

Есеп беру күніне бағалау немесе әділ құнмен есепке алынатын кейбір қаржылық құралдарды қоспағанда, шоғырландырылған қаржылық есептілік тарихи құн қағидасы негізінде дайындалған.

Шоғырландыру қағидасы

Шоғырландырылған қаржылық есептілік Компанияның қаржылық есептілігін және Компания мен 30 Ескертуде тізімі көрсетілген оның еншілес ұйымдарымен бақыланатын ұйымдардың қаржылық есептілігін қамтиды. Елеулі ықпалы бар Топ инвестициялары үлестік қатысу әдісі арқылы есепке алынады. Барлық топшілік операциялар, сальдо және өткізілмеген табыстар мен шығындар шоғырландыру кезінде алынып тасталынады.

Функционалдық валюта және ұсыну валютасы

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігі Қазақстандық теңгемен (бұдан әрі – «теңге») берілген. Топтың функционалдық валютасы теңге болып табылмайтын шетел ұйымдарының активтері мен міндеттемелері есептік күнге бағам бойынша аударылады, ал пайдалар немесе залалдар жыл іші орташа бағам бойынша аударылады. Қайта есептеу бойынша туындайтын бағамдық айырмашылықтар басқа да жиынтық табыстарда ескеріледі. Шетелдік ұйымдар шыққан кезде, аталған шетелдік ұйымдарға тиесілі барлық жинақталған бағам айырмашылықтары пайда мен залалда танылады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Теңге Қазақстан Республикасынан тыс жерде толық айырбасталатын валюта болып табылмайды. Топтың функционалды валютасынан басқа в валютадағы (шетелдік валютадағы) операциялар Қазақстандық қор биржасы («ҚҚБ») белгілеген операцияны жасау күніне нарықтық бағам бойынша ескеріледі. ҚҚБ сессиясында сауда-саттық өткізілмеген шетелдік валюталар бойынша валюталардың айырбастау бағамын Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Reuters ақпараттық агенттігінің арналары бойынша алынған баға белгілеуге сәйкес АҚШ долларына кросс-бағамды қолданып есептейді.

Шетелдік валюталарда берілген ақша активтері мен міндеттемелері есептік күндегі бағам бойынша ұйымның функционалды валютасына қайта есептеледі. Операцияны жасаған күнінен кейін айырбастау бағамдарының өзгеруі нәтижесінде пайда болатын барлық бағамдық айырмашылықтар пайда мен залалда көрсетіледі. Әділ құны бойынша шетелдік валюталарда берілген ақшалай емес активтер мен міндеттемелер әділ құнын белгілеу күніндегі қолданыстағы бағам бойынша теңгеге қайта есептеледі. Шетелдік валютада тарихи құны бойынша берілген ақшалай емес активтер мен міндеттемелер қайта есептелмейді.

Келесі кестеде мына күндерге теңгенің айырбастау бағамы берілген:

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
АҚШ доллары	332.33	333.29
Еуро	398.23	352.42
Швейцар франкі	340.61	328.14
Ресей рублі	5.77	5.43

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ

2016 ж. тамызда Топ Басшылығы Топтың есеп жүргізу қағидаларына, бухгалтерлік пайымдауларына, ұсыну мен есеп жүргізу әдістеріне елеулі өзгерістер енгізбейтін және қайта еңгізіліп шығарылған стандарттар мен оларға арналған түзетулерді қамтитын Есеп саясатының жаңа редакциясын бекітті.

Жаңа және қайта қаралған стандарттарды қабылдау

Ағымдағы жылы Топ 2017 ж. 1 қаңтарынан қолдануға міндетті ХҚЕСК жариялаған ХҚЕС-ке біршама түзетулерді қолданды.

ХҚЕС (IAS) 7 «Ақпаратты ашып көрсетудегі бастамаға» түзетулер

Топ осы түзетулерді бірінші рет ағымдағы кезеңде қолданды. Түзетулер ақпаратты ашып көрсетуге байланысты талаптарды енгізеді. Бұл талаптар қаржылық есептілікті пайдаланушыларға міндеттемелердің қаржылық қызмет нәтижесіндегі өзгерісін бағалауға көмектеседі.

Топтың қаржылық қызметі бойынша міндеттемелері қарыз алу (16 Ескерту) және қаржылық жал бойынша міндеттемелері (17 Ескерту) нәтижесінде пайда болады. Кіріс және шығыс қалдықтарының салыстырылуы 16 Ескертуде көрсетілген. Түзетулердің өту шарттарына сәйкес, Топ алдағы кезеңге қатысты салыстырмалы ақпаратты ашып көрсеткен жоқ. 16 Ескертуде көрсетілген қосымша ақпаратты ашып көрсетуден басқа, осы түзетулерді қолдану Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсер еткен жоқ.

ХҚЕС (IAS) 12 «Іске асырылмаған залалға қатысты кейінге қалдырылған активтерді тануға» түзетулер

Топ осы түзетулерді бірінші рет ағымдағы кезеңде қолданды. Түзетулер ұйымның шегерілетін уақытша айырмашылықтардың өзара есепке алынуы мүмкін болған елеулі салық салынатын пайданың барын қалай бағалай алатыны туралы түсініктеме береді.

Осы түзетулерді қолдану Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсер еткен жоқ, себебі Топ болашақ салық салынатын пайданың жеткіліктілігін стандартқа түзетілерде көрсетілген әдіске ұқсас әдіспен бағалайды.

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

Шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген жаңа және қайта қаралған стандарттар

Топ шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттар, түзетулер мен түсіндірмелерді мерзімінен бұрын қолданбады.

- ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржылық құралдар»¹
- ХҚЕС (IFRS) 15 «Клиенттермен келісімшарттар бойынша түсім»¹
- ХҚЕС (IFRS) 16 «Жал»²
- ХҚЕС (IFRS) 10 и ХҚЕС (IAS) 28 түзетулер Инвестор мен оның қауымдасқан немесе бірлескен ұйымдарының арасындағы мәмілелерде активтерді сату немесе жарна ретінде салу³
- ХҚЕС (IAS) 40 Инвестициялық жылжымайтын мүлік объектілерін аудару¹
- ХҚЕС-тің жыл сайынғы жаңартулары, 2014-2016 жж.¹
- ХҚЕС-тің жыл сайынғы жаңартулары, 2015-2017 жж.²
- ХҚЕТК (IFRIC) 22 «Шетел валютасындағы операциялар мер алдын ала төлем»¹
- ХҚЕТК (IFRIC) 23 «Салық салынатын пайданы есептеу ережесіндегі белгісіздік жағдай»²

¹ 2018 ж. 1 қаңтарынан басталатын жылдық есептік кезеңдер үшін әрекет етеді, мерзімінен бұрын қолдану мүмкіндігі бар.

² 2019 ж. 1 қаңтарынан басталатын жылдық есептік кезеңдер үшін әрекет етеді, мерзімінен бұрын қолдану мүмкіндігі бар.

³ Күшіне ену сәті кейін анықталады.

ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржылық құралдар»

2009 ж. қарашада шығарылған ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржылық құралдар» қаржы активтерін жіктеу мен бағалауға жаңа талаптарды енгізеді. 2010 ж. қазанда, қаржылық міндеттемелерді жіктеу мен бағалау және тоқтатылған деп тану бойынша жаңа талаптар мен түзетулер енгізілді. 2013 ж. қарашада стандарт хеджирлеуді есепке алу бойынша талаптармен толықтырылды. Стандарттың жаңартылған нұсқасы 2014 ж. шілдеде шығарылды. Негізгі өзгертулер а) қаржылық активтердің құнсыздану талаптарын; б) қаржылық активтерді жіктеу және бағалау бойынша түзетулерді, оның ішінде қарапайым борыштық құралдардың белгілі бір түрі үшін қаржылық активтердің «әділ құны бойынша басқа да жиынтық табыс арқылы бағаланатын» жаңа категориясын енгізуді қозғады.

ХҚЕС (IFRS) 9 негізгі талаптары:

- *Қаржылық активтерді жіктеу және бағалау.* ХҚЕС (IFRS) 9 қолданылу аясындағы барлық қаржылық активтер, олар бастапқы танылғаннан кейін амортизацияланған құны бойынша немесе әділ құны бойынша бағалануы тиіс. Атап айтқанда, бизнес-моделі аясында ұсталатын, шартпен көзделген және тек қана негізгі сомадан және сол бойынша пайыздардан ғана тұратын ақша ағындарын алуға бағытталған борыштық құралдар, әдетте, амортизацияланған құн бойынша бағаланады. Бизнес-моделі аясында ұсталатын, шартпен көзделген ақша ағындарын алуға және қаржылық активті сатуға бағытталған, сондай-ақ, келісім-шартта көрсетілген шарттарға сәйкес ақшалай ағындарын тек қана борыштың негізгі сомасы мен негізгі сомасы бойынша өтелмеген пайыздарды өтеуден алуға бағытталған борыштық құралдар, әдетте, басқа да жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланады. Барлық басқа да борыштық және үлестік құралдар әділ құны бойынша пайда мен залал арқылы бағаланады. Сонымен қатар, ХҚЕС (IFRS) 9 сәйкес ұйым басқа да жиынтық табыс құрамында бастапқы танылғаннан кейінгі үлестік құралдардың (сауда үшін арналмаған және шартты өтеу болып табылмайтын, ХҚЕС (IFRS) 3 сәйкес сатып алушы бизнесті біріктірудің бір бөлігі ретінде танылған) құнының өзгерісін, ал пайда мен залалда тек қана дивидендтерден түскен табысты көрсету туралы шешімді одан кейінгі уақытта бас тарта алу құқығынсыз қабылдай алады.

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың теңге)

- *Қаржылық міндеттемелерді жіктеу және бағалау.* Пайда мен залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелердің әділ құнының өзгеруі басқа да жиынтық табыс құрамында танылуы қажет. Бұндай жағдай қаржылық міндеттеменің әділ құнының өзгерісі олардың өздерінің несиелік тәуекелдерінің өзгеруімен байланысты болса орын алады. Сонымен қатар, егер де бұндай тану пайда мен залалдың жалпы танылуында теңсіздіктің пайда болуына немесе ұлғаюына әкелмесе орын алады. Қаржылық міндеттемелердің меншікті несиелік тәуекелінің өзгеруімен байланысты әділ құнының өзгеруі пайда мен залалға кейіннен қайта жіктелмейді. ХҚЕС (IAS) 39 сәйкес пайда мен залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын деп сыныпталған қаржылық міндеттемелердің әділ құнының өзгерісі пайда мен залалда танылады.
- *Құнсыздану.* Қаржы активтерінің құнсыздануын анықтау кезінде ХҚЕС (IAS) 39 талап ететін шеккен шығындар моделін емес, ХҚЕС (IFRS) 9 талап ететін күтілетін несиелік шығындар моделін қолдануын талап етеді. Қаржылық активтерді тану күнінен бастап несиелік тәуекелдің өзгерістерін көрсету үшін, күтілетін несиелік шығындардың моделі, күтілетін несиелік шығындардың әрбір есепті күнге өзгерістерін есепке алуды талап етеді.
- *Хеджирлеу есебі.* Хеджирлеуді есепке алудың жаңа ережелері ХҚЕС (IAS) 39 бекіткен хеджирлеу қатынастарының үш түрін сақтайды. ХҚЕС (IFRS) 9 әртүрлі операцияларға хеджирлеу есебін қолдану мүмкіндігіне қатысты неғұрлым жеңіл ережелерді қамтиды, хеджирлеу құралдары ретінде танылуы мүмкін қаржы құралдарының тізбесі кеңейтілді, сондай-ақ тәуекел компоненттеріне қолдануға болатын хеджирлеу есебінің тізбесі кеңейтілді. Сонымен қатар, тиімділік тесті тұжырымдамасы экономикалық қарым-қатынастың бар болуы қағидасына ауыстырылды. Хеджирлеу есебінің тиімділігін ретроспективті бағалау бұдан былай қажет емес. Тәуекелдерді басқару жөніндегі ақпаратты ашып көрсету талаптары айтарлықтай кеңейтілді.
- *Танылудың тоқтатылуына әкеп соқтырмайтын қаржылық құралдардың модификациясы немесе айырбасталуының есебі.* Жаңа стандарт танылудың тоқтатылуына әкеп соқтырмайтын қаржылық құралдардың модификациясы немесе айырбасталуының есебі бойынша жаңа талаптарды енгізеді. Амортизациялық құнымен есепке алынатын қаржылық құралдың модификациясынан пайда болатын табыс немесе шығын пайда мен шығын құрамында танылуы қажет. Табыс немесе шығын бастапқы ақша ағындары мен болашақ ақша ағындарының келтірілген құны арасындағы айырмашылықты есептеу арқылы анықталады. Болашақ ақша ағындарының келтірілген құны қаржылық құралдың бастапқы тиімді пайыз мөлшерлемесін қолдану арқылы есептеледі.

Топ ХҚЕС (IFRS) 9 талаптарына өту кезеңі барысында 2018 ж. 1 қаңтарынан бастап жаңартылған ретроспективті әдісті қолдануды таңдады. Сәйкесінше, 2017 ж. үшін салыстырмалы ақпарат қайта есептелмейді, ал жалпы жинақталған әсер 2018 ж. 1 қаңтарына кіріс сальдосы арқылы көрсетілетін болады.

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың қаржылық активтері мен міндеттемелерінің ағымдағы бағалуы мен талдауының нәтижесінде және есептік күнге тиесілі болған фактілер мен жағдайлардың негізінде, Топ басшылығы 2018 ж. 1 қаңтарынан бастап жаңа стандарттың қолданылуы Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне жалпы жинақталған 8,758,759 мың теңге көлемінде бөлінбеген пайда арқылы әсер етеді деп күтеді, толық сипаттама төменде келтірілген.

Топ қаржылық активтер мен міндеттемелердің сыныпталуы мен бағалауы бойынша айтарлықтай өзгерістерді күтпейді.

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың теңге)

Құнсызданудың жаңа моделі амортизациялық құнымен бағаланатын қаржылық активтерге қатысты, басқа да жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қарыздық құралдарға қатысты, шарттар бойынша активтерге қатысты және қаржылық кепілдіктер шарттарына қатысты активтерге қатысты күтілетін несиелер залалдарының танылуын талап етеді (ХҚЕС (IAS) 39 нақты шеккен залалдарды тануды талап етеді). Өзінің сауда дебиторлық берешегіне қатысты Топ жеңілдетілген әдісті қолданды. Бұл әдіс бойынша күтілетін несиелер залалдары сауда дебиторлық берешектің бүкіл мерзімі үшін танылады. Байланысты тараптар мен сенімгерлік басқару астындағы ұйымдарға берілген несиелерге және басқа да қаржы активтеріне, соның ішінде ақша қаражаттары мен оның баламаларына, қатысты күтілетін несиелер залалдары бүкіл мерзім үшін немесе 12 ай үшін танылатын болады. Бастапқы танудан кейін осы құралдар бойынша несиелік тәуекелдің айтарлықтай ұлғаюдың күтілуіне байланысты мерзім анықталады. Жасалған талдау нәтижелері бойынша Топ күмәнді сауда және басқа да дебиторлық берешек бойынша 315,151 мың теңге көлемінде, амортизацияланған құнымен бағаланатын қарыздық қаржылық активтер бойынша (берілген несиелер) 183,996 мың теңге көлемінде, несиелік ұйымдардағы (банктер) ақша қаражаттары (ақша қаражаттары мен оның баламалары, қолданылуы шектеулі ақша қаражаттары және да қаржы активтерін қосқанда) бойынша 272,499 мың теңге көлемінде, шығарылған қаржылық кепілдіктер бойынша 1,903,144 мың теңге көлемінде резервтің елеусіз өзгеруін күтеді. Топ басшылығы осы бағалауларда айтарлықтай өзгерістерді күтпейді.

Топ ХҚЕС (IFRS) 9 жаңа талаптарына сай қарыздық міндеттемелердің танылуының тоқталуына әкеліп соқтырмаған модификация мен айырбастаудан болатын әсерді есептеді. Басшылықтың бағалауларына сай ХҚЕС (IFRS) 9 қолданудан қаржылық міндеттемелердің баланстық құндарындағы айырмашылық 2018 ж. 1 қаңтарындағы бөлінбеген пайда арқылы өткізіліп, 6,083,969 мың теңгені құрады.

Топ хеджирлеу құралдарының есебінде айтарлықтай өзгерістерді күтпегендіктен транзиттік жүк тасымалының ақша ағындарын хеджирлеу есебінде ХҚЕС (IAS) 39 талаптарын қолдануды жалғастыруда. Бұл ХҚЕС (IFRS) 9 өту кезеңі талаптарымен рұқсат етілген.

ХҚЕС (IFRS) 15 «Клиенттермен келісімшарттар бойынша түсім»

ХҚЕС (IFRS) 15 негізгі принципі: ұйым түсімді клиенттерге уәде етілген тауарлар немесе қызметтерді клиенттерге берумен қатар сыйақыға сай келетін сомада тану керек. Ұйым сол сомаға өзінің құқығы бар деп ұйғарады. Атап айтқанда, стандарт табысты тану бойынша бес қадамды моделді енгізеді:

- 1 қадам: Сатып алушымен келісім-шартты анықтау;
- 2 қадам: Келісім-шарт бойынша орындалуға тиісті міндеттемелерді анықтау;
- 3 қадам: Келісім-шарттың бағасын анықтау;
- 4 қадам: Мәміле бағасын келісім-шарт бойынша орындалуға тиісті міндеттемелерге қатысты бөліп тарату;
- 5 қадам: Ұйым шарт бойынша орындауға тиісті міндеттемелерін орындауымен қатар табыстарды тану;

ХҚЕС (IFRS) 15 сәйкес түсім ұйым түсімді орындаушы өз міндеттемелерін орындаған кезде, яғни тауарлар мен қызметтерге бақылау орындаушыдан сатып алушыға ауысқан кезде танылады. Стандарт әртүрлі мәмілелерді есепке алу бойынша егжей-тегжейлі талаптарды қамтиды. Сонымен қатар, ХҚЕС (IFRS) 15 ақпарат көлемін толығырақ ашуды талап етеді.

2016 ж. сәуірде, ХҚЕС жөніндегі Кеңес орындауға қатысты міндеттемелерді сәйкестендіруге, «принципал-агент» қарым-қатынас талдауына, сондай-ақ лицензиялау нұсқаулығын қолдануға қатысты ХҚЕС (IFRS) 15 түзетулер енгізді.

2017 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жылға тиісті Топтың тұрақты табыстарын, жеке шарттардың талаптарын және есептік күнде бар болған фактілер мен жағдайларды талдау негізінде Топ басшылығы ХҚЕС (IFRS) 15 шоғырландырылған қаржылық есептіліктің табыстарына елеулі әсер етпейді деп күтеді. Алайда, жаңа стандартпен талап етілетін ақпаратты ашу талаптары кеңейтіледі. Бұл қаржылық есептілікті қолданушыларға сатып алушылармен келісім-шарт негізінде пайда болатын табыстың сипаты, көлемі, мерзімі, белгісіздігі және ақша ағындары жайлы толығырақ ақпарат береді.

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

ХҚЕС (IFRS) 16 «Жалгерлік»

ХҚЕС (IFRS) 16 «Жалгерлік» жалгерлік бойынша шарттарға, жалға беруші және жалға алушының есебіне қатысты біріккен моделді енгізеді. Жаңа стандарт күшіне енгеннен кейін ХҚЕС (IAS) 17 және барлық онымен байланысты түсініктемелерді алмастырады.

ХҚЕС (IFRS) 16 жалға беру шарттары және қызмет көрсету шарттарын сатып алушының анықталған активті бақылай алу қабілеті бар болуы негізінде ажыратады. Жалға алушы үшін операциялық жал (баланстан тыс есеп) мен қаржылық жалдың (баланстағы есеп) арасында айырмашылық енді жоқ, оның орнына жалға алушының есебінде пайдалану құқығы формасында актив және оған тиісті міндеттеме барлық жал шарттарына қатысты танылуы тиіс. Бұл талап қысқа мерзімді жал мен төмен құнды активтерге таратылмайды.

Пайдалану құқығы формасында актив басында бастапқы құны бойынша танылады, бастапқы құны бойынша танылғаннан кейін жинақталған амортизация мен құнсызданудан жинақталған залалды шегергеннен кейінгі бастапқы құнымен (бірнеше жағдайларды ескермегенде) жалдау бойынша міндеттемелерге қайта бағалау түзетулерін енгізгеннен кейін танылады. Жалдау бойынша міндеттеме бастапқыда қалған жалдау төлемдерінің келтірілген құны бойынша бағаланады. Бастапқы танудан кейін жалдау бойынша міндеттеме бойынша пайыздарға және жал төлемдеріне, сондай-ақ, жалға алу шартының модификацияларының әсеріне түзетіледі. Сонымен қатар, ақша ағындарының сыныпталуы да өзгереді, себебі операциялық жал шарттары бойынша жал төлемдері ХҚЕС (IAS) 17 сәйкес операциялық қызметтен түскен ақша қаражаттарының қозғалысы ретінде көрсетіледі, ал ХҚЕС (IFRS) 16 сәйкес жал төлемдері міндеттеменің негізгі сомасын өтеу мен проценттерге бөлінеді де, сәйкесінше, қаржылық қызметтен және операциялық қызметтен ақша ағындары ретінде көрсетіледі.

Жалға алушының есебіне қарағанда, жалға берушінің ХҚЕС (IFRS) 16 сәйкес есебі ХҚЕС (IAS) 17 сәйкес есепке қарағанда айтарлықтай өзгерген жоқ, және де жал келісім-шарттарын операциялық немесе қаржылық жал ретінде бөлуді талап етеді.

Бұлардан басқа, ХҚЕС (IFRS) 16 сәйкес ақпаратты ашуға қатысты талаптар айтарлықтай кеңейді.

Топ басшылығы ХҚЕС (IFRS) 16 «Жалгерлік» болашақта қолданылуы активтер мен міндеттемелердің сомаларына елеулі ықпал ете алады деп күтеді, сондықтан да Топ жалға алушы болып табылатын барлық жал келісімшарттары бойынша активтерін, қысқа мерзімді жал мен төмен құнды активтерден басқа, пайдалану құқығы формасындағы актив ретінде есептілікте көрсететін болады.

Қазіргі уақытта басшылық ХҚЕС (IFRS) 16-ның Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсерін бағалау үстінде, сондықтан да жүргізіліп жатқан бағалау аяқталмайынша жаңа стандарттың сандық бағасын беру мүмкін емес. Басшылық 2018 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін жаңа стандарттың қаржылық есептілікке әсерін толығырақ талдап, қаржылық есептілікте көрсететін болады.

Топ басшылығы 2018 ж. 1 қаңтарынан күшіне енетін басқа да шығарылған стандарттар, түзетулер мен түсіндірмелердің қолданылуы шоғырландырылған қаржылық есептілікке елеулі ықпал етпейді деп санайды.

Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар

Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар кез келген жинақталған тозуды және құнсызданудан болған залалдарды шегергеннен кейінгі нақты шығындар моделі бойынша көрсетіледі.

Кейінгі шығындар

Активтің пайдалы қызмет көрсету мерзімі кезінде шығындалатын техникалық ұстау бойынша шағындар (активті жақсы қалпында ұстау үшін жүргізілетін техникалық ұстау бойынша тұрақты жұмыстар), және де жөндеу бойынша шығындар (техникалық тексеру, техникалық ұстау бойынша келісім-шарттар және т.б.) операциялық шығындар ретінде есепке алынады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Активті ХҚЕС (IAS) 16 «Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар» сәйкес тану үшін қажетті сипаттамаларды қанағаттандыратын шығындар ғана капиталданады.

Аяқталмаған құрылыс

Аяқталмаған құрылыс құрамына құрылыс кезінде шығындалған тікелей жатқызылатын жанама шығындардың сәйкес бөлулерін қосақанда жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды сатып алу және салу бойынша шығындар жатады. Осындай активтер бойынша құнсыздануды есепке алу басқа жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар бойынша құнсыздануды есепке алу негізінде есепке алынады, және де құнсыздануды есептеу актив пайдалануға дайын болған мерзімінен басталады. Аяқталмаған құрылыстың ағымдағы құны ойн дұрыс есепке алу мақсатымен және құнсызданудан залалдарды тану мақсатымен әрдайым қайта қаралады.

Несиелер бойынша шығындар

Топ сыныпталатын активтерді сатып алумен, салумен және өндірумен тікелей байланысты несиелер бойынша шығындарды, сондай-ақ осы активтің құнының бір бөлігін капиталдандырады.

Топ ортақ мақсатқа жұмылдырылған несиелерді олардың сыныпталатын активті алу үшін тікелей жұмсалған шығындарының көлемінде ғана капиталдандырады. Капиталдандыру мөлшерлемесі ретінде Топтың сыныпталатын активтерінің салынуы мен өндіруіне жұмсалған несие шығындары бойынша орташа безбенделген өлшемі алынады. Алайда, активті тікелей сатып алу бойынша шығындар орташа безбенделген өлшемді анықтағанда есепке алынбайды.

Оларды сыныпталатын активтерге пайдалану күтілетін жекелеген несиелердің уақытша инвестицияларынан алынған инвестициялық табыс капитализацияға жарамды несиелер бойынша шығындардан шегеріледі.

Несиелер бойынша шығындар сондай-ақ шетелдік валютамен қарыз алу нәтижесінде туындайтын бағамдық айырмашылықтарды қамтиды, пайыздарды төлеу бойынша залалдарды түзету болып саналады. Пайыздарды төлеу залалдарын түзету түрінде капиталдандырылған бағамдық айырмашылық сомасы егер де қарыз жергілікті валютада алынған болатын жағдайда, Топ капиталдандырған пайыздарды төлеу сомасынан аспайды. Бағамдық айырмашылықтың кез-келген асуы пайда мен залалда көрсетіледі.

Несиелер бойынша өзге шығындар олар туындайтын кезеңдегі пайда мен залалда танылады.

Тауарлық материалдық қорлар

Тауарлық материалдық қорлар өзіндік құн мәндерінің немесе өткізудің таза құнының ең кіші мәні бойынша бағаланады. Өзіндік құнға қорларды жеткізуге және ағымдағы күйге келтіруге байланысты келтірілген шығындар кіреді. Өткізудің таза құны аяқтауға жұмсалған шығындарды және өткізуге жұмсалатын бағалау шығындарын шегергенде кәдімгі қызмет барысында қорларды өткізу құнының бағасын білдіреді. Босалқылар өндіріске жіберу, сату және де басқа босату түрлері барысында орташа өлшенген құн әдісі бойынша есепке алынады.

Капитал

Жарғылық капитал

Жай акциялар капитал ретінде жіктеледі. Жаңа акцияларды шығаруға тікелей қатысты шығындар ұйымдарды біріктіру жағдайларынан басқа капитал түсімінің сомасынан алынған ретінде көрсетіледі. Жарғылық капиталға барлық ақшалай емес салымдарды тәуелсіз бағалаушы беру күніндегі жағдай бойынша әділ құны бойынша бағалайды.

Орналастырудың заңи тіркелуі жүзеге асырылмаған орналастырылатын жай акциялар үшін алынған қаражат қосымша төленген жарғылық капитал ретінде тіркеу сәтіне дейін танылады. Тіркелуден кейін түсімдер жарғылық капиталға ауыстырылады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Басқа салымдар

Топ Акционермен активтерді алу, нарықтық мөлшерлемеден төмен мөлшерлеме бойынша алынған несиелер бойынша әділ құнға дейін түзету сияқты операцияларды және Топтың жарғылық апиталында қосымша үлес алуға әкелмейтін Акционермен өзге де операциялар жасайды. Топ мұндай операцияларды бөлнбеген пайда арқылы көрсетеді.

Басқа да бөлулер

Бөлу Топ ақшалай қаражатты немесе ақшалай емес активтерді Акционерге/соңғы Акционерге өтеусіз негізде беруді міндеттенгенде капиталдың құрамында танылады және мұндай міндеттеменің сомасы сенімді бағалануы мүмкін. Бөлу капиталдың құрамында қолдану мүмкін болатын кейінге қалдырылған салықтың кез келген әсері алынған құн бойынша танылады.

Қаржылық құралдар

Қаржылық құралдар бір жақта қаржылық активтің екінші жақта қаржылық міндеттеменің немесе үлестік құралдың пайда болуына алып келетін келісім-шарттар болып табылады

Қаржылық құралдар бастапқыда әділ құны бойынша танылады. Әділ құны тәуелсіз қызығушылығы бар жақтар арасында келісілген сыйақы сомасын білдіреді. Кейінгі бағалау қаржылық құралдардың сыныпталуына байланысты. Несие мен дебиторлық берешек ретінде сыныпталған дебиторлық берешек пен инвестициялар амортизацияланған құны бойынша тиімді пайыз мөлшерлемесі әдісі арқылы бағаланады. Сату үшін қолда бар деп сыныпталған үлестік капиталға кейбір инвестициялар сатып алу құны бойынша есепке алынады, өйткені әділ құнын шынайы түрде анықтау мүмкін емес. Басқа да міндеттемелер деп сыныпталған кредиторлық берешек, есептелген міндеттемелер, несиелер, төленетін дивидендтер мен басқа да міндеттемелер амортизацияланған құны бойынша есепке алынады.

Хеджерлеу есебі

Топ әділ құнды хеджерлеудің құралы, ақша ағындарын хеджерлеу құралы немесе шетел құрылымға таза инвестицияларды хеджерлеу құралы ретінде туынды қаржылық құралдарды, орнатылған туынды қаржылық құралдарды және орнатылмаған туынды қаржылық құралдарды (валюталық тәуекел бойынша) қосқанда хеджерлеудің жеке құралдарын белгілейді. Болашақ мәмілелердің міндеттемелері бойынша валюталық тәуекелді хеджерлеу ақша ағындарын хеджерлеу құралы ретінде есепке алынады.

Топ хеджерлеу құралдары мен хеджерленетін тармақ арасындағы қатынасты олар тәуекелдерді басқару мен хеджерлеу стратегиясына байланысты танылған мезеттен бастап құжаттайды. Сонымен қоса, хеджерлеу қатынасын белгілеу барысында Топ хеджерлеу құралының тиімділігін әрдайым құжаттайды. Тиімділік хеджерлеу тәуекеліне жатқызылатын хеджерлеу тармағымен байланысты әділ құнның немесе ақша ағымының өзгеруін өтеу негізінде қарастырылады.

Ақша ағындарын хеджерлеу

Ақша ағындарын хеджерлеудің құралы ретінде белгіленген және тану шарттарын қанағаттандырған қаржылық құралдардың әділ құнының өзгеруінің тиімді үлесі басқа да жалпы табыста көрсетіледі және ақша ағындарын хеджерлеу резервінде жинақталады. Ақша ағындарын хеджерлеудің әділ құнының өзгеруінің тиімді емес бөлігі есепті кезеңнің пайда мен залалына қосылады да қаржылық шығын жолында көрсетіледі.

Басқа да жалпы табыста танылған сома пайда мен залалға әсер еткен кезеңдерде хеджерленетін тармақ хеджерленетін тармақ шығысқа шығарылатын жол бойынша пайда мен залалға сыныпталады.

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың теңге)

Хеджерлеу есебі тоқталатын күн:

- а) Топ хеджерлеу қатынасын тоқтатқан кезде;
- ә) хеджерлеу құралының мерзімі аяқталған кезде, хеджерлеу құралы сатылған, орындалған немесе келісімшарт бұзылған кезде;
- б) қаржылық құрал ретінде танылу үшін қажетті шарттардың орындалуы тоқтатылған кезде.

Басқа да жалпы табыста жинақталған өзгерістер ықтималдылығы жоғары деп саналған мәміле нәтижелерімен бір уақытта пайда немесе залалға есептен шығарылады. Егер ықтималдылығы жоғары деп саналған мәмілені жүзеге асыру күтілмесе, басқа да жалпы табыста жинақталған сәйкес өзгертулер бірден пайда мен залалға жатқызылады.

Табыстарды тану

Табыстар Топ қандай да бір экономикалық пайда алуы мүмкін болуына және табыстар жеткілікті дәлдік дәрежеде есептелуіне немесе бағалануына қарай сыйақының әділ құнымен танылады.

Егер де тасымалдаудың аяқталу дәрежесі мен табыс сомасы жеткілікті мөлшерде анықталатын болса, тасымалдауға қатысты табыс, тасымалдауды аяқтау дәрежесіне қарай қаржылық жағдай жөніндегі шоғырландырылған есептілік күніне танылады. Жүкті тасымалдау процесінің аяқталу дәрежесі жүктің жіберілген және келген күндері (шығыс станциясының түйісу қиылысында) деректерге сай жалпы қызмет көлеміне, есеп күніне көрсетілген қызмет көлемінің пайыздық салмағы ретінде есептеледі.

Әлі көрсетілмеген тасымалдау қызметтері үшін тапсырыс берушіден алынған алдын ала төлем сомасы алу сәтінде тапсырыс берушіден алынған аванс құрамында көрсетіледі. Көрсетілген қызметтерден түсетін күтілетін есептелінген табысқа шамамен тең тапсырыс берушіден алынған аванстар, қаржылық жағдай жөніндегі шоғырландырылған есептілікте қысқа мерзімді басқа да міндеттемелер құрамында болашақ табыста танылады. Болашақ кезеңдердің табыстары қызметтердің көрсетілуіне қарай табыстарға жатқызылады.

Вагондарды пайдаланғаны үшін қызметтерге қатысты табыс Топтың вагондарын пайдалану кезеңінде танылады.

Тауарларды өткізу қатынасында табыс тауарды жеткізу және меншік құқығының өтуі кезінде танылады; мұнымен қатар тану кезінде келесі шарттар орындалуы тиіс:

- топ сатып алушыға тауарды иемденуге байланысты маңызды тәуекелдер мен пайдаларды берді;
- бұдан бұлай Топ сол тауарлармен иелену құқығымен әдетте байланысатын дәрежеде басқармайды және сатылған тауарларды тексермейді;
- өткізудің сомасы нақты анықтала алады;
- мәмілемен байланысты экономикалық пайдаларды алуға жоғары ықтимал бар;
- мәміледе болған шығындар немесе күтілетін шығындар сенімді анықтала алады.

Мемлекеттік субсидиялар

Қазақстан Республикасында мемлекеттік грант түріндегі әлеуметтік мәні бар бағыттарға жолаушыларды тасымалдауға жұмсалған шығындарды ішінара өтеу үшін Топ субсидия алуға құқығы бар деп Қазақстан Республикасының Үкіметі қаулы етті. Мемлекеттік гранттар пайда мен залалда, Топ қолданылатын шарттарды орындай алады және гранттар беріледі деген жеткілікті сенімділік болғанда Мемлекет белгілеген төмендетілген тарифпен тасымалдау бойынша қызмет көрсетілген кезеңде танылады. Топ қолданылатын мемлекеттік гранттар бойынша шарттарды орындай алуы және гранттар алынуына негізделген сенімділік шыққан кезге дейін танылмайды.

4. ЕЛЕУЛІ ПАЙЫМДАУЛАР МЕН БАҒАЛАУДАҒЫ БЕЛГІСІЗДІК КӨЗДЕРІ

Шоғырландырылған қаржылық есептілікті ХҚЕС-ке сәйкес дайындау шоғырландырылған қаржылық есептілігінде есептік күндегі активтер мен міндеттемелердің алынған сомаларына, әлеуетті активтер мен міндеттемелер туралы ақпараттың ашылуына, есептік кезең бойындағы табыс пен шығынның есептілікке алынған сомаларына әсерін тигізетін пайымдауларды және субъективті бағалаулар мен жорамалдарды Топ Басшылығымен қолдануын көздейді. Осы бағалар тарихи білімге немесе маңызды факторларға негізделгеніне қарамастан, нақты нәтижелер осы субъективті бағалаулардан ерекшеленуі мүмкін.

Есеп саясатын қолданған кезде пайдаланылған елеулі пайымдаулар

Топ Топтың есеп саясатын қолдан кездегі және шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілген сомаларға елеулі әсер еткен елеулі пайымдаулардан басқа, бағалауда белгісіздік орын алған елеулі пайымдаулар төменде көрсетілген

Бақылауды анықтау

Топ бақылайтын ұйымдар еншілес ұйымдар болып табылады. Топ еншілес ұйымды инвестиция нысанына қатысуынан кіріс өзгеруімен байланысты шығынға ұшырағанда немесе ондай кірісті алуға құқығы болса, сондай-ақ инвестициялар нысанына қатынастыықпал өзінің билігін жүзеге асырумен кіріске иелік ету мүмкіндігі болса ғана бақылайды. Еншілес ұйымдардың қаржылық көрсеткіштері шоғырландырылған қаржылық есептіліктің құрамына Топ еншілес ұйымға бақылау алған күннен бастап, бақылау тоқтаған күнге дейін енгізіледі. Еншілес ұйымдардың Есеп саясаты олардың есеп саясатын Топтың есеп саясатына сәйкестендіру керек болған жағдайда өзгертілетін. Еншілес ұйымдардағы бақыланбайтын үлеске тиесілі залалдар толық көлемде бақыланбайтын үлестер шотына «дебеттік сальдонның («дефицит») пайда болуына әкеліп соқтырса да жатқызылады (30 Ескерту).

Топ және Қазақстан Республикасының Қаржы министірлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті «ҚазАвтоЖол» Ұлттық компаниясы» АҚ-ны, «Қорғас» шекара маңы ынтымақтастығы халықаралық орталығы» АҚ-ны және де кейбір қазақстандық әуежайларды сенімгерлік басқару туралы өзара келісімшарт жасасты. Топ агент болғандықтан, осы ұйымдарға қатысты шешімдерді Комитет мүддесіне негізделіп қабылдайтындықтан, және де ұйымдардан дивидендтерді алмайтындықтан, Топ осы ұйымдарды басқармайды. Сондықтан да Топ осы ұйымдарды еншілес ұйым ретінде таныған жоқ. Топ Акционермен жасасқан сенімгерлікпен басқару келісімшартының негізінде «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ еншілес ұйым ретінде таныды. Себебі, сенімгерлік келісім-шарты арқылы Акционермен Топқа берілген кең құзірет негізінде Топ осы ұйымның қызметін жеке дара басақара алады және дивиденттерге ие бола алады.

Сонымен қатар, Топ «Қазақстан вагон жасау компаниясы» ЖШС еншілес ұйымын «ЗИКСТО» ЖШС-ға сенімгерлік басқаруға бергенімен, осы еншілес ұйымды бақылау құқығын сақтап қалды.

Нарықтық пайыздық мөлшерлемеден төмен пайыздық мөлшерлемен алынған несиелер

Топ ұқсас несиелер үшін нарықтық пайыздық мөлшерлемеден төмен пайыздық мөлшерлемен Акционерден/Соңғы акционерден несиелерді алады. Бұл несиелер бастапқыда қарыз қаражатын тартумен байланысты шығындар қоса есептелген ақша қаражатының әділ құнын (амортизацияланатын құнын) көрсететін құнмен есепке алынады. Топ капитал құрамында осы несиелердің әділ құнын ұқсас мерзімдік ұзақ мерзімді мемлекеттік қазынашылық міндеттемелердің мөлшерлемелерін қолданып есептейді және несиені әділ құнына дейін түзетуді таниды (кейінге қалдырылған сәйкес салықты шегергенде). Ұқсас мерзімдер болмаған жағдайда, Топ көбірек сәйкес келетін нарықтық мөлшерлемені Топ алған несие мерзіміне экстраполяциялайды. Бастапқы танудан кейін несиелер амортизациялық құнмен тиімді пайыз мөлшерлемесі әдісі қолданылып есепке алынады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Активтер, сатуға арналған деп сыныпталған активтер

2015 ж. желтоқсанда Қазақстан Республикасының Үкіметі «2016-2020 жж. арналған Жекешелендірудің кешенді жоспарын» бекітті және бұл жоспарды орындау мақсатында 2016 ж. ақпан айында Компания басшылығы сатылатын еншілес ұйымдар, қауымдасқан және бірлескен кәсіпорындар тізімін бекітті. ХҚЕС 5 «Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер және тоқтатылған қызмет» активті сату бойынша басшылықтың жоғары ықтималдылықпен шешімді қабылдауды талап етеді. Есепті күнгі жағдай бойынша, Компания басшылығы Жекешелендірудің кешенді жоспарын іске асыру мәртебесін қарады және ХҚЕС 5 өлшемдерге сай белгілі бір инвестицияларды сатуға арналған ретінде жіктеді (Ескерту 14).

Бағалаулардағы белгісіздіктің негізгі көздері

Төменде есептің кезеңнің соңына болашаққа қатысты негізгі пайымдалау және бағалаудағы белгісіздіктің басқа негізгі көздері көрсетілген. Бұлардың келесі есепті жылы актив мен миндеттемелердің баланстық құнына елеулі әсер етуінің ықтималдылығы жоғары.

Материалдық активтердің құнсыздануы

Топ әрбір есептік күніне активтердің баланстық құнының құнсыздану индикаторларының бар болуына тексеру жүргізеді.

Активтің құнсыздануының индикаторларының болуын анықтау қайта құрылымдау процесіндегі өзгерістер, теміржол индустриясының өсуі, болжамдық ақша ағындары, болашақта қаржыландырудың қолжетімділігінің өзгеруі; технологиялық жағынан ескіруі, қызмет көрсетудің тоқтатылуы, орын ауыстыруға жұмсалатын ағымдағы шығындар мен құнсызданудың бар екендігін көрсететін жағдайлардың басқа да өзгерістері сияқты көптеген факторларға негізделеді.

Егер мұндай индикаторлар бар болса, активтің өтелетін құны бағаланады және активтің баланстық құнымен салыстырылады. Құнсыздану баланстық құны активтің өтелетін құнынан артық болған жағдайда танылады. Өтелетін құн екі мәнді: өткізу шығынын шегергендегі активтің әділ құны мен пайдалану құнының ең үлкені ретінде белгіленеді. Пайдалану құнын бағалау кезінде есептік келешектегі ақша ағындары, басшылықтың пікірінше, ақшаның уақытша құнының ағымдық нарықтық бағасын және активтерге тән тәуекелдерді көрсететін олардың ағымдық құнына дейін дисконтталады, құн капиталдың безбелденген орташа құны негізінде (түзетілген WACC мөлшерлемесі) Өтелетін бағалау құнындағы өзгеріс құнсыздануға немесе оның болашақ кезеңдерде қалпына келуіне әкелуі мүмкін.

Құнсыздану индикаторлары бар болғандықтан Компания жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың құнсыздануына тестті 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жүргізді.

Компания құнсыздануға тестілеу үшін ақша қаражатын қозғалысқа келтіретін Топты бір бірлік ретінде қарастырады. Себебі ағымдағы операциялық моделінде ақша қаражаттарының әрбір сегменті жеткілікті тәуелсіз болып табылмайды. Теміржол инфрақұрылымы толық болып табылады және жүк және жолаушылар көлігі қызметіне бөлінбейді, сондықтан жүк және жолаушылар бағыты бойынша алынған ақша ағындарының инфрақұрылымына ешқандай объективті бөлінбейді. Жүктерді тасымалдау, сондай-ақ кросс-субсидиялауға жолаушылар тасымалының қажеттілігі тарифтерінің реттеу ерекшеліктерін ескере отырып, темір жол инфрақұрылымы тиісінше, тәуелсіз ақша ағындарын қозғалысқа келтірмейді, сол себепті құнсыздануға өткізілген тестте Топ ақша қаражатын қозғалысқа келтіретін, бір бірлік ретінде қарастырылады.

Қазақстан Республикасы Үкіметі Компанияның түпкілікті Акционері бола тұрып, Топтың жекешелендіру процесіне қатысатын компаниялардың тізімін бекітті, жекешелендірудің нәтижесінде топтың бизнес өкілдерімен өзара әрекет етудің жаңа жүйесін құрады. Топтың қайта құрылу үдерісінің аяқталмағанынан, бұл ықтимал оқиғаларды осы жылдың құнсыздануын тестілеу барысында есепке алмаған. Келесі өзгерістер тудырушы бірліктер ретінде танылып Топ активтерінің баланстық құнына ықпал етуі мүмкін.

Бұдан басқа, қолдағы ең жақсы қол жетімді дәлелдерді қолдана отырып ақша ағымын бағалауда операциялық және қаржылық факторларды, сонымен бірге көптеген субъективті факторлар есепке алынған.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Тарихи қалыптасқан ақпарат және жоспарланған сұраныс көлемдері негізінде тестілеуде қолданылған операциялық жорамалдар тасымалдаудың ең ықтимал көлемін, сонымен бірге транзит көлемін көрсетеді.

Қаржылық пайымдаулар тарифтің болжамды деңгейімен, өсуімен, берілетін жеңілдіктер және де теңгенің АҚШ долларына және Швейцар франкіне шаққандағы болжамды бағам өзгеруімен байланысты елеулі бағалаулардан тұрады. Есептеуде қолданылған негізгі ұзақ мерзімді жорамалдарға тарифтердің жыл сайынғы 4%-ға өсуі, АҚШ долларының айырбастау бағамы - бір долларға шаққанда 340 теңге және дисконттаудың салыққа дейінгі мөлшерлемесі 13.21% екендігі жатады. Осы жорамалдар шынайы жағдайларда көрсетілген.

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қолдану бағалығын есептеу нәтижесінде жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың құнсыздануы анықталған жоқ. Сонымен қатар, қолдану бағалығы келесі жорамалдарға сезімтал:

- дисконттау мөлшерлемесі;
- транзитті жүк тасымалының көлемі;
- шетел валютасының теңгеге шаққандағы валюта бағамы, сонымен бірге Швейцар франкі және АҚШ доллары.

Мемлекеттегі экономиканың жалпы тенденциясымен, инфляция деңгейіне қатысты тарифтің жеткіліксіз индексациялануымен, теңгенің басқа шетел валюталарына қатысты құбылмалылығымен байланысты жүк тасымалындағы жоспарлы өсу темпінің жағымсыз өзгеруі, және де факторлардағы болашақтағы басқа да жағымсыз өзгерістер осы жағдайлар орын алған кезеңде құнсызданудан елеулі залалдарға алып келуі мүмкін.

ҚҚС-ты өтеу

Әрбір есептік күндегі жағдай бойынша Компания халықаралық қызметтер көрсетуден туындаған ҚҚС-тың өтелмеген сомасына қатысты резервті бағалауды жүргізеді. Компания ҚҚС-ты сатып алушылардан ала алмайды, тиісінше осы сомаларды салық органдарынан алып қана өткізе алады. Компания өзінің салық басқармасынан алған ҚҚС бойынша күтіліп отырған қайтарулар туралы ақпаратты, мемлекеттік салық органдарымен хат алмасуды, сондай-ақ оны өтеуге қатысты тарихи деректерді қарайды. ҚҚС-ты өтеудің нақты сомасы Компанияның бағалау сомасынан өзгеше болуы мүмкін, ол операциялық нәтижелерге елеулі әсер етуі мүмкін.

Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың және материалдық емес активтердің тозуы

Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың және материалдық емес активтердің тозуы активтердің пайдалы қызмет етуі мерзімі ішінде төте сызықты әдісі негізінде есептеледі. Компания өзінің активтерінің, соның ішінде жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың ірі объектілерінің пайдалы қызмет мерзімдерін белгілейді. Пайдалы қызмет етудің болжамды мерзімдерімен, тарату құнымен байланысты бағалаулар, сондай-ақ тозуды есептеу әдістері әрбір есептік күнге қайта қаралады және қажет болған жағдайда түзетіледі. Кез келген түзетулер есептік бағалаулардағы өзгеріс ретінде перспективті ескеріледі. Активтердің пайдалы қызмет етуі мерзімі мен тарату құнын бағалау күтіліп отырған пайдалануға, жөндеу және қолдау жөніндегі бағдарламаларға, қызмет көлеміне, технологияларды жетілдіруге және қызметтің өзге де шарттарына тәуелді болады. Осы өзгерістердің нәтижесінде тозу құны өткен жылдары көрсетілген сомалардан елеулі өзгеше болуы мүмкін.

Топ пайдаланатын бағаланған пайдалы қызмет көрсету мерзімі төменде көрсетілген (жылдарда):

Ғимараттар мен құрылыстар	10-140
Теміржол жолдарының инфрақұрылымы	5-100
Машиналар мен жабдықтар	3-35
Көлік	4-40
Басқасы	2-50
Материалды емес активтер	1-10

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың теңге)

Салық салу

Қазақстандық түрлі заңнамалық актілер мен нормалар әр уақытта түсінікті жазылмайды. Жергілікті, өңірлік және республикалық салық органдары арасындағы пікірлердің алшақтауы мүмкін. Бұл ретте салық органдары қосымша салықтарды жете есептеген жағдайда, айыппұлдар мен өсімақылардың қолданыстағы мөлшерлері елеулі мөлшерде белгіленген: айыппұлдың мөлшері жете есептелген салықтың сомасының 50%-ын және өсімақының мөлшері уақытылы төленбеген салықтың 12.19%-ын құрайды. Нәтижесінде айыппұлдар мен өсімақылар жете есептелген салықтардың сомасынан асып кетуі мүмкін.

Жоғарыда көрсетілген белгісіздікке байланысты салықтардың, айыппұл санкциялары мен өсімақылардың әлеуетті сомасы бүгінгі уақыт бойынша шығындарға жатқызылған және 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша есептелген сомадан асып кетуі мүмкін. Бағалау мен нақты төленген сомалар арасындағы айырмашылықтар, егер мұндайлар туындайтын болса, келешектегі кезеңдерде Компанияның пайдасына елеулі әсер етуі мүмкін.

5. СЕГМЕНТТЕР БОЙЫНША АҚПАРАТ

Топтың операцияндық сегменттері көрсетілетін қызметтер негізінде анықталады. Топ негізгі екі сегментті ерекшелейді: жүк тасымалы және жолаушылар тасымалы бойынша қызметтер. Қызметтерін қосқанда сандық шектен аспайтын барлық басқа да, негізінен байланыс, коммуналдық қызметтер, жүктерді тиеу мен босату және кемелерге қызмет көрсету қызметтерінен тұратын, сегменттер жеке ашып көрсетуді қажет етпейді.

Топ басшылығы Топтың операцияндық сегменттерінің келесідей көптеген пайда көрсеткіштерін бақылайды: салық салуға дейінгі пайда, жалғастыратын қызметтен жыл іші пайдасы және жалпы пайда. Соған қарамастан, жыл іші пайда көрсеткіші ресурстарды бөлу және сегменттер қызметін бағалау үшін пайдаланылатын негізгі көрсеткіш болып табылады.

Топта сегмент ішілік сауда жүргізу үшін арналған бекітілген баға қалыптастыру саясаты жоқ, алайда сегмент ішілік операциялар нарықтық баға бойынша жүзеге асады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

Негізгі операциялық көрсеткіштер	2017 ж. 31 желтоқсанында аяқталған жыл іші				
	Жүк тасымалы	Жолаушылар тасымалы	Есептік сегменттердің жиынтығы	Басқасы	Жиынтығы
Табыстар					
Тасымалдардан түскен табыс	789,675,758	84,202,265	873,878,023	-	873,878,023
Мемлекеттік субсидиялар	-	20,459,779	20,459,779	-	20,459,779
Өзге табыстар	30,151,893	4,550,795	34,702,688	16,866,088	51,568,776
Сегмент ішілік табыстар	<u>(24,351,859)</u>	<u>(3,117,506)</u>	<u>(27,469,365)</u>	<u>(5,325,008)</u>	<u>(32,794,373)</u>
Табыстар	795,475,792	106,095,333	901,571,125	11,541,080	913,112,205
Өткізудің өзіндік құны	(617,990,240)	(94,493,103)	(712,483,343)	(8,846,790)	(721,330,133)
Жалпы және әкімшілік шығындар	(76,810,984)	(5,618,375)	(82,429,359)	(3,775,581)	(86,204,940)
Активтердің құнсыздануы	(210,228)	(2,659,057)	(2,869,285)	(875,788)	(3,745,073)
Басқа да пайда мен залал	2,761,551	751,608	3,513,159	49,336	3,562,495
Қаржылық табыс	5,757,777	689,276	6,447,053	1,340,178	7,787,231
Қаржылық шығындар	(93,976,764)	(2,490,242)	(96,467,006)	(1,098,358)	(97,565,364)
Баған айырмашылығынан түскен (залал)/пайда	(7,787,010)	72,525	(7,714,485)	89,546	(7,624,939)
Қауымдасқан және бірлескен ұйымдардың пайдасындағы/ (залалындағы) үлес	2,234,422	-	2,234,422	(96,833)	2,137,589
Бірлескен ұйымдардағы үлесті сатудан және тоқтатылған қызметтің компоненті болып табылатын еншілес ұйымдарды сатудан түскен табыс	8,395,530	-	8,395,530	-	8,395,530
Салық салуға дейінгі пайда	17,849,846	2,347,965	20,197,811	(1,673,210)	18,524,601
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығын	(5,458,830)	(57,846)	(5,516,676)	(318,677)	(5,835,353)
Жалғастырылатын қызметтен түскен жыл іші пайда	12,391,016	2,290,119	14,681,135	(1,991,887)	12,689,248
Сегменттер туралы басқа да негізгі ақпарат					
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар бойынша күрделі шығындар	220,907,834	19,211,973	240,119,807	1,293,936	241,413,743
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың тозуы	96,422,517	8,071,050	104,493,567	1,874,897	106,368,464

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

Негізгі операциялық көрсеткіштер	Жүк тасымалы	2016 ж. 31 желтоқсанында аяқталған жыл іші			
		Жолаушылар тасымалы	Есептік сегменттердің жиынтығы	Басқасы	Жиынтығы
Табыстар					
Тасымалдардан түскен табыс	712,942,787	82,087,215	795,030,002	-	795,030,002
Мемлекеттік субсидиялар	-	22,528,832	22,528,832	-	22,528,832
Өзге табыстар	20,608,236	3,327,070	23,935,306	16,232,959	40,168,265
Сегмент ішілік табыстар	<u>(27,222,487)</u>	<u>(2,301,216)</u>	<u>(29,523,703)</u>	<u>(5,091,838)</u>	<u>(34,615,541)</u>
Табыстар	706,328,536	105,641,901	811,970,437	11,141,121	823,111,558
Өткізудің өзіндік құны	(555,011,504)	(96,090,141)	(651,101,645)	(7,750,955)	(658,852,600)
Жалпы және әкімшілік шығындар	(68,073,668)	(4,446,869)	(72,520,537)	(3,923,426)	(76,443,963)
Құнсыздануды қалпына келтіру/активтердің (құнсыздануы)	819,577	(2,965,490)	(2,145,913)	(22,434)	(2,168,347)
Басқа да пайда мен залал	2,626,096	786,877	3,412,973	172,530	3,585,503
Қаржылық табыс	4,512,384	776,696	5,289,080	1,036,118	6,325,198
Қаржылық шығындар	(80,249,140)	(2,278,514)	(82,527,654)	(2,890,240)	(85,417,894)
Бағам айырмашылығынан түскен (залал)/пайда	21,153,440	(66,094)	21,087,346	(224,067)	20,863,279
Қауымдасқан және бірлескен ұйымдардың пайдасындағы/(залалындағы) үлес	4,564,036	-	4,564,036	(3,893,788)	670,248
Бірлескен ұйымдардағы үлесті сатудан және тоқтатылған қызметтің компоненті болып табылатын еншілес ұйымдарды сатудан түскен табыс	<u>607,154</u>	<u>2,041,863</u>	<u>2,649,017</u>	<u>7,099,097</u>	<u>9,748,114</u>
Салық салуға дейінгі пайда	<u>37,276,911</u>	<u>3,400,229</u>	<u>40,677,140</u>	<u>743,956</u>	<u>41,421,096</u>
Корпоративтік табыс салығы бойынша үнемдеу/(шығын)	<u>5,731,387</u>	<u>(883,694)</u>	<u>4,847,693</u>	<u>(84,459)</u>	<u>4,763,234</u>
Жалғастырылатын қызметтен түскен жыл іші пайда	<u>43,008,298</u>	<u>2,516,535</u>	<u>45,524,833</u>	<u>659,497</u>	<u>46,184,330</u>
Сегменттер туралы басқа да негізгі ақпарат					
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар бойынша күрделі шығындар	273,763,391	34,827,234	308,590,625	12,669,269	321,259,894
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың тозуы	98,826,352	7,595,524	106,421,876	8,783,736	115,205,612

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың теңге)

Топтың географиялық ақпараты

Топ әр түрлі географиялық өңірлерде сатып алушылардан табыс алады. Төмендегі кестеде 31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішінде мекендеуіне негізделген табыстар туралы ақпарат көрсетілген:

Сатып алушылардың орналасқан жері	2017 ж.	2016 ж.
Қазақстан	872,845,259	793,223,701
Ресей	12,441,938	4,722,506
Басқасы	<u>7,365,229</u>	<u>2,636,519</u>
	<u>892,652,426</u>	<u>800,582,726</u>

Негізінен Топтың барлық ұзақ мерзімді активтері Қазақстанда орналасқан.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(МЫҢ ТЕҢГЕ)

6. ЖЫЛЖЫМАЙТЫН МҮЛІК, ҮЙЛЕР МЕН ЖАБДЫҚТАР

	Теміржолда- рының инфрақұры- лымы	Ғимараттар мен құрылыстар	Машиналар мен жабдықтар	Көлік	Жер	Басқалар	Аяқталмаған капиталдық құрылыс	Жиынтығы
2016 ж. 1 қаңтарына баланстық құн	904,075,570	125,161,431	236,799,626	809,042,329	3,896,406	15,497,123	300,969,150	2,395,441,635
Сатып алу	69,787	4,234,240	2,782,462	68,849,250	9,179	175,144	243,969,936	320,089,998
Шығу	(814,518)	(2,953,044)	(4,056,054)	(6,282,626)	(2,955)	(720,580)	-	(14,829,777)
Тозу бойынша шығын	(23,771,201)	(12,730,263)	(30,705,857)	(46,087,366)	-	(1,910,925)	-	(115,205,612)
Шығу бойынша тозу	445,260	405,675	3,132,694	5,664,224	-	696,069	-	10,343,922
(Құнсыздану)/құнсыздануды қалпына келтіру	(30,688)	(145,540)	(2,330,476)	16,890	-	(77,096)	(2,428,672)	(4,995,582)
Сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылатын топтың ұзақ мерзімді активтерінен және басқасынан аудару, Менлекетке аударылғанды қосқанда	-	2,438,230	1,545	251	2,696	491	-	2,443,213
Сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылатын топтың ұзақ мерзімді активтеріне аудару	(9,277)	(1,886,195)	(53,178,475)	(2,876,778)	(180,695)	(330,096)	(6,723,839)	(65,185,355)
Басқа да қозғалыстар, аударулар мен қайта топтаулар	79,943,616	57,431,035	98,727,365	2,598,252	(78,398)	(857,318)	(244,537,626)	(6,773,074)
2016 ж. 31 желтоқсанына баланстық құн	959,908,549	171,955,569	251,172,830	830,924,426	3,646,233	12,472,812	291,248,949	2,521,329,368
Бастапқы құны	1,126,320,967	213,595,902	375,261,894	1,166,677,283	3,646,233	21,801,749	299,796,652	3,207,100,680
Жинақталған тозу мен құнсыздану	(166,412,418)	(41,640,333)	(124,089,064)	(335,752,857)	-	(9,328,937)	(8,547,703)	(685,771,312)
2017 ж. 1 қаңтарына баланстық құн	959,908,549	171,955,569	251,172,830	830,924,426	3,646,233	12,472,812	291,248,949	2,521,329,368
Сатып алу	2,316,150	25,339	616,345	14,986,482	91,433	97,719	218,111,550	236,245,018
Қаржылық жал бойынша келіп түсу	-	-	-	12,953,406	-	-	-	12,953,406
Шығу	(103,417)	(152,959)	(1,148,048)	(4,270,751)	(69,902)	(351,441)	-	(6,096,518)
Тозу бойынша шығын	(26,213,610)	(7,399,980)	(25,155,492)	(45,773,425)	-	(1,825,957)	-	(106,368,464)
Шығу бойынша тозу	90,901	138,160	1,101,006	3,434,672	-	347,049	-	5,111,788
(Құнсыздану)/құнсыздануды қалпына келтіру	(30,701)	19,304	14,024	64,753	-	(2,059)	(920,746)	(855,425)
Инвестициялық жиджымайтын мүлікке аудару	-	(2,670,839)	-	-	-	-	-	(2,670,839)
Сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылатын топтың ұзақ мерзімді активтеріне аудару	-	(973,899)	(1,813,677)	(323,289)	-	(65,066)	-	(3,175,931)
Басқа да қозғалыстар, аударулар мен қайта топтаулар	56,478,428	183,271,323	45,276,488	31,514,913	-	2,211,656	(320,768,072)	(2,015,264)
2017 ж. 31 желтоқсанына баланстық құн	992,446,300	344,212,018	270,063,476	843,511,187	3,667,764	12,894,713	187,671,681	2,654,457,139
Бастапқы құны	1,182,493,991	392,459,009	416,742,115	1,219,935,301	3,667,764	23,656,486	197,140,130	3,436,094,796
Жинақталған тозу мен құнсыздану	(190,047,691)	(48,246,991)	(146,678,639)	(376,424,114)	-	(10,771,773)	(9,468,449)	(781,637,657)

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

2017 ж. Топ соңғы акционерден/Акционерден жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды 2,322,567 мың теңге сомасына алып (2016 ж.: 143,584 мың теңгеге), оларды капиталдағы өзгерістер жөніндегі шоғырландырылған есепте жарғылық капиталға салған жарна және басқа да жарналар ретінде көрсетті (15 Ескерту).

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша аяқталмаған құрылыс, негізінен, 70,829,526 мың теңге сомасына (2016 ж.: 66,293,483 мың теңге сомасына) «Жезқазған - Бейнеу» және «Арқалық - Шұбаркөл» теміржол желілерін салу жобасы бойынша шығындардан, 35,293,745 мың теңге сомасына (2016 ж.: 18,025,640 мың теңге сомасына) Құрық портында сал кешенін салу бойынша шығындардан және 31,286,106 мың теңге сомасына (2016 ж.: 125,070,257 мың теңге) Астана ст. теміржол торабын дамыту бойынша шығындардан, соның ішінде вокзал кешенін салу шығындарынан, тұрады.

2017 ж. ішінде 320,768,072 мың теңге көлемінде объектілердің құрылысы аяқталды, соның ішінде 163,012,749 мың теңге сомасында вокзал кешенінің жартылай іске қосылуы (Астана станциясы) мен 16,460,412 мың теңге сомасында Құрық портында сал кешенінің іске қосылуы.

2017 және 2016 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың баланстық құны тиісінше 147,044,323 мың теңге және 143,316,485 мың теңге болатын жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар белгілі несиелер бойынша кепілдікті қамтамасыз етті.

2017 және 2016 жж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін алынған несиелер бойынша капиталға айналатын шығындар сомасы 2,989,294 мың теңге және 3,636,255 мың теңгені құрады. Капиталға айналдыру мөлшерлемесі 2.59%-дан 10%-ға дейін аралықты құрайды (2016 ж.: 2.59%-дан 8.63%-ға дейін).

2017 және 2016 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың толық амортизацияланған жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарының бастапқы құны, тиісінше, 246,544,005 мың теңгені және 235,839,055 мың теңгені құрады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
шоғырландырылған қаржылық есептілігіне ескертулер (жалғасы)**
(мың теңге)

7. ҚАУЫМДАСҚАН ЖӘНЕ БІРЛЕСКЕН ҰЙЫМДАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР

Атауы	Негізгі қызметі	Негізгі қызмет жүзеге асырылатын ел/ тіркелген елі	2017 ж.		2016 ж.	
			Баланстық құны	Иелену үлесі	Баланстық құны	Иелену үлесі
Қауымдасқан ұйымдар						
Халықаралық Қытай-қазақстандық логистикалық компаниясы Ляньюнган К.	Халықаралық мультимодальды тасылмалдар	Қытай Халық Республикасы	10,552,107	49%	9,906,269	49%
«Ақтау Теңіз Солтүстік Терминалы» ЖШС	Логистикалық, өнеркәсіптік және инфрақұрылымдық ғимараттарды салу мен қолдану	Қазақстан Республикасы	985,704	40% 25-49%	1,284,568	40% 25-49%
Басқасы			-		167,038	
Қауымдасқан ұйымдарға инвестициялар жиынтығы			11,537,811		11,357,875	
Бірлескен ұйымдар						
Logistic System Management B.V.	Көлік-экспедициялық қызметтер, жылжымалы құрамды оперирлеу терминалдық қызмет көрсету	Қазақстан Республикасы / Нидерланды	15,865,960	50%	11,720,150	50%
Бірлескен ұйымдарға инвестициялар жиынтығы			15,865,960		11,720,150	

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Барлық жоғарыда көрсетілген қауымдасқан және бірлескен ұйымдар Топ бизнесі үшін стратегиялық маңызды болып табылады.

31 желтоқсандағы жағдай бойынша қауымдасқан және бірлескен ұйымдарға инвестициялардағы қозғалыс келесі түрде көрсетілген:

	2017 ж.	2016 ж.
Қауымдасқан ұйымдар		
1 қаңтарға	11,357,875	10,898,604
Шетел валютасын қайта есептеу	634,013	(896,087)
Иелену үлесін өзгертпей жарғылық капиталға жарналар салу	1,358,000	2,465,230
Залалдағы үлес	(2,008,221)	(4,891,472)
Берілген кепілдемелердің әділ құны	196,144	3,519,396
Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялардан аударымдар	-	262,204
31 желтоқсанға	11,537,811	11,357,875
Бірлескен ұйымдар		
1 қаңтарға	11,720,150	22,104,613
Пайдадағы үлес	4,145,810	5,561,720
Нарықтық мөлшерлемеден төмен мөлшерлеменен берілген несиелердің әділ құнын бағалаудағы түзету	-	58,425
Ассоциациялық ұйымдар инвестицияларының аударымдары	-	(262,204)
Алынатын дивидендтер	-	(3,128,141)
Сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылатын ұзақ мерзімді активтерге аудару (14 Ескерту)	-	(12,614,263)
31 желтоқсанға	15,865,960	11,720,150

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың «Ақтөбе рельс арқалық зауыты» ЖШС, «Continental Logistics» ЖШС және «Электровоз құрастыру зауыты» ЖШС қауымдасқан кәсіпорындардың залалындағы танылмаған үлесі 11,384,743 мың теңгені құрады (2016 ж.: 6,716,574 мың теңге).

2017 ж. ішінде Топ «KTZ Express» АҚ және «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ атынан өзгеріссіз 1,018,500 мың теңге және 339,500 мың теңге көлемінде ақша қаражатымен «Ақтау Теңіз Солтүстік Терминалы» ЖШС-ның жарғылық капиталына қосымша жарна салды (2016 ж.: 1,662,260 мың теңге және 554,087 мың теңге).

2017 ж. ішінде Топ бірлескен ұйым Logistic System Management B.V.-ден 2016 жылы жарияланған 2015 жылға тиісті пайда үшін дивидендтерді ақшамен 1,663,776 мың теңге көлемінде алды (13 Ескерту). 2016 ж. ішінде Топ бірлескен ұйым Logistic System Management B.V.-ден және «Астық Транс» ЖШС-тен 2015 жылы жарияланған 2014 жылға тиісті пайда үшін дивидендтерді ақшамен, тиісінше 951,036 мың теңге және 708,718 мың теңге көлемінде алды.

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

34

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың теңге)

31 желтоқсандағы жағдай бойынша және сол күнге аяқталатын жыл іші елеулі бірлескен ұйымдарға қатысты жалпы ақпарат:

	2017 ж.		2016 ж.		
	Logistic System Management B.V.	Logistic System Management B.V.	«Локомотив құрастыру зауыты» АҚ	«Астық Транс» ЖШС	«Электро- воз құрастыру зауыты» ЖШС
Қысқа мерзімді активтер, соның ішінде	18,964,477	14,075,091	-	-	-
Ақша қаражаты мен оның баламалары	6,296,933	2,890,747	-	-	-
Ұзақ мерзімді активтер	14,968,070	12,804,334	-	-	-
Активтер жиынтығы	33,932,547	26,879,425	-	-	-
Қысқа мерзімді міндеттемелер, соның ішінде	4,529,238	5,817,155	-	-	-
Қысқа мерзімді қаржы активтері (сауда және басқа кредиторлық берешек пен резервтерді алып тастағанда)	112,593	112,593	-	-	-
Ұзақ мерзімді міндеттемелер, соның ішінде	1,019,057	969,639	-	-	-
Ұзақ мерзімді қаржы міндеттемелері (сауда және басқа кредиторлық берешек пен резервтерді алып тастағанда)	225,185	337,777	-	-	-
Міндеттемелер жиынтығы	5,548,295	6,786,794	-	-	-
Таза активтер жиынтығы	28,384,252	20,092,631	-	-	-
Иелену үлесі	50%	50%	50%	50%	25%
Топқа қатысты біріккен ұйымдардың таза активтері	14,192,126	10,046,316	-	-	-
Гудвил	1,673,834	1,673,834	-	-	-
Инвестициялардың баланстық құны	15,865,960	11,720,150	-	-	-
Табыстар	53,093,395	50,222,725	6,458,127	19,671,787	1,635,332
Тозу және амортизация	(989,517)	(887,468)	(1,160,701)	(1,062,309)	(67,738)
Қаржылық табыстар	158,920	232,095	200,126	677,505	173
Қаржылық шығындар	(45,708)	(58,828)	(233,922)	-	(60,050)
Табыс салығы бойынша шағындар	(2,106,697)	(2,103,863)	(81,678)	-	-
Жыл іші пайда/(залал) және жалпы жиынтық табыс/(шығын)	8,291,620	8,504,787	605,523	2,237,503	(448,752)
Біріккен ұйымның жалпы жиынтық (залал)/табысындағы танылған Топ үлесі	4,145,810	4,252,394	302,762	1,118,752	(112,188)

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

8. БАСҚА ДА ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Несие ұйымдарындағы қаражат (қысқа мерзімді қаржы инвестициялары)	15,912,921	17,549,976
Берілген несиелер	24,497,817	1,885,605
Шегеру: берілген несиелер бойынша резерв	(955,064)	(915,860)
	39,455,674	18,519,721
Басқа да қаржы активтерінің ағымдағы бөлігі	37,129,364	16,186,691
Басқа да қаржы активтерінің ұзақ мерзімді бөлігі	2,326,310	2,333,030
	39,455,674	18,519,721

2017 ж. ішінде «Airport Management Group» ЖШС еншілес ұйымы Топ атынан пайыссыз өтелетін қаржылық көмекті сенімді басқару астындағы байланысты тарап «Нұрсұлтан Назарбаев» Халықаралық әуежайы» АҚ-ға (бұған дейін «Астана Халықаралық әуежайы» АҚ) 27,500,000 мың теңге көлемінде айналым қаражатын қаржыландыру мақсатында көрсетті (2016 ж.: 500,000 мың теңге). Қаржылық көмектің 4,000,000 мың теңгесі осы жыл ішінде өтелді. Осы пайыссыз қаржылық көмекті есепке алу барысында, Топ берілген қаржылық көмекті әділ құнына дейін түзетуді 3,855,779 мың теңге көлемінде қаржылық шығындар құрамында таныды (2016 ж.: 65,972 мың теңге). Қаржылық көмектің әділ құнын есептеу мақсатында Топ 13.9 %-дан бастап 15.2 %-ға дейінгі тиімді пайыз мөлшерлемесін ұқсас шарттармен нарықтық мөлшерлемелерді қолдану арқылы қолданды (2016 ж.: 15%). Қаржылық көмек 2018 ж. 31 наурызына дейін өтелу керек.

2017 ж. және 2016 ж. 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша барлық берілген несиелер теңгеде көрсетілген.

Несие ұйымдарындағы қаражат:

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
BBB-(Baa3)-тен бастап BB-(Ba3)-ке дейінгі рейтингтер	-	313,100
B+(B1)-ден бастап B-(B3)-ке дейінгі рейтингтер	15,912,921	17,236,876
	15,912,921	17,549,976

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша несиелік ұйымдардағы қаражаттың орташа безбенделген пайыз мөлшерлемесі АҚШ долларында 3.50%-ды және теңгеде 11.17%-ды құрады (2016 ж.: АҚШ долларында 4.54% және теңгеде 13.08%).

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 2,375,827 мың теңге көлеміндегі қамтамасыз ету ретінде салынған несиелік ұйымдардағы қаражаттың орташа безбенделген пайыз мөлшерлемесі, АҚШ долларында 3.50%-ды құрады (2016 ж.: 6,413,604 мың теңге көлемінде 4%-ды құрады).

31 желтоқсандағы жағдай бойынша несие ұйымдарындағы қаражат мына валюталарда көрсетілген болатын:

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
АҚШ доллары	15,497,021	17,202,382
Теңге	415,900	347,594
	15,912,921	17,549,976

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың теңге)

9. САУДА ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Сауда дебиторлық берешек	30,542,561	23,628,423
Шегеру: күмәнді сауда берешек бойынша резерв	(8,404,483)	(8,094,689)
	22,138,078	15,533,734
Сауда дебиторлық берешектің ағымдағы бөлігі	22,095,757	15,416,517
Сауда дебиторлық берешектің ұзақ мерзімді бөлігі (10 Ескерту)	42,321	117,217
	22,138,078	15,533,734

31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда дебиторлық берешектің өтелу мерзімі бойынша талдау мына түрде берілген:

	Жиынтығы	Мерзімі өтпеген және құнсызданбаған	Мерзімі өткен, бірақ құнсызданбаған		
			90 күнге дейін	90 күннен 120 күнге дейін	120 күннен астам
2017 ж.	22,138,078	22,117,656	-	5,752	14,670
2016 ж.	15,533,734	15,430,606	-	103,128	-

10. БАСҚА ДА ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар үшін төленген аванстар	56,536,483	65,111,134
Қайтаруға жататын ҚҚС	36,488,308	34,141,032
Қызметкерлерге тұрғын үй қарызы	5,519,909	6,400,774
Инвестициялық жылжымайтын мүлік	2,662,803	-
Болашақ кезең шығындары	1,873,518	1,488,627
Тұрғын үй қоры	89,441	439,954
Ұзақ мерзімді сауда дебиторлық берешегі (9 Ескерту)	42,321	117,217
Басқалары	4,824,797	1,391,967
	108,037,580	109,090,705
Шегеру: жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар үшін жеткізушіге төленген аванс бойынша резерв	(1,349,954)	(2,068,719)
Шегеру: қайтарылмаған ҚҚС бойынша резерв	(17,551,081)	(14,984,387)
	89,136,545	92,037,599

31 желтоқсандағы жағдай бойынша жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар үшін төленген аванстар мына түрде көрсетілген:

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Құрық портында сал кешенін салу және әмбебап жолаушы-жүк тасымалдаушы салдарын қолданысқа енгізу	22,276,150	9,020,197
Локомотивтерді сатып алу	20,354,011	7,344,090
Жолаушыларды тасымалдау вагондарына жинақтаушы құрылғыларын сатып алу	8,131,336	8,317,108
«Жезқазған - Бейнеу» және «Арқалық -Шұбаркөл» теміржол желілерін салу	902,528	2,401,224
Астана қ. вокзал кешенін салу	412,187	20,278,582
Теңіз кемелерін сатып алу	-	3,139,592
Рельстік жолдағы порттық кранды жеткізу	-	2,279,533
Басқасы	4,460,271	12,330,808
	56,536,483	65,111,134

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

11. АҚША ҚАРАЖАТЫ МЕН ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Банктің ағымдық шотындағы ақша, теңгеде	40,152,696	15,436,352
Қысқа мерзімді банктік салымдар, теңгеде	14,275,151	26,218,883
Банктің ағымдық шотындағы ақша, басқа валюталарда	4,847,445	1,565,122
Банктің ағымдық шотындағы ақша, АҚШ долларында	4,202,063	5,659,164
Қысқа мерзімді банктік салымдар, басқа валюталарда	-	84,165
Кассадағы қолма-қол ақша	11,879	14,487
	63,489,234	48,978,173
Сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылған топтың активі құрамындағы ақша қаражаты (14 Ескерту) ¹	20,894,086	18,107,258
	84,383,320	67,085,431

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ағымдағы шоттардағы ақша қаражатының орташа безбенделген пайыз мөлшерлемесі теңгеде 2.11%-ды, АҚШ долларында 0.20%-ды және басқа валюталарда 0.28%-ды құрады (2016 ж. 31 желтоқсан: сәйкесінше 6.10%, 0.47% және 0.44%).

Теңгеде және валютада салынатын қысқа мерзімді депозиттер Топтың ақша қаражатына деген қажеттілігіне байланысты түрлі мерзімге, үш айға дейін салынады.

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қысқа мерзімді банктік салымдар бойынша орташа безбенделген пайыз мөлшерлемесі теңгеде 8.11%-ды құрады, басқа валютада салымдар болған жоқ (2016 ж. 31 желтоқсанда: теңгеде 10.63% және АҚШ долларында 7.06%).

12. ТАУАРЛЫ МАТЕРИАЛДЫ ҚОРЛАР

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Қосалқы бөлшектер	9,286,783	7,729,888
Шикізат пен материалдар	8,358,593	10,247,492
Жолдың үстіңгі құрылысы материалдары	5,590,466	3,373,485
Отын және жанар-жағармай материалдары	5,128,762	5,287,640
Аяқталмаған өндіріс	422,338	267,601
Дайын өнім	379,594	420,866
Құрылыс материалдары	334,466	776,322
Басқасы	1,021,294	977,286
	30,522,296	29,080,580
Шегеру: өтімсіз және ескірген босалқылар бойынша резерв	(205,037)	(233,636)
	30,317,259	28,846,944

¹ Сомалар «Тұлпар-Тальго» ЖШС-ның жаңадан сатып алынған еншілес ұйымның активтері ішіндегі ақша қаражаты мен оның баламаларын 17,679,397 мың теңге сомасын құрайды (Ескерту 14) (2016 ж.: 4,500,168 мың теңге).

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

13. БАСҚА ДА АҒЫМДАҒЫ АКТИВТЕР

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Басқа да салықтар бойынша алдын-ала төлем	20,851,371	15,536,701
Берілген аванстар	13,264,696	9,217,302
Талаптар, өсімпұлдар және айыппұлдар	8,324,514	7,330,878
Еншілес ұйымдарды сатудан қарыздар	3,515,000	3,525,000
Болашақ кезеңнің шығындары	1,768,943	4,257,444
Жұмысшылардың берешегі	1,401,544	1,560,333
Қолданылуы шектелген ақша қаражаты	517,943	1,782,029
Алуға тиесілі дивиденттер	386,072	1,663,776
Басқалары	12,918,276	5,093,177
	62,948,359	49,966,640
Шегеру: күмәнді берешектер бойынша резерв	(11,860,759)	(10,791,755)
	51,087,600	39,174,885

31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішіндегі берілген аванстар мен басқа да ұзақ мерзімді активтерге қатысты күмәнді берешек бойынша резервтегі қозғалыс мына түрде көрсетілген:

	2017 ж.	2016 ж.
Жылдың басына күмәнді берешек бойынша резерв	(10,791,755)	(10,141,038)
Шетел валютасын қайта есептеу	(13,438)	17,995
Жыл ішінде есептелгені	(1,234,808)	(2,259,563)
Бұрын құрылған резерв арқасында жыл ішінде есептен шығарылғаны	179,242	1,061,792
Сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылатын топ активтері құрамына аудару	-	529,059
Жыл соңына күмәнді берешек бойынша резерв	(11,860,759)	(10,791,755)

14. САТУ ҮШІН АРНАЛҒАН ДЕП СЫНЫПТАЛҒАН ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР, ШЫҒАРЫЛАТЫН ТОПТЫҢ АКТИВТЕРІ МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ ЖӘНЕ ТОҚТАТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТ

Қазақстан Республикасының Үкіметімен бекітілген 2016-2020 жж. арналған Жекешелендірудің кешенді жоспарын орындау аясында 2016 ж. ішінде Топ Басшылығы инвесторларға сатылатын Топтың еншілес ұйымдарының, қауымдасқан және бірлескен кәсіпорындарының тізімін бекітті.

2017 және 2016 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сату үшін арналған ұзақ мерзімді активтер деп сыныпталу үшін қажетті шарттарға сәйкес келетін еншілес ұйымдардың активтері мен міндеттемелері сату үшін арналған шығарылатын топ ретінде шоғырландырылған қаржылық жағдай жөніндегі қаржылық есептілікте сыныпталды.

2017 ж. ішінде Топ «Қазтеміртранс» АҚ еншілес ұйымы атынан «Көліктік қызмет орталығы» АҚ және «Аудандық Форвардтық Логистика» ЖШҚ-ның акциялар пакетін және қатысу үлестерін және «ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ еншілес ұйымы атынан «Рауан-Бұрабай» ЖШС, «Мақ-Екібастұз» ЖШС және «Бас-Балхаш» ЖШС-ның акциялар пакетін және қатысу үлестерін үшінші тараптарға сатты. Сату нәтижесінде Топ өз қызметінің елеулі бөлігін қалыптастырмайтын осы еншілес ұйымдарды өз бақылауының аясынан босатты, және де сатудан түскен пайданы тоқтытылған қызмет болып саналмайтын еншілес ұйымдардың шығынынан пайда ретінде есептілікте таныды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

«Тұлпар-Тальго» ЖШС-ні бақылау

2015 ж. мамырда Топ, «Ремлокомотив» АҚ еншілес ұйымы атынан, Talgo Kazajstan S.L.U. жалғыз құрылтайшысы болып табылатын Patentes Talgo S.L.U. компаниясымен «Тұлпар-Тальго» ЖШС-ның 51% үлесін сату-сатып алу жөнінде алдын-ала келісімшартына отырды, келісімшарт шегінде Топ 23,000 мың еуро көлемінде алдын ала төлемді алды. 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша мәміле аяқталған жоқ, себебі Топ басшылығы Patentes Talgo S.L.U.-мен мәміле шарттарын қайта қарастыруда.

2017 ж. 18 мамырда Компанияның Директорлар кеңесі «Ремлокомотив» АҚ-ның «Тұлпар-Тальго» ЖШС-ның жарғылық капиталындағы үлесінің сатылатын бөлігін айтарлықтай деңгейге дейін 99.99926%-ға ұлғайту туралы шешім қабылдады. 2017 ж. 2 қарашада Қазақстан Республикасының экономиканы оңтайландыру жөніндегі Мемлекеттік комиссиясы «Самрук-Қазына» АҚ-ның «Тұлпар-Тальго» ЖШС-ның тура адрестік сату туралы ұсынысымен келісті (сатылатын үлесті ұлғайту арқылы). Топ басшылығы «Тұлпар-Тальго» ЖШС-ның 12 ай ішінде сатылуының ықтималдылығы жоғары деп санап, оны таза активтерінің баланстық құнынан төмен емес құнмен есептілікте таныды.

«Транстелеком» АҚ

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топқа 51% акциясы тиесілі «Транстелеком» АҚ шоғырландырылған есепте шығарылатын топ ретінде сыныпталған, себебі Топ бұрында 26 % азайту 1 акцияны сату процесін бастаған, және Топ мәміле есептік күннен бастап 12 ай ішінде жүзеге асыралады деп күтеді.

2016 ж. 30 желтоқсанда сауда-саттықтың бірінші кезеңі аяқталды. 2017 ж. 10 ақпанда ашық екі кезеңді конкурстың нәтижелері шығарылды. Нәтиже бойынша сатып алушы анықталып, сату бағасы мақұлданды. Топ Басшылығы мәміле есептік күннен 12 ай ішінде аяқталады деп күтеді.

Бірлескен ұйымдарға инвестициялар

2017 ж. ақпанда Топ «Қазтеміртранс» АҚ еншілес ұйымы атынан «Астық-Транс» АҚ бірлескен ұйымының 50% акциясын үшінші тарапқа сату бойынша мәмілені аяқтады. Сатудың жалпы құны 5,252,130 мың теңгені құрады. Инвестицияның шығарылу күніне баланстық құны 3,874,398 мың теңгені құрады.

2017 ж. сәуірде Топ «Локомотив құрастыру зауыты» АҚ бірлескен ұйымының 50% акциясын үшінші тарапқа сату бойынша мәмілені аяқтады. Сатудың жалпы құны 15,716,250 мың теңгені құрады. 2017 ж. сәуірде сату сомасының 90%-ы 14,144,625 мың теңге көлемінде төленді. Келісім-шарттың шарттарына сәйкес төлемнің қалған 10%-ына екі жыл ішінде төленетін кейінге қалдырылған төлем қарастырылған. Топ төлемнің келтірілген құнын 15.1% нарықтық мөлшерлемені қолдану арқылы есептеп, төлемнің сомасы мен оның келтірілген құнының арасындағы айырмашылықты 386,704 мың теңге көлемінде бірлескен ұйымдардағы қатысу үлесін сатудан пайда құрамында таныды.

Сату нәтижесінде Топ жоғарыда талқыланған бірлескен ұйымдар алдында бірлескен бақылауын жоғалтып, сатудан түскен пайданы бірлескен ұйымдардағы қатысу үлесін сатудан түскен пайда құрамында таныды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

Сату үшін арналған ұзақ мерзімді активтер, шығарылатын топтың активтері мен міндеттемелері келесі түрде көрсетілген.

	2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша				2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша			
	«Транстеле-ком» АҚ	«Тұлпар-Тальго» ЖШС	Басқалары	Жиынтығы	«Транстеле-ком» АҚ	«Тұлпар-Тальго» ЖШС	Басқалары	Жиынтығы
Активтер								
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар	67,239,312	-	5,218	67,244,530	62,193,300	-	751,136	62,944,436
Материалды емес активтер	4,131,510	-	-	4,131,510	3,556,450	-	2,044	3,558,494
Басқа да ұзақ мерзімді активтер	5,864,701	-	-	5,864,701	1,250,748	-	399	1,251,147
Тауарлы материалды қорлар	1,333,086	-	-	1,333,086	680,233	-	85,821	766,054
Сауда дебиторлық берешек	3,525,182	-	-	3,525,182	3,543,338	-	885,747	4,429,085
Басқа да ағымдағы активтер	4,127,392	-	21,392	4,148,784	4,859,875	-	1,144,199	6,004,074
Ақша қаражаты мен оның баламалары	3,214,664	-	25	3,214,689	13,201,627	-	405,463	13,607,090
Жанадан сатып алынған еншілес ұйымның активтері	-	28,513,556	-	28,513,556	-	15,451,118	-	15,451,118
Сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылатын топтың активтер жиынтығы	89,435,847	28,513,556	26,635	117,976,038	89,285,571	15,451,118	3,274,809	108,011,498
Бірлескен ұйымға инвестициялардан аударым	-	-	-	-	-	-	12,614,263	12,614,263
Басқасы (вагон жөндеу депосының активтері)	-	-	2,890,247	2,890,247	-	-	-	-
Сату үшін арналған деп сыныпталған ұзақ мерзімді активтер	-	-	2,890,247	2,890,247	-	-	12,614,263	12,614,263
Сату үшін арналған деп сыныпталған ұзақ мерзімді активтер мен шығарылатын топтың жиынтығы	89,435,847	28,513,556	2,916,882	120,866,285	89,285,571	15,451,118	15,889,072	120,625,761
Міндеттемелер								
Несилер	47,111,427	-	-	47,111,427	53,560,485	-	-	53,560,485
Қаржылық жал бойынша міндеттемелер	2,007,942	-	-	2,007,942	1,839,073	-	136,052	1,975,125
Қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелер	407,246	-	-	407,246	418,391	-	36,834	455,225
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша міндеттеме	3,470,534	-	-	3,470,534	3,072,754	-	289,147	3,361,901
Сауда кредиторлық берешек	6,385,460	-	113,194	6,498,654	8,561,108	-	767,679	9,328,787
Басқа да салықтар	155,160	-	-	155,160	450,065	-	232,428	682,493
Басқа да қысқа мерзімді міндеттемелер	2,785,229	-	1,585	2,786,814	7,898,517	-	247,506	8,146,023
Жанадан сатып алынған еншілес ұйымның міндеттемелері	-	24,069,133	-	24,069,133	-	19,306,464	-	19,306,464
Сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылатын топтың міндеттемелер жиынтығы	62,322,998	24,069,133	114,779	86,506,910	75,800,393	19,306,464	1,709,646	96,816,503
Шығарылатын топтың таза активтері/(міндеттемелері)	27,112,849	4,444,423	-	-	13,485,178	(3,855,346)	-	-

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың теңге)

Тоқтатылған қызмет

Топ «Транстелеком» АҚ мен «Тұлпар-Тальго» ЖШС еншілес ұйымдарының қызмет нәтижелерін тоқтатылған қызмет ретінде пайда мен залал және басқа да жиынтық табыс жөніндегі шоғырландырылған есепте көрсетті.

Тоқтатылған қызметтің нәтижелері 2017 және 2016 жж. үшін келесі түрде көрсетілген:

	«Транс-телеком» АҚ	2017 ж. «Тұлпар-Тальго» ЖШС	Жиынтығы
Өткізуден түскен табыс	37,723,902	-	37,723,902
Өзіндік құн	(25,283,455)	-	(25,283,455)
Жалпы және әкімшілік шығындар	(4,219,497)	(421,734)	(4,641,231)
Обесценение активов	(22,407)	-	(22,407)
Басқа да пайда мен залалдар	81,886	69,962	151,848
Қаржылық табыс	257,116	98,776	355,892
Қаржылық шығын	(5,988,767)	(148,586)	(6,137,353)
Бағам айырмашылығынан пайда/(залал)	(275,631)	200,424	(75,207)
Табыс салығына дейінгі пайда/(залал)	2,273,147	(201,158)	2,071,989
Табыс салығы бойынша шығын	(1,497,537)	(308,574)	(1,806,111)
Жыл іші тоқтатылған қызметтен пайда/(залал)	775,610	(509,732)	265,878
Акцияға шаққандағы базалық пайда/(залал) (теңге)	2	(1)	1

	«Транс-телеком» АҚ	2016 ж. «Тұлпар-Тальго» ЖШС	Жиынтығы
Өткізуден түскен табыс	13,758,406	-	13,758,406
Өзіндік құн	(7,171,889)	-	(7,171,889)
Жалпы және әкімшілік шығындар	(2,994,630)	(969,935)	(3,964,565)
Басқа да пайда мен залалдар	17,989	35,619	53,608
Қаржылық табыс	817,240	32,084	849,324
Қаржылық шығын	(6,035,743)	(150,016)	(6,185,759)
Бағам айырмашылығынан залал	(91,746)	(1,014,604)	(1,106,350)
Табыс салығына дейінгі залал	(1,700,373)	(2,066,852)	(3,767,225)
Табыс салығы бойынша шығын	(1,140,486)	-	(1,140,486)
Жыл іші тоқтатылған қызметтен залал	(2,840,859)	(2,066,852)	(4,907,711)
Акцияға шаққандағы базалық залал (теңге)	(6)	(4)	(10)

Тоқтатылған қызметтен еншілес ұйымдардың ақша қаражатының қозғалысы келесі түрде көрсетілген:

	2017 ж.	2016 ж.
Операциялық қызметтен алынған таза ақша қаражаты	4,620,822	16,856,436
Инвестициялық қызметте қолданылған таза ақша қаражаты	(6,932,220)	(6,649,162)
Қаржылық қызметте алынған/(қолданылған) таза ақша қаражаты	(7,610,490)	(4,485,219)
Ақша қаражатының таза кірісі	(9,921,888)	5,722,055

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

15. КАПИТАЛ

2017 және 2016 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жарғылық капитал мына түрде көрсетілген:

	Шығаруға руқсат етілген шығарылған акциялардың саны	Шығарылған және төленген акциялардың саны	Жарғылық капитал, мың теңге
2016 ж. 1 қаңтардағы жағдай бойынша	502,040,458	494,698,044	865,393,896
Шығарылған және орнатылған жаңа акциялар	-	1,365,676	128,066,584
2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша	502,040,458	496,063,720	993,460,480
Шығарылған және орнатылған жаңа акциялар	-	93,852	69,174,567
2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша	502,040,458	496,157,572	1,062,635,047

Компанияның жарғылық капиталы акцияларды шығару Компанияның ақшалай қаражатына, акция үлесіне немесе жылжымайтын мүлігіне, үйлер мен жабдықтарына оларды айырбастау арқылы қалыптастырылған. Акционер дивидендтер алуға құқылы, Компанияны таратқан кезде Компания мүлігінің бір бөлігіне құқылы және Компанияның акцияларына айырбасталған Компанияның акцияларын немесе басқа да бағалы қағаздарын сатып алу артықшылығына құқылы.

Жарналар

Акцияларды шығару

2017 ж. ішінде жарғылық капиталға жарналар келесі түрде көрсетілген:

- төлем ретінде 66,852,000 мың теңге көлеміндегі ақша қаражаты алынған 66,852 акцияны шығару. Осы жарна «Құрық портында сал кешенін салу және әмбебап жүк және жолаушылар салдарын пайдалану» жобасын қардыландыру үшін алынған; және.
- төлем ретінде 2,322,567 мың теңге көлемінде мүлік (Қарабатан теміржол станциясы (теміржол жолдары мен қосалқы объектілерді дамыту) және екі жер учаскісіне жерді пайдалану құқығы алынған 27,000 акцияны шығару.

2016 ж. ішінде жарғылық капиталға жарналар келесі түрде көрсетілген:

- төлем ретінде 46,400,000 мың теңге көлемінде ақша қаражаты алынған 464,000 акцияны шығару. Осы жарналар «Жезқазған-Бейнеу» және «Алматы 1 - Шу учаскісінде екінші теміржол қатынас жолын салу» және «Құрық портында сал кешенін салу және әмбебап жүкжолаушылар салдарын пайдалану» жобасына алынған;
- төлем ретінде 74,183,000 мың теңге көлеміндегі ақша қаражаты алынған 741,830 акцияны шығару. Осы жарналар «Астана темір жол торабын дамыту және вокзалдық кешенін салу» және «Жезқазған-Бейнеу» жол торабын салу» жобаларына алынған;
- төлем ретінде 7,340,000 мың теңге көлеміндегі ақша қаражаты алынған 73,400 акцияны шығару. Осы жарналар «Құрық портында сал кешенін салу және әмбебап жүкжолаушылар салдарын пайдалану» жобасына алынған;
- төлем ретінде 57,780 мың теңге көлеміндегі ақша қаражаты алынған 642 акцияны шығару. Осы жарналар Тараз қаласында Ақпарат және талдау ғылыми-техникалық кітапхана орталығын орналастыру үшін ғимарат алу үшін алынған;
- төлем ретінде 85,804 мың теңге көлеміндегі ақша қаражаты алынған 85,804 акцияны шығару. Осы жарналар арқасында 7 теміржол вокзал ғимараты мен 4 жолаушылар платформасы алынған;

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Басқа да салымдар

31 желтоқсанда аяқталатын жылдар іші басқа да салымдар келесі түрде көрсетілген:

	2017 ж.	2016 ж.
Нарықтық мөлшерлемеден төмен мөлшерлеменен алынған несиелерді әділ құнына дейін түзету	-	3,189,571
Акционерден алынған несиелерді мерзімінен бұрын өтеу	-	9,581,005
	-	12,770,576

2016 ж. ішінде 797,393 мың теңге сомасында кейінге қалдырылған салық әсерін шегергеннен кейінгі нарықтық мөлшерлемеден төмен мөлшерлеменен алынған несиелердің әділ құнына дейінгі түзетулер 3,986,964 мың теңге сомасында есепке алынды.

2016 ж. желтоқсан айында соңғы Акционердің шешіміне сәйкес Топ Акционерден 47,832,538 мың теңге сомасына алынған қарызын мерзімінен бұрын өтеу үшін, кәсіби емес активтерді, оның ішінде әкімшілік-технологиялық "Transport tower" кешені, құралдар Оңалту орталығының құралдар жинағын, Акционердің пайдасына тағайындалған Актив ретінде есепке алынған телерадиокешені жаюдықтарын (31 Ескерту) және теміржол желілерінің құрылысы бойынша жобалар шегінде салынған мемлекетке арналған актив ретінде сыныпталған активтерді Акционергетаспырды. Мерзімінен бұрын өтеу әсері капиталда ескерілді, өйткені мәміле қолданыстағы несие шарттары бойынша мерзімінен бұрын өтеу ретінде емес, соңғы Акционермен жүргізілген жеке келісім ретінде танылды.

Шетел валютасын қайта есептеуден резерв

Шетел валютасын қайта есептеуден резерв Компанияның шетел, функционалдық валютасы теңге болып табылмайтын және шоғырландырған есептілікке кіретін құрылымдық бөлімшелері, еншілес ұйымдары, қауымдасқан және бірлескен ұйымдарының қаржылық есептілігін қайта есептеуден туындайтын бағам айырмашылығын есепке алу үшін қолданылады.

Хеджирлеу резерві

Шетел валютасындағы табысқа әсер ететін кез келген пайда мен залалдарды әділ құны бойынша есептеу үшін ақша ағындарын хеджирлеу хеджирлеу резерві болып саналады.

2015 ж. 7 тамызда Топ швейцар франкінде белгіленген қызмет көрсетуден түскен табыстың теңгеге қатысты өзгеру тәуекелін төмендету мақсатында ақша ағындарын хеджирлеуді жүргізді. 2014 ж. 20 маусымда Швейцар қор биржасында шығарылған және 2019 және 2022 жж. 20 маусымында төленуге жататын негізгі қарыз көлеміндегі Еурооблигациялар хеджирлеу құралы болып табылады. Бұл құрал бөлек көрсетіле алады және шынайы бағалана алады. Осы хеджирлеуде жоғары ықтималды швейцар франкіндегі транзиттік тасымалдаулардан табыс хеджирлеу объектісі болып табылады, атап айтқанда 2019 және 2022 ж. 1 қаңтарынан 20 маусымына дейін алынған бірінші табыстар.

Жоғары ықтималды мәмілені растау үшін Топ швейцар франкіндегі транзиттік тасымалдаулардан табыстардың тарихын, жеткілікті инфрақұрылымды және де транзиттік тасымалдауларды жүргізу үшін жағымды географиялық орынды қолданды. Топ магистралды теміржол желісіне монополист және жүк тасымалында доминант болып табылады.

Хеджирлеудің тиімділігі әрбір есепті кезеңге перспективті және ретроспективті тесттер (өзара есепке алу әдісі) көмегімен бағаланады, және де хеджирлеу қарым-қатынасын таныған кезде перспективті тест көмегімен, ал мәмілені жабу күніне ретроспективті тест көмегімен бағаланады.

Перспективті тиімділіктің тесті хеджирлеу құралының әділ құнын хеджирлеу бабының ақша ағындарының әділ құнымен салыстыру арқылы жүргізіледі.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Ретроспективті тиімділіктің тесті хеджирлеу құралының өзгерісін хеджирлеу бабының ақша ағындарының әділ құнын салыстыру арқылы жүргізіледі. Әділ құн тест жүргізілген күнге валюта бағамын, кумулятивті негізде хеджирлеудің басталу кезеңінен мәміленің жабылу кезеңіне дейін қолданып жүргізіледі.

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 3,479,319 мың теңге көлемінде тиімді бөлігі хеджирлеу резервіне және басқа да жиынтық табысқа жатқызылды (2016 ж.: 4,417,426 мың теңге). Тиімсіз бөлігіне 74,631 мың теңге көлемде қаржыландырудың шығындарына жатқызылды (2016 ж.: 45,526 мың теңге).

Дивидендтер

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Акционерге дивидендтер бойынша берешек 16,424,670 мың теңгені құрады (2016 ж. 31 желтоқсан: 16,424,670 мың теңгені құрады) (21 және 31 Ескертулер).

Басқа да бөлулер

2012 Компания Астана қаласында көпфункционалды Мұз айдыны сарайын салу бойынша қайтарымсыз міндеттемені қабылдап, құрылысқа кететін шығындар көлемінде осы міндеттемені Акционерге бөлу ретінде таныды.

2017 ж. ішінде Топ қосымша міндеттеме мен юеліп таратуды ҚҚС сомасы көлемінде 5,733,368 мың теңге көлемінде қабылдады. ҚҚС Мұз сарайы Астана қаласының әкімдігіне өтеусіз берілу кезінде пайда болды (2016 ж.: қайтарымсыз міндеттеменің азаюы 823,196 мың теңге көлемінде) (31 Ескерту).

2017 ж. ішінде Топ Мәскеу қаласындағы Қазақстан Республикасының Сауда-көрме орталығын қалпына келтіру жұмыстарын қаржыландыру бойынша қайтарылмайтын міндеттемені қабылдап, Акционердің пайдасына бөліп таратуды 1,387,500 мың теңге көлемінде таныды.

2017 ж. ішінде Топ «DSFK Арнайы инвестициялық компаниясы» ЖШС-дан алынған облигацияларды құнсыздандыру бойынша түзетуді 2,024,322 мың теңге көлемінде есептілікте Акционерге басқа да таратулар құрамында кейінге қалтырылған салықты 88,245 мың теңге сомасында шегергеннен кейін таныды.

Бақылаудың тоқталыуына әкеп соқтырмайтын еншілес ұйымдардың қатысу үлестеріндегі өзгерістер.

2017 ж. шілдеде Топ, «KTZ Express» АҚ еншілес ұйымы атынан, «KTZE-Khorgos Gateway» ЖШС-ның 100% қатысу үлесінің 49% үшінші жақтарға сатты. Сатудың жалпы сомасы 24,063,280 мың теңгені құрады. Нәтижесінде, 16,516,570 мың теңге көлемінде ТОО «KTZE-Khorgos Gateway» қатысу үлесінде бақыланбайтын үлес пайды болды. Сонымен қоса, 7,546,710 мың теңге көлеміндегі айырмашылық бөлінбеген пайда құрамында танылды.

2016 ж. маусымда Топ «Транстелеком» АҚ-ның 100% акциясының 49% үшінші жаққа сатып. 9,000,000 мың теңге көлемінде ақшалай сыйақы алды. Нәтижесінде «Транстелеком» АҚ-ның қатысу үлесінде бақыланбайтын үлес 11,425,063 мың теңге көлемінде пайда болды. Сонымен қоса, 2,425,063 мың теңге көлеміндегі айырмашылық бөлінбеген пайда құрамында танылды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың теңге)

Несиелер

31 желтоқсандағы жағдай бойынша есептелген сыйақыны қоса алғанда несиелер мыналарды қамтыды:

	31 желтоқсан 2017 г.		31 желтоқсан 2016 г.	
	Сомасы	Орташа безбенделген тиімді пайыз мөлшерлемесі (%)	Сомасы	Орташа безбенделген тиімді пайыз мөлшерлемесі (%)
<i>Пайыздық мөлшерлемесі тұрақты несиелер</i>				
Алынған несиелер	277,429,093		382,813,330	
- теңгеде	145,120,266	8.99	226,459,250	8.15
- АҚШ долларында	65,865,988	3.28	98,270,201	3.44
- еуроде	63,011,636	14.70	53,664,002	14.70
- басқа валютада	3,431,203	4.00	4,419,877	3.49
<i>Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар</i>	839,965,281		715,583,589	
- теңгеде	25,511,806	11.00	-	-
- АҚШ долларында	629,358,622	6.86	620,530,483	6.74
- еуроде	98,687,259	3.35	95,053,106	3.35
- басқа валютада	86,407,594	8.75	-	-
<i>Пайыздық мөлшерлемесі құбылмалы несиелер</i>				
Алынған несиелер	93,779,919		85,525,355	
- теңгеде	71,151,072	11.57	822,526	22.34
- АҚШ долларында	22,628,847	5.73	84,702,829	5.61
<i>Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар</i>	53,545,694		55,757,500	
- теңгеде	53,545,694	10.42	55,757,500	16.92
	1,264,719,987		1,239,679,774	
Несиелердің ағымдағы бөлігі	93,751,143		141,561,817	
Несиелердің ұзақ мерзімді бөлігі	1,170,968,844		1,098,117,957	
	1,264,719,987		1,239,679,774	

Қарыздық бағалы қағаздарды қоспағанда несиелердің өтелу мерзімі келесідей:

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
1 жыл ішінде	74,019,631	131,291,780
1 жылдан 2 жылға дейін	37,064,147	40,488,001
2 жылдан 3 жылға дейін	37,252,064	40,383,364
3 жылдан 4 жылға дейін	32,580,074	40,276,838
4 жылдан 5 жылға дейін	30,849,236	33,725,480
5 жылдан астам	159,443,860	182,173,222
	371,209,012	468,338,685

Мерзімінен бұрын өтеу

2017 ж. тамызда Топ атынан «Қазтеміртранс» АҚ мен «КТЖ-Жүк тасымалы» АҚ еншілес ұйымдары атынан, жалпы сомасы 75,000,000 мың теңге көлемінде несиені Акционердің алдында мерзімінен бұрын өтеді. Несиенің шартқа сәйкес өтелу мерзімі - 2017 ж. қыркүйек.

2017 ж. 26 қазанда Компания «Қазақстан Халық Банкі» АҚ алдындағы 2016 ж. 26 сәуірінде бекітілген несиелік шартқа сәйкес берілген ұзақ мерзімді несиені мерзімінен бұрын 50,000,000 АҚШ доллары көлемінде (16,647,000 мың теңге) өтеді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Осы несиелердің мерзімінен бұрын өтелуі қосымша қаржылық шығындарға әкелген жоқ.

Алынған несиелер

2017 ж. ішінде Топ келесі несиелерді алды:

«HSBC Франция»

2012 ж. 31 мамырда «HSBC Франция»-мен «HSBC Bank plc» және «HSBC Қазақстан» ЕБ» АҚ-мен бірлесіп, «COFACE» экспорттық-кредиттік агенттіктің кепілдігімен жүк және жолаушы электровоздарын сатып алуды қаржыландыру үшін жалпы сомасы 880,877,000 еуро сомасына Бас шектелмелі келісім және оған қосымша келісімдер шегінде, Топ, «ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ еншілес ұйымы атынан, 2017 ж. 34,598,954 еуро (12,349,584 мың теңге) көлемінде несиені игерді (COFACE сыйақысын қоса есептегенде). Сыйақы EUR CIRR + маржа 0.75% қойылыммен жартыжылдық төлемдермен өтеледі. Негізгі қарыз 2026 ж. дейін жартыжылдық төлемдермен толық өтелуге жатады. Несие Компанияның кепілдігімен алынды.

«Қазақстан Халық Банкі» АҚ

2017 ж. мамырда «Қазақстан Халық Банкі» АҚ-мен 2016 ж. 15 сәуірде жасасқан кредиттік келісім шегінде қосымша кредиттік келісім жасалды. Қосымша келісім-шартқа сәйкес «ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ еншілес ұйымы қосалқы қарыз алушы болып табылады, несиелік делінің сомасы 40,000,000 мың теңгеге дейін ұлғайды және несиенің мақсаты өзгертілді: инвестициялық мақсаттар мен айналым қаражатын ұлғайту. 2017 ж. Топ 13% сыйақы мөлшерлемесімен 39,500,000 мың теңге көлемінде өтелу мерзімі бір жылға дейінгі несиені игерді. 2017 ж. 15 қарашада жасасқан қосымша келісім-шартпен несиенің өтелі мерзімі 2018 ж. дейін ұзартылып, сыйақы мөлшерлемесі 13%-дан 12%-ға өзгертілді. Топ алынған несиенің бір бөлігін мерзімінен бұрын 18,500,000 мың теңге көлемінде өтеді.

«ЕҚДБ»

2017 ж. ақпанда Топ, Компания және оның еншілес ұйымы «Қазтеміртранс» АҚ атынан, 2016 ж. 22 желтоқсанда ЕҚДБ-мен жасасқан 180,913,719 АҚШ доллары көлеміндегі несиені қайтақұрылымдау Келісімі негізінде, валюталық қарыздың 170,000,000 АҚШ доллары көлеміндегі бөлігін теңгеге айырбастады. Несие шарттарының айтарлықтай өзгеруіне байланысты Топ несиені валютасының өзгеруі операциясын қолда бар қаржылық міндеттеменің тоқтап, жаңа қаржылық міндеттеменің танылуы негізінде есептілікте көрсетті. Нәтижесінде, жаңа қаржылық міндеттеме айырбастау күніне 54,983,100 мың теңгені және 10,913,719 АҚШ долларын құрады. Сыйақы АҚШ долларындағы транш үшін + 4.35% LIBOR жылдық пайыздық қойылыммен және теңгедегі транш үшін all-in cost² + 4.35% пайыздық қойылыммен жартыжылдық үлестермен өтеледі.

² «All-in cost» ЕҚДБ өз қалауы бойынша анықтаған кез келген көзден ЕҚДБ-ға (жылдық мөлшерлемесі ретінде көрсетілген) қаражат жинаудың жалпы құнын білдіреді және ЕҚДБ-ға тиісті сомалар үшін ЕҚДБ-ға қол жетімді барлық комиссияларды, сыйақыларды, алымдарды, баждарды, басқа ЕҚДБ-мен анықталған құн бойынша бағамдағы немесе басқа бағам бойынша анықталатын басқа валютада болған шығындарды қамтиды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар

31 желтоқсандағы жағдай бойынша шығарылған қарыздық бағалы қағаздар мынаны қамтыды:

	Өтеу күні	Биржалар	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Бағасы бойынша орналастырылған еурооблигациялар				
АҚШ долларындағы 6.95%-дық Еурооблигациялар (105.521%)	10 шілде 2042 г.	LSE/KASE	395,123,162	383,857,203
АҚШ долларындағы 4.85%-дық Еурооблигациялар (100.393%)	17 қараша 2027 г.	ISE/KASE	234,235,460	236,673,280
Ресей рубіліндегі 8.75%-дық Еурооблигациялар (100%)	7 маусым 2022 г.	MOEX	86,407,594	-
Швейцар франкіндегі 3.638%-дық Еурооблигациялар (100%)	20 маусым 2022 г.	SIX Swiss Exchange	64,174,429	61,813,397
Инфляция мөлшерлемесі +2.52% (10.42%) облигациялар (100%) в тенге	25 сәуір 2026 г.	KASE	53,545,694	55,757,500
Швейцар франкіндегі 2.59%-дық Еврооблигациялар (100%)	20 маусым 2019 г.	SIX Swiss Exchange	34,512,830	33,239,709
Теңгедегі 11%-дық Облигациялар (100%)	23 шілде 2027 г.	KASE	25,511,806	-
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздардың жиынтығы			893,510,975	771,341,089
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздардың ағымдағы бөлігі			19,731,512	10,270,037
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздардың ұзақ мерзімді бөлігі			873,779,463	761,071,052
			893,510,975	771,341,089

2017 ж. 13 маусымда Тор, ЖШҚ «КТЖ Финанс» еншілес ұйымы атынан, несиелерді қайта қаржыландыру мақсатында, КАҚ «Мәскеу Биржасы ММВБ-РТС» («МОЕХ») қор биржасында 15,000,000,000 ресей рубілі (83,100,000 мың теңге) көлемінде 5 жылдық мерзіммен 8.75%-дық жылдық купон мөлшерлемесімен облигациялардың шығарылуы мен орналастырылуын жүзеге асырды. Купонның өтелуі-жылына екі рет.

2017 ж. 24 қазанда Компания несиелерді қайта қаржыландыру мақсатында Қазақстан қор биржасында (KASE) 25,000,000 мың теңге көлемінде 11%-дық жылдық купон мөлшерлемесімен облигациялардың шығарылуы мен орналастырылуын жүзеге асырды. Купонның өтелуі- жылына екі рет.

2017 ж. 17 қарашада Компания Ирландия қор биржасы (ISE) мен KASE-де 780,000,000 АҚШ доллары көлемінде 4.85%-дық жылдық сыйақы мөлшерлемесімен, 2027 ж. өтелу мерзімімен облигациялардың шығарылуын жүзеге асырды. Облигациялар 2014 ж. 700,000,000 АҚШ доллары көлемінде 6.375%-дық жылдық сыйақы мөлшерлемесімен 2020 ж. өтелу мерзімімен шығарылған облигацияларды қайта қаржыландыру үшін шығарылды. Купонның өтелуі- жылына екі рет. Еурооблигациялар «Қазтеміртранс» АҚ мен «КТЖ-Жүк тасымалы» АҚ еншілес ұйымдарымен кепілдендірілген. Басынан келе жатқан облигация ұстаушылармен жасалған айырбас көлеміндегі шығарылған облигациялардың 84.17% көлемінде операция несиенің модификациясы ретінде есепке алынды, ал қалған 15.83% қолда бар қаржылық міндеттеменің өтелуі мен жаңа міндеттеменің есепке алынуы ретінде танылды.

Несиелердің әділ құны 32 Ескертуде көрсетілген.

Кредиттік шарттар мен оларды бұзу

Еурооблигациялармен байланысты талаптар бизнесті өзгертумен және мүлікті иеліктен алумен; басқа да заңды тұлғалармен қосылу және қауымдасумен байланысты шектеулерден тұрады. Еурооблигацияларды шығару шарттарында белгіленген дефолт оқиғасы болған жағдайда инвесторлар Еурооблигациялар бойынша берешекті өтеуді талап етуге құқылы.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың теңге)

ЕҚДБ және HSBC Франциямен жасасқан несиелік келісімдер белгілі бір қаржы коэффициенттерін (ковенанттарын), EBITDA-ға борыштың қатынасы, капиталдың қарызға қатынасы мен пайыздарды жабу коэффициенті сияқты талаптардың сақталуын көздейді.

Кредиторлар алдында міндеттемелердің орындалмауын болдырмау үшін 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ қаржылық коэффициенттердің (ковенанттар) өзгеруін мақұлдады. 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ осы қайта қаралған талаптарға сай келді. Сонымен қоса, 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша HSBC Франциямен жасасқан несиелік келісім шегіндегі қаржылық коэффициенттерді қолданбау туралы мақұлдама хат келді.

Кредиторлар алдында міндеттемелердің орындалмауын болдырмау үшін 2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ қаржылық коэффициенттердің (ковенанттар) өзгеруін мақұлдады. Нәтижесінде, 2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша HSBC Франциямен жасасқан несиелік келісім шегіндегі қаржылық коэффициенттерді қолданбау туралы мақұлдама хат келді. 2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ ЕҚДБ-мен жасасқан несиелік келісімдер талаптарына сәйкес келді.

Қаржылық қызметтен ақша ағымдары мен қаржылық міндеттемелердің өзгеруін салыстыру

	Несиелер мен шығарылған қарыздық бағалы қағаздар	Қаржылық жал бойынша міндеттеме (17 Ескерту)	Барлығы
2017 ж. 1 қаңтарына	1,239,679,774	-	1,239,679,774
Қарыжық қызметтен ақша ағымдарымен байланысты өзгерістер			
Несие бойынша негізгі қарызды өтеу	(431,847,370)	-	(431,847,370)
Алынған несиелер бойынша келіп түсулер	419,633,321	-	419,633,321
Қаржылық жал бойынша төлемдер	-	(127,595)	(127,595)
Қарыжық қызметтен ақша ағымдарымен байланысты барлық өзгерістер	(12,214,049)	(127,595)	(12,341,644)
Басқа да өзгерістер			
Шетел валютасы бағам айырмашылығының өзгеруінің әсері	2,534,245	-	2,534,245
Ақша ағымдарын хеджирлеу	3,553,950	-	3,553,950
Қаржылық жал бойынша жаңа келісім-шарттар	-	14,413,800	14,413,800
Қаржылық жал мен несие бойынша пайыз шығындары (26 Ескерту)	80,812,978	194,516	81,007,494
Төленген пайыздар	(73,253,355)	(190,069)	(73,443,424)
Дисконт амортизациясы (26 Ескерту)	8,498,749	-	8,498,749
Басқа да өзгерістер	15,107,695	594,118	15,701,813
Міндеттемелермен байланысты басқа да өзгерістер	37,254,262	15,012,365	52,266,627
2017 ж. 31 желтоқсанына	1,264,719,987	14,884,770	1,279,604,757

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

16. ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАЛ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕ

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың қаржылық жал бойынша міндеттемелері келесілей:

	Минималды жал төлемдері 2017 ж. 31 желтоқсан	Минималды жал төлемдерінің келтірілген құны 2017 ж. 31 желтоқсан
Бір жыл ішінде	1,222,178	1,134,759
Екі жылдан бес жылға дейін, қоса есептегенде	3,143,181	2,512,113
Бес жылдан астам	15,602,851	11,237,898
Таза минималды міндеттемелер	19,968,210	14,884,770
Болашақ қаржылық шығындарды шегергенде	(5,083,440)	-
Төлемдік міндеттемелердің келтірілген құны	14,884,770	14,884,770
12 ай ішінде төленуге тиісті міндеттемелерді шегергенде		(1,134,759)
12 айдан кейін төленуге тиісті сома		13,750,011

Жолаушылар тасымалы вагондары

2016 ж. желтоқсанда Топ, «Жолаушылар тасымалы» АҚ атынан, «Тұлпар-Тальго» ЖШС жасаған жолаушылар тасымалы вагондарын 43 бірлік көлемінде 12,938,279 мың теңге сомасында 20 жылға 1.75% жылдық сыйақы мөлшерлемесімен жалға алу туралы қаржылық жал келісім-шартына «БРК-Лизинг» АҚ, байланысты тараппен, отырды. Топ жалға алушы болып табылады. Тиімді сыйақы мөлшерлемесі 1.95%-ды құрайды. Негізгі қарызды өтеу бойынша жеңілдік мерзімі 5 жылды құрайды. «Жолаушылар тасымалы» АҚ міндеттемелері бойынша Компания кепілгер болып табылады.

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ жолаушылар тасымалы вагондарын 43 бірлік көлемінде алды және жолаушылар тасымалы вагондарын жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар құрамында 11,552,036 мың теңге көлемінде минималды жал төлемдерінің келтірілген құны бойынша алдын ала төленген төлемдерді ескеріп таныды.

Вагон-платформалары

2017 ж. тамызда Топ, «KTZ Express» АҚ еншілес ұйымы атынан, вагон-платформаларды 1,995 бірлік көлемінде 33,263,982 мың теңге сомасында 15 жылға 15% жылдық сыйақы мөлшерлемесімен жалға алу туралы қаржылық жал келісім-шартына байланысты тарап «БРК-Лизинг» АҚ-мен отырды. 15%-дық жылдық сыйақы мөлшерлемесінің 10%-ы №212 «Әлеуметтік маңызы бар қатынастар бойынша жолаушыларды тасымалдаушылар мен операторлардың вагондарды (контейнерлерді) сатып алуын кредиттеуге және олардың қаржыландыру лизингіне сыйақының мөлшерлемесін субсидиялау қағидалары» республикалық бюджеттік бағдарламасы бойынша «Қазақстан Республикасының Инвестициялар және даму министрілігінің көлік Комитеті» РММ-мен субсидияландырылады. Негізгі қарызды өтеу бойынша жеңілдік мерзімі 5 жылды құрайды. Топ жалға алушы болып табылады. Тиімді сыйақы мөлшерлемесі 15.62%-ды құрайды. «KTZ Express» АҚ міндеттемелері бойынша Компания кепілгер болып табылады.

2017 ж. ішінде Топ вагон платформаларды 30 бірлік көлемінде алды, ал қалған 1,965 бірлік вагонды Топ келісім-шартпен бекітілген кесте бойынша 2019 ж. соңына дейін алады деп күтеді.

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың теңге)

Жартылайвагондар

2017 ж. тамызда Топ, «Қазтеміртранс» АҚ еншілес ұйымы атынан, жартылайвагондарды 1,000 бірлік көлемінде 15,076,958 мың теңге сомасында 15 жылға 15% жылдық сыйақы мөлшерлемесімен жалға алу туралы қаржылық жал келісім-шартына байланысты тарап «БРК-Лизинг» АҚ-мен отырды. 15%-дық жылдық сыйақы мөлшерлемесінің 10%-ы №212 «Әлеуметтік маңызы бар қатынастар бойынша жолаушыларды тасымалдаушылар мен операторлардың вагондарды (контейнерлерді) сатып алуын кредиттеуге және олардың қаржыландыру лизингіне сыйақының мөлшерлемесін субсидиялау қағидалары» республикалық бюджеттік бағдарламасы бойынша «Қазақстан Республикасының Инвестициялар және даму министрлігінің көлік Комитеті» РММ-мен субсидияландырылады. Негізгі қарызды өтеу бойынша жеңілдік мерзімі 7 жылды құрайды. Топ жалға алушы болып табылады. Тиімді сыйақы мөлшерлемесі 15.095%-ды құрайды. «KTZ Express» АҚ міндеттемелері бойынша Компания кепілгер болып табылады.

2017 ж. ішінде Топ вагон платформаларды 81 бірлік көлемінде алды, ал қалған 919 бірлік жартылайвагонды Топ келісім-шартпен бекітілген кесте бойынша 2018 ж. соңына дейін алады деп күтеді.

Барлық жал төлемдері теңгеде көрсетілген.

17. ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРГЕ СЫЙАҚЫ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Еңбек қызметі аяқталуына байланысты төленетін сыйақылар жоспары мен қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес зейнетақылық аударымдар қызметкерлердің міндеттемелері болып табылады және Топтың Ұжымдық шартта көзделген міндеттемелерден басқа (төменде көрсетілген), қызметкерлердің алдында олар зейнеткерлікке шыққаннан кейін төлемдер бойынша не ағымдық, не болашақ міндеттемелері жоқ.

Қызметкерлерге еңбек қызметі аяқталғаннан кейін төленетін және басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар Топ пен оның еңбек ұжымы арасында жасалған 2015-2017 жж. арналған Ұжымдық шартқа сәйкес төленеді. Осы шартқа сәйкес Топ келесідей негізгі төлемдер мен жеңілдіктерді қорланбайтын жоспар шегінде жүзеге асырады:

- зейнетке шығу кезіндегі бір жолғы жәрдем;
- зейнеткерлерге жыл сайынғы материалдық көмек;
- тегін теміржол билеттерін беру;
- зейнеткерлердің ритуалдық қызметтерін төлеуге материалдық көмек;
- қызметкерлер мен зейнеткерлердің мерейтойлары;
- тістерді протездеуге материалдық көмек;
- басқа да жеңілдіктер.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

Төменде 31 желтоқсанда аяқталған жылдарға міндеттемелер мәндерінің ағымдағы қозғалысы келесі түрде көрсетілген:

	2017 ж.	2016 ж.
Жылдың басындағы жалпы міндеттеме сомасы	29,130,540	31,683,653
Қызметтердің ағымдық құны	1,033,750	1,255,578
Өткен қызметтердің құны	(74,756)	1,490,261
Сыйақының құны	2,795,158	2,384,060
Басқа да жиынтық залалда/(табыста) танылған актуарлық қайта бағалау	1,558,246	(4,009,740)
Жыл ішінде жасалған төлемдер	(3,545,910)	(2,465,603)
Жыл іші пайда мен залалда танылған актуарлық залал/(пайда)	341,513	(547,476)
Сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылатын топ міндеттемелер құрамына/құрамынан ауыстыру	-	(470,624)
Еншілес ұйымдардың шығуы	-	(189,569)
Жыл соңындағы міндеттемелердің жалпы сомасы	31,238,541	29,130,540
Соның ішінде, төлем мерзімі жыл ішінде келетін міндеттемелер	2,858,329	2,960,557
Төлем мерзімі бір жылдан кейін келетін міндеттемелер	28,380,212	26,169,983
	31,238,541	29,130,540

Төлемдердің мөлшері белгіленген зейнетақы жоспары мен қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар бойынша пайда мен залалда 2017 мен 2016 жж. ішінде танылған міндеттемелердің сомасы келесі түрде көрсетілген:

	2017 ж.	2016 ж.
Сатудың өзіндік құны (23 Ескерту)	3,528,810	3,980,118
Жалпы және әкімшілік шығындар (24 Ескерту)	566,855	606,129
Жыл іші пайда мен залалда танылғанның жиынтығы	4,095,665	4,586,247

Топ міндеттемелерін есептеу Топтың қызметкерлерінің және зейнеткерлерінің саны, жасы, жынысы мен өтіл жылдары мен қызметкерлер санының өзгеруі бойынша нақты деректер, сонымен бірге өлім деңгейі бойынша жарияланып отыратын статистика деректерінің негізінде дайындалған. Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепті жасау күніндегі өзге негізгі жорамалдар төменде келтірілген:

	2017 ж.	2016 ж.
Дисконт мөлшерлемесі	9.0%	9.60%
	4.0%	4.5%
Болашақта материалдық көмектің күтілетін жылдық өсуі	(орташа)	(орташа)
	4.3%	4.5%
Болашақта ең төмен еңбекақының күтілетін жылдық өсуі	(орташа)	(орташа)
	6.6%	7.0%
Болашақта теміржол билеттері құнының күтілетін жылдық өсуі	(орташа)	(орташа)

Актuariй жүргізген сезімталдық талдауына сай қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелердің максималды жоғарлауы 8.9%-ды құрайды. Бұл жағдай инфляция деңгейі 1%-ға жоғарласа орын алады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

18. КОРПОРАТИВТІК ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫНДАР

31 желтоқсанда аяқталған жылдар іші табыс салығы бойынша шығындар мыналарды қамтыды:

	2017 ж.	2016 ж.
Ағымдық табыс салығы бойынша шығындар	526,128	1,215,067
Өткен кезеңнің табыс салығы бойынша түзетулер	(312,494)	118,670
Төлем көзі аясында төленген табыс салығы	306,496	-
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша шығын/(үнемдеу)	<u>5,315,223</u>	<u>(6,096,971)</u>
	5,835,353	(4,763,234)

Төменде 31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы табыс салығы бойынша шығындар мен ресми бекітілген мөлшерлеме бойынша салық салынғанға дейінгі бухгалтерлік пайдадан есептелінген табыс салығы бойынша шығындарды салыстыру көрсетілген:

	2017 ж.	2016 ж.
Жалғастырылатын қызметтен салық салуға дейінгі пайда	18,524,601	41,421,096
Ресми салық мөлшерлемесі	20%	20%
Ресми салық мөлшерлемесі бойынша теориялық шығындар	<u>3,704,920</u>	<u>8,284,219</u>
Салық салу мақсаты үшін есептеуге жатпайтын шығындардың салықтық әсері, және басқа да әсерлер:		
Өткен жылдардағы табыс салығын түзету	(312,494)	118,670
Есептеуге алынбаған шығындар	811,328	11,366,924
Танылмаған кейінге қалдырылған активтердің өзгеруі	<u>1,631,599</u>	<u>(24,533,047)</u>
Пайда мен залалда көрсетілген табыс салығы бойынша шығын/(үнемдеу) (жалғастырылатын қызметке қатысты)	5,835,353	(4,763,234)

Сәйкес қаржылық есептілікті дайындаудың есептік күніне күші бар салықтың ресми бекітілген, шоғырландырылған қаржылық есептіліктің тәртібі кезеңіне қолданыстағы салықтар мөлшерлемелерін қолдану арқылы есептелген кейінге қалдырылған салық сомасы 31 желтоқсандағы шоғырландырылған қаржылық есептілік жағдай бойынша мыналарды қамтыды:

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Кейінге қалдырылған салық активтері:		
Көшірілген салық залалдары	134,504,134	128,598,283
Дебиторлық берешектегі айырмашылық	3,294,879	3,109,493
Қызметкерлерге қатысты есептелген міндеттемелер	2,543,759	2,336,725
Тұрғын үй қарызы дебиторлық берешегі бойынша дисконт	2,304,704	2,273,781
Басқалары	<u>2,193,553</u>	<u>1,625,773</u>
	144,841,029	137,944,055
Шегерулер: кейінге қалдырылған салықтық активтер, кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелерінен есепке алынған	<u>(138,888,042)</u>	<u>(129,312,036)</u>
Кейінге қалдырылған салықтық активтер	5,952,987	8,632,019
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері:		
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар және басқа да ұзақ мерзімді активтер	(320,933,315)	(307,907,254)
Несиені әділ құнына дейін түзету	(44,353,314)	(44,890,129)
Болашақ кезең шығындары	(258,551)	(856,264)
Басқалары	<u>(317,672)</u>	<u>(15,919)</u>
	<u>(365,862,852)</u>	<u>(353,669,566)</u>
Шегерулер: кейінге қалдырылған салықтық активтер, кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелерінен есепке алынған	<u>138,888,042</u>	<u>129,312,036</u>
Кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер	(226,974,810)	(224,357,530)
Кейінге қалдырылған таза салық міндеттемелерінің жиынтығы	(221,021,823)	(215,725,511)

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың теңге)

	2017 ж.	2016 ж.
Жыл басындағы кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша таза міндеттемелер	(215,725,511)	(229,520,855)
Пайда және залалда көрсетілген	(5,315,223)	6,096,971
Капитал өзгерістері жөніндегі шоғырландырылған есепте көрсетілген	(88,056)	4,297,609
Сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылатын топтың міндеттемелері құрамына ауыстыру	-	2,214,906
Сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылатын топтың (міндеттемелері)/активтерді құрамынан ауыстыру	-	(8,572)
Еншілес ұйымдардың шығуы	-	314,581
Қауымдасқан ұйымдардың инвестицияларында көрсетілген ұйымдар	106,967	879,849
Жыл соңындағы кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша таза міндеттемелер	(221,021,823)	(215,725,511)

Топ ауыстырылған салық залалдарына жатқызылатын кейінге қалдырылған активтерді таныған жоқ. Басшылықтың ойынша, осы кейінге қалдырылған активтерге қарсы есепке алынатын салық салынатын пайданың болашақта жеткілікті болуы екіталай. 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша танылмаған ауыстырылған салық залалдарының жалпы салық әсері 5,437,788 мың теңгені құрады (2016 ж. 31 желтоқсан: 3,806,189 мың теңге). Осы ауыстырылған салықтық залалдар пайда болған мерзімінен 10 жыл ішінде салықтық мақсаттар үшін жойылады.

19. САУДА КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Көрсетілген қызметтер үшін кредиторлық берешек	50,050,664	38,204,408
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды жеткізгені үшін кредиторлық берешек	39,096,164	53,630,962
Алынған босалқылар үшін сауда кредиторлық берешек	23,947,987	32,099,886
Басқа да кредиторлық берешек	469,150	518,543
	113,563,965	124,453,799

31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда кредиторлық берешек мына валюталарда берілген:

	2017 ж.	2016 ж.
Теңге	100,665,033	103,845,042
АҚШ доллары	7,496,451	16,746,337
Швейцар франкі	805,700	444,343
Басқа валютада	4,596,781	3,418,077
	113,563,965	124,453,799

Кредиторлық берешек бойынша айналымның орташа мерзімі 59 күнді құрайды (2016 ж.: 61 күнді құрайды).

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

20. БАСҚА ДА МІНДЕТТЕМЕЛЕР

	2017 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан
Алынған аванстар	65,096,841	36,531,256
Дивидендтер бойынша берешек (16 Ескерту)	16,424,670	16,424,670
Еңбекақы бойынша берешек	15,525,594	14,687,152
Қолданылмаған демалыс бойынша резервтер	10,847,731	9,897,257
Болашақ кезең табыстары	8,414,165	5,935,882
Міндетті зейнетақы салымдары мен әлеуметтік сақтандыруға аударым және міндетті медициналық сақтандыру бойынша аударымдар	5,314,758	4,440,239
Қаржылық кепілдік келісім-шарттар бойынша міндеттемелер	4,194,045	4,399,245
Басқа міндеттемелер	17,894,231	4,351,172
	143,712,035	96,666,873
Басқа да міндеттемелердің ағымдағы бөлігі	139,517,990	92,267,628
Басқа да міндеттемелердің ұзақ мерзімді бөлігі	4,194,045	4,399,245
	143,712,035	96,666,873

2017 және 2016 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша басқа да міндеттемелер негізінен теңгеде көрсетілген.

29 Ескертуде көрсетілгендей, Топ «Ақтөбе рельс арқалық зауыты» ЖШС және «Электровоз құрастыру зауыты» ЖШС қауымдасқан кәсіпорындардан алынған несиелер бойынша қаржылық кепілдіктерді банктерге берді. 2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша топ қаржылық кепілдіктерді әділ құны бойынша бағалап, 4,399,245 мың теңге сомасында 879,849 мың теңге сомасында кейінге қалдырылған салық әсерін есептемегенде қауымдасқан кәсіпорындар инвестицияларының құрамында таныды (7 Ескерту).

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық кепілдіктердің амортизациялық құны 4,194,045 мың теңгені құрады (2016 ж.: 4,399,245 мың теңге).

21. БАСҚА ДА ТАБЫСТАР

	2017 ж.	2016 ж.
Тауарларды сатудан және басқа да қызметтер көрсетуден түскен табыстар	35,994,309	29,341,540
Алынған айыппұлдар	4,697,963	2,903,295
	40,692,272	32,244,835

Тауарларды сатудан және қызметтер көрсетуден түскен табыстар негізінен тиеу мен босату қызметтерінен, кемелерге қызмет көрсетуден, материалдар мен металл сынықтарын сатудан, байланыс қызметтерін көрсетуден түскен табыстан тұрады.

Алынған айыппұлдар негізінен жүктерді тағайындалу станцияларынан уақтылы шығармаумен байланысты және шаруашылық келісімдердің бұзылу салдары бойынша айыппұлдардан тұратын табыстардан жинақталған.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

22. ӨТКІЗУДІҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ

	2017 ж.	2016 ж.
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резервтерді, аударымдар мен салықтарды қоса алғанда қызметкерлерге жұмсалатын шығындар	240,736,386	230,445,645
Тозу және амортизация	101,676,564	109,123,181
Отын және жанар-жағармай материалдары	89,419,641	72,176,287
Жөндеу және қызмет көрсету	88,005,796	75,480,043
Өндірістік сипаттағы жұмыстар мен қызметтер	48,407,128	46,699,053
Материалдар мен қорлар	45,040,011	46,061,978
Электр энергиясы	43,893,237	39,796,578
Салықтар	17,338,239	14,182,546
Байланыс қызметтері	4,753,147	3,355,347
Операциялық жалға беру	4,559,093	1,219,558
Еңбек қызметі аяқталуы бойынша сыйақы шығындары және қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар (18 Ескерту)	3,528,826	3,980,118
Коммуналдық шығындар мен ғимаратты ұстау	3,171,703	2,789,336
Иссапар шығындары	2,787,123	2,098,496
Сақтандыру	1,589,173	1,309,050
Көлік қызметтері	1,116,085	1,029,195
Басқалары	25,307,981	9,106,189
	721,330,133	658,852,600

23. ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫНДАР

	2017 ж.	2016 ж.
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резервтерді, аударымдар мен салықтарды қоса алғанда қызметкерлерге жұмсалатын шығындар	38,937,901	35,849,356
Мүліктік салықтар және басқа да салықтар	17,718,165	12,849,299
Тозу және амортизация	5,186,083	4,889,502
Консультациялық, аудиторлық және заң қызметтері	3,744,076	4,836,673
Жарнама	1,889,837	768,555
Күмәнді берешектер бойынша резервтер	1,821,397	128,211
Иссапар шығындар	1,431,591	1,379,835
Операциялық жал бойынша шығындар	1,403,269	1,185,762
Тараптық ұйымдардың басқа да қызметтері	1,260,294	951,464
Мерекелік және жаппай мәдени шараларды өткізуге шығындар	850,228	810,630
Коммуналдық шығындар және ғимаратты ұстау	836,488	760,108
Банк қызметтері	787,624	1,040,357
Материалдар	685,820	873,784
Еңбек қызметі аяқталуы бойынша сыйақы шығындары және қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар (18 Ескерту)	566,839	606,129
Әлеуметтік сала объектілерін ұстау шығындары	417,107	468,859
Сақтандыру	274,856	238,886
Жөндеу мен қызмет көрсету	259,814	194,928
Кәсіби оқуға және мамандығын жетілдіруге шығындар	232,894	212,611
Қайырымдылық және демеушілік көмек	-	1,796
Басқа шығындар	7,900,657	8,397,218
	86,204,940	76,443,963

24. ҚАРЖЫЛЫҚ ТАБЫС

	2017 ж.	2016 ж.
Ақша қаражаты мен олардың баламалары бойынша пайыз түріндегі табыстар	3,349,742	4,119,683
Берілген несиелер бойынша пайыз түріндегі табыстар	2,863,588	268,337
Несие ұйымдарындағы қаражат (қысқа мерзімді қаржылық инвестициялар) бойынша пайыз түріндегі табыстар	598,746	1,731,425
Басқа қаржылық табыстар	975,155	205,753
	7,787,231	6,325,198

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

25. ҚАРЖЫЛЫҚ ШЫҒЫНДАР

	2017 ж.	2016 ж.
Несие пайыздары бойынша шығындар	89,311,727	77,995,432
Басқа қаржылық шығындар	8,253,637	7,422,462
	97,565,364	85,417,894

26. ЕНШІЛЕС ҰЙЫМДАРДЫҢ САТЫЛУЫ

2017 ж. ішінде Топ «Көліктік қызмет орталығы» АҚ, «Аудандық Форвардтық Логистика» ЖШҚ, «Рауан-Бурабай» ЖШС, «Мак-Екібастұз» ЖШС, «Бас-Балхаш» ЖШС-ның акциялар пакеті мен қатысу үлесін сатты үшінші жаққа сатты (2016 ж.: «Алматы вагон жөндеу зауыты» АҚ-ның 100% қатысу үлесін 4,700,000 мың теңге сомасына және басқа да инвестицияларды сатты).

Еншілес ұйымдардың сатылуынан түскен пайда:

	2017 ж.	2016 ж.
Еншілес ұйымдардың шығуынан сыйақы сомасы	1,032,752	4,999,401
Шыққан таза активтер	(899,192)	(2,505,126)
Бақыланбайтын үлестер	9,444	98
Шетел валютасын қайта есептеуден резерв	107,775	-
Шығудан түскен пайда	250,779	2,494,373

Енілес ұйымдардың сатылуынан таза ақша ағымы

	2017 ж.	2016 ж.
Қаржылық сыйақы сомасы	1,032,752	4,999,401
Сатудан дебиторлық міндеттемелерді шегергенде (13 Ескерту)	-	(3,525,000)
Ақша қаражаттары және олардың эквиваленттерін шегергенде	(607,701)	(313,449)
Жиынтығы	425,051	1,160,952

27. АКЦИЯҒА ШАҚҚАНДАҒЫ ПАЙДА

Акцияға шаққандағы базалық пайда ретінде акцияға шаққандағы пайда жыл ішіндегі шығарылған жай акциялардың орташа мөлшерленген саны негізінде саналады. Жай акциялар бойынша сома мен көбейту әсеріндегі жай акциялардың сомасы тең, өйткені Компанияның көбейту әсерін жасаушы инструменттері жоқ. 2017 және 2016 жж. ішінде талдау эффектісі бар құралдар болған жоқ.

	2017 ж.	2016 ж.
Жай акцияның орташа мөлшерленген саны	496,098,049	495,218,425
Акционерге жататын жыл іші (залал)/пайда (мың теңге)	11,399,401	40,979,582
Жай акцияға шаққандағы пайда (теңге)	23	83
Акционерге жататын жалғастыратын қызметтен жыл іші пайда (мың теңге)	11,133,523	45,887,293
Жалғастыратын қызметтен жай акцияға шаққандағы жыл іші пайда (теңге)	22	93
Материалдық емес активтерді және бақыланбайтын үлестерді қоспағандағы таза активтер	1,217,496,817	1,145,408,597
Айналымдағы жай акциялардың саны	496,157,572	496,063,720
Бір акцияның баланстық құны, теңгеде³	2,454	2,309

³ Акцияның баланстық құны Қазақстан қор биржасының талаптарына сай есептеледі (KASE)

28. ҚАРЖЫЛЫҚ ЖӘНЕ ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Инвестициялық сипаттағы міндеттемелер

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың «Жезқазған - Бейнеу» және «Арқалық - Шұбаркөл» теміржол желілерінің құрылысы, ұзын өлшемді рельстерді сатып алу, Астана қаласындағы теміржол торабының, соның ішінде вокзал кешенінің құрылысы, жүк және жолаушылар электровоздарын, жүк және жолаушылар локомотивтерін сатып алу, сонымен қатар «Құрық портында сал кешенін салу және әмбебап жүк және жолаушылар салдарын қолдану» жобасы бойынша жалпы сомасы 1,119,544,186 мың теңгеге шартты міндеттемелері болды (2016 ж. 31 желтоқсан: 1,136,590,240 мың теңге).

Басқа да келісім-шарт бойынша міндеттемелер

Топтың «KTZ Express» АҚ еншілес ұйымы атынан, жүк тиеу-түсіру және болашақ кезеңдерде жүкті сақтау қызметтерін көрсету бойынша үш келісім шегінде шартты міндеттемелері бар: 2015 ж. 20 қарашасында «Continental Logistics» ЖШС-мен, «Сбербанк России» ЕБ АҚ-мен, «Odyssey Investments Group» ЖШС-мен жасасқан келісім шегінде; 2015 ж. 28 желтоқсанда «Солтүстік Ақтау теңіз терминалы» ЖШС-мен, «Сбербанк России» ЕБ АҚ-мен, Inter Port Development PTE LTD жасасқан келісім шегінде және 2016 ж. 15 тамызда «Continental Logistics Shymkent» ЖШС, «Odyssey Investments Group» ЖШС жасасқан келісім шегінде (бұдан әрі бірге – «Келісімдер»). Келісімдердің шарттарына сәйкес Топ үшін минималды көлемде 10, 13 және 15 жылға сақтау бойынша қызмет көрсету міндеттемесі қарастырылған. Бұл ауыртпашылық тудырушы шарт болып табылады. 2015 ж. 20 қарашада бекітілген келісім шарт қызметінің орындалуы 2016 ж. 15 қыркүйекте басталды.

2017 ж. ішінде 2015 ж. 20 қарашада жасалған келісім-шарт бойынша бекітілген міндеттеме «Continental Logistics» ЖШС-і алдында жүктерді сақтау бойынша қызмет көрсетудің минималды көлемі орындалған жоқ. Алайда, Топ міндеттемелердің орындалмауына байланысты залал шекпейді деп күтеді, өйткені «Continental Logistics» ЖШС міндеттемелердің орындалмауына байланысты шағымданбайтынын растады.

Жасалған талдау негізінде Топ басшылығы жүкті сақтау бойынша минималды көлемде қызмет көрсету бойынша міндеттеменің орындалмауының ықтималдылығы төмен деп санайтындықтан, Топ бағаланған міндеттеме бойынша резервті 2017 және 2016 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша құрған жоқ.

Шартты міндеттемелер

Сот талаптары

Топ өзінің шаруашылық қызметіне қатысты, атап айтсақ, мүліктік зиянды қайтару бойынша талаптар сияқты түрлі сот қарауларына қатысады. Топ жеке немесе жиынтық күйінде алынған басым талап арыздар немесе қаралу сатысындағы арыздар Топтың шоғырландырылған қаржылық жағдай жөніндегі есептілігіне қандай да бір кері әсерін тигізеді, не болмаса Топтың қаржы-шаруашылық қызметінің нәтижесіне немесе ақша қаражатының қозғалысына теріс әсерін береді деп санамайды.

Қазақстандық салық жүйесімен байланысты шартты міндеттемелер

«Қала маңындағы тасымал» АҚ еншілес ұйымы бойынша 2011 ж. бастап 2015 ж. дейінгі аралықтағы есептік кезең үшін ҚҚС-ты қайтару бойынша салық органдарының жүргізген кешенді салықтық тексерістері барысында 1,472,946 мың теңге көлемінде қайтарылуға ұсынылған ҚҚС сомасы және де 130,326 мың теңге сомасында өсімпұл есептелді. Себебі, тасымалдаушының әлеуметтік маңызды бағыттар бойынша тасымалдарының заладарын қамтамасыз ету үшін бөлінген бюджеттік субсидияның сомасы салық салынатын айналымға қосылмаған.

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ осы сомалар бойынша резервтерді есептеген жоқ, себебі, Топ салық органдарының әрекеті салық заңнамасына қайшы келеді деп санайды және осы сомаларға соттық және мемлекеттік органдарда таласқа салып отыр.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Қазақстандық салық салу жүйесіне тән белгісіздік сипатына байланысты салық сомасының басым бөлігі, айыппұл жазалау шаралары мен төлемақы өсімінің сомалары 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша есептелінген және қазіргі уақыт бойынша шығындарға жатқызылған сомадан асып кетуі мүмкін. Кез-келген аталмаған талап арыздардың сомасын немесе оның жағымсыз нәтижесін болжап анықтау мүлдем мүмкін емес.

Сақтандыру

Қазақстанда сақтандыру саласы дамудың бастапқы сатысында, сондықтан басқа да мемлекеттік кәсіпорындар сияқты Топтың жағдайларын ескермегенде, жолаушылардың дене зақымдануынан міндетті сақтандыру, жолаушылардың өлімі мен мүлкіне келген залал немесе өзінің меншігіне залал келу қаупін сақтандыру, активтер мен жабдықтар (инфрақұрылым, жылжымалы құрам мен станцияларды қоса алғанда), және қаржы-шаруашылық қызметінің тоқтау қаупі мен Топ немесе оның қызметіне байланысты нысандарындағы апатты жағдайлар нәтижесінде қоршаған ортаға немесе үшінші тараптың мүлкінен залал келтіргені үшін берешегі жоқ. Топтың Қазақстандағы коммерциялық сақтандыру компанияларынан сатып алған сақтандыру полистеріне сай міндетті сақтандыру қабаты бар.

Кепілдіктер

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кепілдіктер келесі түрде көрсетілген:

	Кепілдік мақсаты	Кепілдіктің берілу күні	Кепілдік мерзімі	Кепілдік сомасы
Еуразиялық Даму Банкі	Электровоздар- ды шығаратын заводты салуды қаржыландыру бойынша бірлескен ұйым «Электровоз құрастыру зауыты» ЖШС- ның міндеттемеле- рін орындау Ақтөбе қ. рельс арқалық зауытын салуды қаржыландыру бойынша қауымдасқан ұйым «Ақтөбе рельс арқалық зауыты» ЖШС- ның міндеттемеле- рін орындау	17 қыркүйек 2012 ж.	2023 ж. дейін	2,370,000 мың тенге
«Қазақстан Даму Банкі» АҚ		4 шілде 2013 ж.	2033 ж. дейін	24,089,150 мың тенге

21 Ескертуде осы кепілдіктердің әділ құны көрсетілген. 2017 және 2016 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топта осы кепілдіктер бойынша резервтерді тануды талап ететін қандай да бір міндеттемелер туындаған жоқ.

Кредиторлар алдында міндеттемелердің орындалмауын болдырмау үшін 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ «Қазақстан Даму банкі» АҚ-дан қаржылық кепілдеме шарты аясында «Қазақстан Даму банкі» АҚ қаржылық коэффициенттерді қолданбайтындығы жайлы мақұлдама хат алды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Қаржылық жал

2016 ж. желтоқсанда Топ, «Жолаушылар тасымалы» АҚ атынан, «Тұлпар-Тальго» ЖШС жасаған жолаушылар тасымалы вагондарын 62 бірлік көлемінде 18,891,579 мың теңге сомасында 20 жылға 1.75% жылдық сыйақы мөлшерлемесімен жалға алу туралы қаржылық жал келісім-шартына «БРК-Лизинг» АҚ, байланысты тараппен, отырды. Негізгі қарызды өтеу бойынша жеңілдік мерзімі 6 жылды құрайды. Топ жалға алушы болып табылады. Қаржылық жал 2018 ж. желтоқсанда басталады деп күтілуде. Осы міндеттемелер бойынша Компания кепілгер болып табылады.

Сонымен қоса, 17 Ескертуде көрсетілгендей, Топ, «КТЗ Express» АҚ және «Қазтеміртранс» АҚ еншілес ұйымдары атынан, «БРК-Лизинг» АҚ-мен вагон-платформалары мен жартылайвагондарды жалға алу бойынша қаржылық жалға отырды. Қаржылық жал бойынша жеткізілім 2018-2019 жж. күтіледі.

29. ЕНШІЛЕС ҰЙЫМДАР

Есептік жылдың соңына Топ құрылымы туралы мәлімет төменде көрсетілген;

Еншілес ұйым	Қызмет сипаты	Орналасқан елі	Қатысу үлесі, %	
			2017 ж.	2016 ж.
1. «Қазтеміртранс» АҚ	Жүк вагондарын пайдалану	Қазақстан	100	100
2. «Жолаушылар тасымалы» АҚ	Жолаушыларды тасымалдау	Қазақстан	100	100
3. «ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ	Локомотив тартымы	Қазақстан	100	100
4. «КТЗ Express» АҚ	қызметтерін көрсету	Қазақстан	100	100
5. «Теміржолсу» АҚ	Мультимодалды тасымалдау	Қазақстан	100	100
6. «Ремлокомотив» АҚ	Коммуналдық қызметтер	Қазақстан	100	100
7. «Транстелеком» АҚ	Локомотивтерді жөндеу	Қазақстан	100	100
8. «Әскерилендірілген теміржол күзеті» АҚ	Байланыс қызметтері	Қазақстан	51	100
9. «Қамқор» жөндеу корпорациясы» ЖШС	Күзет қызметтері	Қазақстан	100	100
10. «Вокзал-сервис» АҚ	Теміржол ойнамалы құрамын жөндеу	Қазақстан	100	100
11. «М.Тынышпаев атындағы Қазақ көлік және коммуникациялар академиясы»	Вокзалдың қызметін қамтамасыз ету	Қазақстан	100	100
12. «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ*	Кадрларды оқыту, қайта оқыту және квалификациясын жоғарлату	Қазақстан	100	100
13. «Құрық-Порты» ЖШС	Жүкті тиеу мен босату жұмыстары, кемелерге қызмет көрсету	Қазақстан	100	100
14. ЖШҚ «ҚТЖ Финанс»	Ғылыми-зерттеу және тажирибелік-құрастырушылық қызмет	Қазақстан	100	100
	«ҚТЖ» ҰҚ» АҚ тобының компанияларының қызметі мен жобаларын қаржыландыру мақсатында облигациялардың эмиссиясын жүзеге асыру	Ресей Федерациясы	100	-

2016 ж. ішінде "ҚТЖ-Жүк тасымалы" АҚ және "КТЗ Express" АҚ еншілес ұйымдарын қайта құрылымдау оларға "Локомотив сервис орталығы" АҚ және "Қазтранссервис" АҚ еншілес ұйымдарын қосу жолымен жүргізілді.

2016 ж. ішінде "Алматы вагон жөндеу зауыты" АҚ-ның 100% акциялары, "Магистраль қызметі" ЖШС-ның 100% қатысу үлесі (27 Ескерту) және "Транстелеком" АҚ-ның 49% акциялары үшінші тарапқа сатылды (14 Ескерту).

Акцияның баланстық құны Қазақстан қор биржасының талаптарына сай есептеледі (KASE) аниясы» АҚ-ның 100%-дық иелену үлесін Топтың сенімгерлік басқаруына берді. Топ «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның акцияларын заң тұрғысынан иеленбесе де, Топтың еншілес ұйымы ретінде таныды

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

30. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН МӘМІЛЕЛЕР

Егер бір тарап екінші тарапты бақылау мүмкіндігіне ие болса, немесе қаржылық немесе операциялық шешімдерді басқа тарап қабылдау кезінде келесі тарапқа біршама ықпал етуді жүзеге асыратын болса, берілген шоғырландырылған қаржы есептілігінің мақсаттары үшін осы тараптар байланысты тараптар ретінде қарастырылады. Сондай-ақ байланысты деп Топпен бірге бір бақылау астындағы тараптар да саналады. Байланысты тараптардың мүмкін байланыстарын қарастырғанда әрбір жағдайда тараптардың құқықтық формасына ғана емес, олардың қарым-қатынас мәніне назар аударылады.

Байланысты тараптар байланысты емес тараптар жасаса алмайтын келісімдерді жасай алады, және байланысты тараптардың арасындағы келісімдер байланысты емес тараптардың келісіндегі шарттар, ережелер мен сома негізінде жүзеге аспауы мүмкін.

31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ көптеген маңызды келісімдер жүргізген төленбеген қалдығы болған қарым-қатынастар сипаты төменде көрсетілген.

		Акционер	Топтың қауымдасқан ұйымдары	Топ қатысушы болып табылатын біріккен ұйымдар	Акционер құрамына кіретін ұйымдар	Басқа да байланысты тараптар
Байланысты тараптардың тауарлар, қызмет пен ұзақ мерзімді активтер үшін міндеттемелері	2017 ж.	6,772	9,135,188	304,966	1,008,789	-
	2016 ж.	-	9,580,245	7,397,824	1,656,854	-
соның ішінде күмәнді берешек бойынша резерв	2017 ж.	-	(12,136)	(23,896)	(31,905)	-
	2016 ж.	-	(16,763)	(191,312)	(33,552)	-
Байланысты тараптарға тауарлар, қызмет пен ұзақ мерзімді активтер үшін міндеттемелер	2017 ж.	-	4,335,511	2,173,343	2,689,154	191,895
	2016 ж.	-	1,619,534	4,299,385	3,816,564	-
Ағымдағы шоттар мен салымдар	2017 ж.	-	-	-	-	338
	2016 ж.	-	-	-	-	309
Қолданылуы шектеулі ақша қаражаты	2017 ж.	-	-	-	-	-
	2016 ж.	-	-	-	-	357,811
Берілген несиелер	2017 ж.	-	-	-	-	-
	2016 ж.	-	-	99,428	-	-
соның ішінде күмәнді берешек бойынша резерв	2017 ж.	-	-	-	-	-
	2016 ж.	-	-	(590,075)	-	-
Алынған несиелер	2017 ж.	105,738,753	-	-	-	37,476,232
	2016 ж.	152,960,581	-	-	-	43,813,136
Қаржылық жал бойынша міндеттеме	2017 ж.	996,218	-	-	-	13,888,552
	2016 ж.	-	-	-	-	136,052
Алынатын дивидендтер	2017 ж.	-	-	-	-	-
	2016 ж.	-	-	1,663,776	-	-
Төленетін дивидендтер	2017 ж.	16,424,670	-	-	-	-
	2016 ж.	16,424,670	-	-	-	-

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың теңге)

Байланысты тараптармен мәмілелер 31 желтоқсандағы жағдай бойынша клесі түрде көрсетілген:

		Акционер	Топтың қауымдасқан ұйымдары	Топ қатысушы болып табылатын біріккен ұйымдар	Акционер құрамына кіретін ұйымдар	Басқа да байланысты тараптар
Тауар, қызмет пен ұзақ мерзімді активтерді сату	2017 ж.	2,858,090	1,116,750	24,155,035	15,853,907	-
	2016 ж.	-	636,232	39,022,259	16,957,257	-
Күмәнді берешек бойынша (есептелген)/қалпына келтірілген резерв	2017 ж.	-	4,627	-	1,648	-
	2016 ж.	-	(16,763)	(191,312)	1,420,483	-
Тауар, қызмет пен ұзақ мерзімді активтерді сатып алу	2017 ж.	2,820,994	45,970,234	661,753	12,318,660	278
	2016 ж.	-	55,815,681	3,782,148	10,068,762	19
Несиелерді беру	2017 ж.	-	-	12,512	-	-
	2016 ж.	-	-	810,928	-	-
Берілген несиелерді өтеу	2017 ж.	-	-	-	-	-
	2016 ж.	-	-	2,093,503	-	-
Несиелерді алу	2017 ж.	25,000,000	-	-	-	-
	2016 ж.	5,500,000	-	-	-	1,070,299
Алынған несиелерді өтеу	2017 ж.	75,000,000	-	-	-	6,646,986
	2016 ж.	48,948,658	-	-	-	7,527,599
Қаржылық жал юйынша жаңа келісім- шарттар	2017 ж.	894,841	-	-	-	13,518,959
	2016 ж.	-	-	-	-	-
Қаржылық жал міндеттемесі бойынша төлемдер	2017 ж.	51,121	-	-	-	76,474
	2016 ж.	-	-	-	-	-
Қаржылық табыс	2017 ж.	-	-	13,949	-	42,706
	2016 ж.	-	-	225,229	-	-
Қаржылық шығындар	2017 ж.	5,913,857	-	872	-	2,823,312
	2016 ж.	8,761,044	-	58,425	-	3,523,381
Алынатын дивидендтер	2017 ж.	-	-	-	-	-
	2016	-	-	3,128,141	-	-
Жарғылық капиталға салым	2017 ж.	69,174,567	-	-	-	-
	2016 ж.	128,066,584	-	-	-	-

2017 және 2016 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың кейбір несиелері тиісінше жалпы сомасы 3,285,544 мың теңге және 4,096,677 мың теңге болатын Қазақстан Республикасы Үкіметімен кепілдендірілген.

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ кейбір қауымдасқан және бірлескен ұйымдардың несиелері бойынша міндеттемелердің банктер алдында орындалатындығын кепілдендіру мақсатында кепілдікті берді (21 және 29 Ескертулер).

Акционер тобының құрамына кіретін ұйымдармен, қауымдасқан және бірлескен ұйымдармен және де басқа да байланысты тараптармен операциялардың басым бөлігі «ҚазМұнайГаз» Ұлттық компаниясы» АҚ (бензин), «Қазақтелеком» АҚ (байланыс қызметі), «Қазатомпром» АҚ (электр энергиясы), «КЕГӨК» АҚ (электрэнергиясы), «Қазпочта» АҚ (пошта қызметі), «Қазақстан Инжиниринг» Ұлттық компаниясы» АҚ (машина өндірісі тауарлары) и «Самұрқ-Энерго» АҚ-мен (электр энергиясы) операциялардан тұрады. Сонымен қатар, Топ Акционер тобына кіретін ұйымдарға, қауымдасқан және бірлескен ұйымдарға теміржол тасымалдауы бойынша қызмет көрсетеді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
шоғырландырылған қаржылық есептілігіне ескертулер (жалғасы)**
(мың теңге)

Сонымен қатар, 2017 ж. ішінде «Airport Management Group» ЖШС еншілес ұйымы Топ атынан пайыссыз өтетін қаржылық көмекті сенімді басқару астындағы байланысты тарап «Нұрсұлтан Назарбаев» Халықаралық әуежайы» АҚ-ға (бұған дейін «Астана Халықаралық әуежайы») 27,500,000 мың теңге көлемінде айналым қаражатын қаржыландыру мақсатында көрсетті (2016 ж.: 500,000 мың теңге). Қаржылық көмектің 4,000,000 мың теңгесі осы жыл ішінде өтелді.

31 желтоқсандағы жағдай бойынша және осы күнге аяқталған жыл ішінде Топ келесі объектілердің құрылысы бойынша Акционердің пайдасына тағайындалған өзгертілмейтін міндеттемені қабылдады:

	Ағымдағы міндеттемелер					Ұзақ мерзімді міндеттемелер
	Телера-диокешені жабдықтары	Маңғыстаудағы құрылыс объектілері	Астана қ. балабақша	Мұз сарайы	Жиынты-ғы	Мұз сарайы
2016 ж. 1 қаңтарына	28,238,638	247,276	1,702,660	-	30,188,574	48,601,265
Жыл ішінде есептелгені	-	-	195,587	-	195,587	-
Міндеттемелердің азаюы	-	-	(30,315)	-	(30,315)	(823,196)
Жыл ішінде есептен шығарылғаны	(28,238,638)	-	(1,825,478)	-	(30,064,116)	-
Аударымдар	-	-	-	47,778,069	47,778,069	(47,778,069)
2016 ж. 31 желтоқсанына	-	247,276	42,454	47,778,069	48,067,799	-
Жыл ішінде есептелгені	-	-	-	5,733,368	5,733,368	-
Жыл ішінде есептен шығарылғаны	-	-	-	(53,511,437)	(53,511,437)	-
2017 ж. 31 желтоқсанына	-	247,276	42,454	-	289,730	-

31 желтоқсандағы жағдай бойынша және осы күнге аяқталған жыл ішінде Топ жоғарыда көрсетілген Акционердің пайдасына тағайындалған өзгертілмейтін міндеттеме бойынша келесі шығындарды өткерді:

	Ағымдағы активтер					Ұзақ мерзімді активтер
	Телера-диокешені жабдықтары	Маңғыстаудағы құрылыс объектілері	Астана қ. балабақша	Мұз сарайы	Жиынтығы	Мұз сарайы
2016 ж. 1 қаңтарына	28,238,638	247,276	1,672,345	-	30,158,259	41,268,374
Жыл ішінде есептелгені	-	-	-	-	-	6,509,695
Жыл ішінде есептен шығарылғаны	(28,238,638)	-	(1,629,891)	-	(29,868,529)	-
Аударымдар	-	-	-	47,778,069	47,778,069	(47,778,069)
2016 ж. 31 желтоқсанына	-	247,276	42,454	47,778,069	48,067,799	-
Жыл ішінде есептен шығарылғаны	-	-	-	(47,778,069)	(47,778,069)	-
2017 ж. 31 желтоқсанына	-	247,276	42,454	-	289,730	-

Акционердің пайдасына тағайындалған актив ретінде есепке алынған Мұз сарайы 2017 ж. мамырында Соңғы Акционердің шешімімен Астана қ. әкімдігіне өтеусіз берілді. Нәтижесінде, 5,733,368 мың теңге көлемінде ҚҚС есептелді. Бұл ҚҚС Акционерге тарату ретінде бөлінбеген пайда құрамында көрсетілді (15 Ескерту).

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың теңге)

Топтың басты басқарушы қызметкерлеріне сыйақы

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың басты басқарушы қызметкерлерін 16 адамнан тұратын Компанияның Басқарма мен Директорлар кеңесінің мүшелері (2016 ж. 31 желтоқсан: 14 адам) құрайды. 2017 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін басты басқару қызметкерлеріне төленетін сыйақының жалпы мөлшері 454,669 мың теңгені құрады және бұл сома осы шоғырландырылған есептіліктің пайда мен залал жөніндегі есебінің жалақы бойынша шығындарына қосылған (2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін: 574,755 мың теңге). Басқару қызметкерлерге төленетін сыйақының басым бөлігі операциялық нәтижелердің, сыйақылар мен келісім-шарттарға негізделген жалақы бойынша шығындардан тұрады.

**31. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ, ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ МАҚСАТЫ МЕН САЯСАТЫ.
ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫНЫҢ ӘДІЛ ҚҰНЫ**

Топтың негізгі қаржы құралдарына несиелер, шығарылған қарыздық бағалы қағаздар (еурооблигациялар), қаржылық жал бойынша міндеттемелер, ақша және қысқа мерзімдегі салымдар, сонымен қатар сауда дебиторлық және сауда кредиторлық берешектер жатады. Пайыздық мөлшерлемелермен байланысты тәуекелдер, шетелдік валюта бағамының өзгеруі мен несиелік тәуекелдер Топтың қаржы құралдары бойынша негізгі тәуекелдері болып табылады. Топ барлық қаржы құралдары бойынша пайда болатын өтімділік пен нарық тәуекелдерін бақылап отырады.

Капиталдың жеткіліксіздік тәуекелін басқару

Топ капиталдың жеткіліксіздік тәуекелін басқарып отырады, себебі Топ Акционер үшін пайданы барынша арттырғанда кәсіпорын үздіксіз қызметін капитал мен қарыз балансын оңтайлау арқылы жалғастыра алатынына сенімді болуы керек. Топтың жалпы стратегиясы 2016 ж.-мен салыстырғанда өзгерген жоқ.

Топтың капитал құрылымы таза қарыз қаражатынан (ақша қаражаты мен оның баламаларын шегергеннен кейінгі несиелер, қарыздық бағалы қағаздар мен қаржылық жал бойынша міндеттемелер) және Топ капиталынан (жарғылық капитал, шетелдік валютаны қайта бағалаудан түскен резерв, бөлінбеген пайда мен бақыланбайтын үлес) тұрады.

Қаржы тәуекелін басқару мақсаттары

Тәуекелді басқару – Топ қызметінің маңызды элементі. Компания топтың операцияларына қатысты қаржы тәуекелдерін бақылау мен басқаруды тәуекелдер бойынша ішкі есептілік арқылы жүзеге асырады. Бұл есептіліктерде тәуекелге шалдығу деңгейі тәуекелдің дәрежесі мен мөлшері арқылы талданады. Бұл тәуекелдер нарық тәуекелін (валюта тәуекелін, баға тәуекелін және әділ құнға қатысты пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекелі), өтімділік тәуекелін және ақша ағымына қатысты пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекелін қамтиды. Төменде Топтың тәуекелді басқару саясатына сипаттама беріледі.

Пайыздық мөлшерлеменен байланысты тәуекел

Топ үшін пайыздық мөлшерлеменен байланысты тәуекел нарықтық пайыздық мөлшерлеменің өзгеруін білдіреді. Пайыздық мөлшерлеменің өзгеруі Топтың инвестицияларынан жалпы пайдасының азаюына және (немесе) Топтың несиелері мен қарыздық бағалы қағаздары бойынша ақша ағымының азаюына әкеп соқтыруы мүмкін. Топ пайыздық мөлшерлеменен байланысты тәуекелді валютадағы қаржылық құралдардың пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруін бақылау арқылы және тұрақты және құбылмалы пайыздық мөлшерлемедегі несиелер арасындағы дұрыс қатынасты қолдау арқылы шектейді.

Топтың пайыздық мөлшерлемелермен байланысты тәуекелге шалдықтығыштығы негізінен Топтың құбылмалы пайыздық мөлшерлемесіндегі несиелер мен қарыздық бағалы қағаздарына байланысты.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Келесі кесте Топтың салық салуға дейінгі табысы мен капиталының несиелердің пайыздық мөлшерлемелерінің мүмкін бола алатын өзгерістеріне (құбылмалы пайыздық мөлшерлемен несиелерге әсерін тигізе отырып) сезімталдығын басқа айнаымалы шамалар тұрақты болған кезде көрсетеді.

	2017 ж. 31 желтоқсан		2016 ж. 31 желтоқсан	
	Базистік пункттерде пайыздық мөлшерлемелердің ұлғаюу/азаяуы	Салық салынғанға дейінгі табысқа/ капиталға әсері	Базистік пункттерде пайыздық мөлшерлемелердің ұлғаюу/азаяуы	Салық салынғанға дейінгі табысқа/ капиталға әсері
АҚШ доллары	70/(8)	{154,270}/17,631	60/(8)	{499,987}/66,665
Теңге	70/(8)	{843,355}/96,383	60/(8)	{303,857}/40,514

Валюталық тәуекел

Топ шетелдік валютада мәмілелерді жүзеге асырады, демек валюталық бағам ауытқуларына ұшырау тәуекелі пайда болады.

Топтың қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді берешегінің түбегейлі бөлігі АҚШ долларында көрсетілген. Берешек көрсетілген АҚШ долларына және басқа шетелдік валюталарға қатысты теңге бағамының өзгеруінің нәтижесінде айырбас бағамынан табыстар немесе залалдар туындайды. Топ ақша қаражатының және басқа да қаржы активтерінің бір бөлігін АҚШ доллары депозитінде несие бойынша бағамдық айырмашылықтан туындаған табыс немесе шығынды өзара есепке алу мақсатында сақтайды.

Келесі кестеде Топтың салық салынғанға дейінгі табысының АҚШ доллары, еуро, ресей рублі және басқа да валюталардың мүмкін бола алатын өзгерістеріне сезімталдығы басқа айнаымалы шамалар тұрақты болған кезде көрсетілген.

	2017 ж. 31 желтоқсан			2016 ж. 31 желтоқсан		
	Айырбастау бағамындағы ұлғаюу/азаяу	Салық салынғанға дейінгі табысқа әсері	Капиталға әсері	Айырбастау курсынағы ұлғаюу/азаяу	Салық салынғанға дейінгі табысқа әсері	Капиталға әсері
АҚШ доллары	10%/(10%)	(69,162,051)/69,162,051	-	13%/(13%)	(102,659,544)/102,659,544	-
Еуро	13.5%/(9.5%)	(8,522,080)/5,997,020	-	15%/(15%)	(8,309,478)/8,309,478	-
Ресей рублі	16%/(16%)	(13,531,143)/13,531,143	-	23%/(19%)	(124,392)/102,759	-
Швейцар франкі	11.5%/(11.5%)	168,942/168,942	(11,349,035)/11,349,035	15%/(15%)	24,266/(24,266)	(14,257,966)/14,257,966
Басқа да валюталар	11.5%/(11.5%)	(224,267)/224,267	-	15%/(15%)	(653,534)/653,534	-

2015 ж. 7 тамызда Топ швейцар франкінде белгіленген қызмет көрсетуден түскен табыстың теңгеге қатысты өзгеру тәуекелін төмендету мақсатында ақша ағындарын хеджерлеуді жүргізді. 2014 ж. 20 маусымда Швейцар қор биржасында шығарылған Еурооблигациялар хеджерлеу құралы болып табылады. Швейцар франкіндегі транзиттік тасымалдаулардан табыс хеджерлеу объектісі болып табылады. Хеджерлеуден түскен әсер 2017 ж. 3,479,319 мың теңге көлеміндегі басқа да жиынтық табыста көрсетілді (2016 ж.: 4,417,426 мың теңге).

Несиелік тәуекел

Топтың қаржы құралдарымен контрагенттердің келісімшарттарын орындамау нәтижесінде пайда болатын несиелік қатер әдетте осы контрагенттердің алдында контрагент міндеттемелерінің шамасы Топтың міндеттемелерінен асып түсетін сомалармен шектеліп қалады. Топтың саясаты несиеге қабілетті контрагенттермен бірге қаржы құралдары бар операцияларды атқаруды қарастырады. Несиелік тәуекелге түсудің максималды мөлшері әрбір қаржы активінің баланстық құнына тең.

**2017 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
шоғырландырылған қаржылық есептілігіне ескертулер (жалғасы)**
(мың теңге)

Несиелік тәуекел концентрациясы экономикалық жағдайлары немесе басқа да оқиғалары олардың өз міндеттемелерін орындау қабілетіне бірдей әсер етуі мүмкін деген болжамға қатысты ұқсас қызмет шарттары бар несиелер алушы топтар немесе бір несиелер алушыдан бірнеше берешек сомасы болғанда туындауы мүмкін.

Топта берілген несиелер лимиттерінен асып кетпейтін, және де дұрыс несиелер тарихы бар тапсырыс берушілермен келісімдер жасалатындай үнемді бақылауды қарастырып отыратын саясат жұмыс істейді. Топтың аванстық төлемді қайтаруға банк кепілдігімен берілген алдын ала төлем негізінде өздерінің көптеген клиенттерімен жұмыс істеуінің арқасында несиелік тәуекел төмендеп отыр.

Топ 29 Ескертуде көрсетілген кепілдіктерден басқа үшінші тараптардың міндеттемелері бойынша кепілгер болмайды.

Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел нарық бағасының өзгеруі нәтижесінде қаржы құралының құнының ықтимал түрде ауытқуы кезінде пайда болады. Топ нарық конъюктурасының теріс өзгеруінен пайда болуы мүмкін әлеуетті залалдарды кезең сайын бағалау арқылы нарықтық тәуекелді басқарады.

Өтімділік тәуекелі

Топ Акционердің талаптарына сай өтімділік тәуекелін басқару үшін қысқа мерзімді, ұзақ мерзімді және орта мерзімді қаржыландыру тәуекелдерін бақылап отырады. Топ адекватты резервтерді, банк несиелері мен мүмкін несиелер желелерін қолдау, қаржы активтері мен міндеттемелерін жабу мерзімдерін салыстыру мен ақша қаражатының болжанған және нақты қозғалысын үнемі мониторинг жасау арқылы тәуекелді басқарып отырады.

2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың жалпы сомасы 49,969,900 мың теңге көлемінде келесі несиелік ұйымдарда жеткілікті дәрежедегі қол жетімді несиелік желілері бар: «Қазақстан Халық Банкі» АҚ және «Қазақстан Сити Банкі» АҚ.

Топ тұрақты негізде Акционермен және кредиттік келісімдермен белгіленген қаржылық коэффициенттердің ең төменгі мәндерінің орындалуын бақылап отырады.

Кредиторлар алдында міндеттемелердің орындалмауын болдырмау үшін 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ қаржылық коэффициенттердің (ковенанттар) өзгеруінің ең төменгі шегін ЕҚДБ-мен келістірді. Сонымен қоса, 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша HSBC Франция және «Қазақстан даму банкі» АҚ-мен жасасқан кредиттік келісімдер шегіндегі қаржылық коэффициенттердің қолданылмауы туралы мақұлдама хат келді.

Акционерден алынған «Қазтеміртранс» АҚ және «ҚТЖ – Жүк тасымалы» АҚ еншілес ұйымдарының жалпы сомасы 75,000,000 мың теңге көлеміндегі ұзақ мерзімді несиелерін қайта қаржыландыру мақсатында, Топ Ресей Федерациясы Ішкі нарығында 15 млрд. ресей рублі көлемінде облигацияларды шығарды.

Кейбір несиелерді қайтақаржыландыру мақсатында, Топ Ішкі нарықта облигациялардың шығарылуы мен орналастырылуын 25,000,000 мың теңге көлемінде жүзеге асырды.

Келесі кестелерде Топтың қаржы міндеттемелері бойынша шартты мерзімдері көрсетілген. Кесте Топтан төлем талап етуі мүмкін ең бастапқы мерзім негізінде қаржы міндеттемелері бойынша ақша ағынының дисконтты емес қозғалысы негізінде құрылған. Кесте пайыздар бойынша да, сондай-ақ несиелер сомасы бойынша да ақша ағымын қамтиды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

	1 айға дейін	1-3 ай	3 ай - 1 жыл	1-5 жыл	5 жылдан артық	Жиынтығы
2017 ж.						
<i>Пайызсыз:</i>						
Сауда кредиторлық берешек	70,133,933	1,082,851	42,347,181	-	-	113,563,965
Басқа да ағымдағы міндеттемелер	-	-	8,734,941	-	-	8,734,941
<i>Пайыздық:</i>						
Несилер	20,154,364	10,205,376	114,331,234	628,068,550	1,704,444,008	2,477,203,532
Қаржылық жал	694,836	527,195	3,628,608	29,132,709	74,556,577	108,539,925
Қаржылық кепілдіктер	1,829,137	2,967,968	9,347,533	27,214,045	-	41,358,683
	92,812,270	14,783,390	178,389,497	684,415,304	1,779,000,585	2,749,401,046
2016 ж.						
<i>Пайызсыз:</i>						
Сауда кредиторлық берешек	109,480,452	12,922,007	2,051,340	-	-	124,453,799
Басқа да ағымдағы міндеттемелер	-	-	4,351,172	-	-	4,351,172
<i>Пайыздық:</i>						
Несилер	14,822,109	11,378,646	166,484,226	695,639,570	1,474,260,485	2,362,585,036
Қаржылық жал	506,501	8,091,690	26,978,086	28,728,978	27,591,296	91,896,551
Қаржылық кепілдіктер	1,688,336	1,735,191	7,414,780	30,845,534	-	41,683,841
	126,497,398	34,127,534	207,279,604	755,214,082	1,501,851,781	2,624,970,399

Келесі кестеде Топтың қаржы активтері бойынша күтілетін төлем мерзімдері көрсетіледі. Кесте ақша қозғалысы басқа кезеңде деп Топпен күтілетін жағдайлардан басқа берілген активтер бойынша пайыздарды қосқанда, қаржы активтері бойынша ақша ағындарының дисконтты емес шарт мерзімдерінің негізінде құрылған.

	1 айға дейін	1 - 3 ай	3 ай - 1жыл	1 жылдан артық	Белгісіз өтеу мерзімі	Жиынтығы
2017 ж.						
<i>Пайыздық:</i>						
Қысқа мерзімді салымдар	13,250,837	402,619	621,695	-	-	14,275,151
Қысқа мерзімді салымдар бойынша пайыздар	8,239	3,932	39,696	-	-	51,867
Басқа қаржы активтері	-	50,000	13,495,858	2,326,310	-	15,872,168
Басқа қаржы активтері бойынша пайыздар	-	654	286,923	462,075	-	749,652
Ақша қаражаты мен оның баламалары	13,881,156	-	-	-	-	13,881,156
<i>Пайызсыз:</i>						
Ақша қаражаты мен оның баламалары	35,332,927	-	-	-	-	35,332,927
Пайдалануы шектелген ақша қаражаты	-	-	517,943	-	-	517,943
Сауда дебиторлық берешек	21,423,223	588,443	84,091	42,321	8,404,483	30,542,561
	83,896,382	1,045,648	15,046,206	2,830,706	8,404,483	111,223,425
2016 ж.						
<i>Пайыздық:</i>						
Қысқа мерзімді салымдар	25,494,025	809,023	-	-	-	26,303,048
Қысқа мерзімді салымдар бойынша пайыздар	30,918	-	35,385	-	-	66,303
Басқа қаржы активтері	-	3,287,073	11,901,019	2,333,030	-	17,521,122
Басқа қаржы активтері бойынша пайыздар	-	36,907	325,437	549,700	-	912,044
Ақша қаражаты мен оның баламалары	9,981,319	-	-	-	-	9,981,319
<i>Пайызсыз:</i>						
Ақша қаражаты мен оның баламалары	12,693,806	-	-	-	-	12,693,806
Пайдалануы шектелген ақша қаражаты	-	-	1,782,029	-	-	1,782,029
Сауда дебиторлық берешек	3,976,777	28,965	11,257,448	270,544	8,094,689	23,628,423
	52,176,845	4,161,968	25,301,318	3,153,274	8,094,689	92,888,094

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Қаржы құралдарының әділ құны

Әділ құны тарату кезінде сату немесе еріксіз сату жағдайларын есепке алмағанда коммерциялық шарттармен хабардар болған тараптардың арасында құрал ауыстырылуы мүмкін сома ретінде анықталады. Топтың қаржы құралдарының көбісі үшін әділ құнын анықтауға арналған нарық механизмдері жоқ болғандықтан, әділ құнын бағалау кезінде құралға қатысты нақты тәуекелдер мен ағымдағы экономикалық жағдайлардың негізінде рұқсат ету керек.

Келесі әдістер мен болжамдар Топта қаржы құралдарының әділ құнын есептеу үшін қолданылады.

Ақша қаражаты мен оның баламалары

Ақша қаражаты мен оның баламаларының баланстық құны осы қаржы құралдарының қысқа мерзімді төлеу сипатына байланысты олардың әділ құнына шамамен тең келеді.

Қаржы активтері мен міндеттемелері

Он екі айдан кем өтеу мерзімі бар активтер мен міндеттемелердің баланстық құн шамамен олардың әділ құнына тең, себебі осы қаржы құралдар қысқа мерзімде өтеле алу сипатына ие.

Он екі айдан көп өтеу мерзімі бар активтер мен міндеттемелер үшін есеп мерзімінің соңына бар нарық мөлшерлемесін пайдаланумен дисконтталған болашақ ақша қаражатының ағымдағы құнын береді.

Несиелер

Банктік несиелер бойынша есептеу несиелік рейтинг параметрлері мен ұқсас өтеу мерзімдері бар несиелер бойынша сәйкес жылдың соңына қайта көтерілетін нарық мөлшерлемелерін пайдаланумен есептелінген төлеу мерзімі бойынша жеке несиелер бойынша болашақ ақша ағынын дисконттау арқылы жасалған болатын. Топ несиелерінің көптеген бөлігі халықаралық қаржы институттары мен шетелдік банктерден алынған. Нәтижесінде осы несиелер бойынша пайыздық мөлшерлемелер Қазақстан Республикасындағы коммерциялық несие ұйымдарының пайыздық мөлшерлемесінен төмен бола тұра берілген несие санаты үшін нарықтық пайыздық мөлшерлемелер ретінде қарастырылады. Шығарылған қарыздық бағалы қағаздардың (Еурооблигациялардың) әділ құны есептік күні жасалған орташа баға негізінде анықталған болатын.

Үнемі әділ құны бойынша бағаланатын Топтың қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің әділ құны

2017 және 2016 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша несиелер мен шығарылған қарыздық бағалы қағаздарды есепке алмаған жағдайда, қаржы активтері мен міндеттемелердің әділ құнының олардың баланстық құнынан айтарлықтай айырмашылығы жоқ. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша несиелер және шығарылған қарыздық бағалы қағаздардың (Еурооблигациялардың) баланстық құны мен әділ құны төмендегідей түрде көрсетілген:

	2017 ж. 31 желтоқсан		2016 ж. 31 желтоқсан	
	Баланстық құны	Әділ құны	Баланстық құны	Әділ құны
Берілген несиелер	23,542,753	23,542,753	969,745	969,745
Басқа да қаржы активтері	15,912,921	15,912,921	17,549,976	17,549,976
Несиелер	371,209,012	340,652,387	468,338,685	451,931,634
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар	893,510,975	983,468,431	771,341,089	790,399,781
Қаржылық кепілдіктер	4,194,045	4,194,045	4,399,245	4,399,245
Қаржылық жал	14,884,770	14,884,770	-	-

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың теңге)

Әділ құнды бағалау иерархиясы

Топ әділ құнды бағалауды төменде көрсетілген әділ құнды бағалау иерархиясын қолдану арқылы бағалайды. Бұл иерархия бағалауды қалаптастыруда қолданылатын ақпараттың маңыздылығын ескереді:

- 1 Деңгей: ұқсас қаржылық құралдарға қатысты активті нарықтағы котировкалар (түзетілмеген).
- 2 Деңгей: тікелей қолжетімді (котировкалар) немесе тікелей емес қол жетімді (котировкадан туындайтын ақпарат) 1 Деңгейге жататын ақпараттан басқа ақпараттар. Бұл категорияның құрамына келесілерді қолданып бағаланатын құралдар енеді: ұқсас құралдар үшін активті нарықтағы нарықтық котировкалар, активті ретінде қарастырылмайтын ұқсас құралдар үшін нарықтық котировкалар.
- 3 Деңгей: қол жетімді болып табылмайтын ақпараттар. Бұл категория байқалатын бастапқы ақпарат негізінде бағаланбайтын құралдардан тұрады. Бұл бастапқы ақпарат, сонымен қоса, құралдың бағалануына елеулі ықпал етеді. Бұл категория құралдар арасындағы айырмашылықты көрсету үшін маңызды бақыланбайтын түзетулердің немесе жорамалдарды қолдануды талап етеді, оған қатысты ұқсас құралдардың белгіленетін баға негізінде бағаланатын құралдардан тұрады.

2017 ж. 31 жетоксандағы жағдай бойынша әділ құны бойынша есепке алынатын қаржылық құралдардың әділ құны бағалау иерархиясы негізінде жасалған талдауы төменде көрсетілген

	1 деңгей	2 деңгей	3 деңгей	Жиынтығы
<i>Қаржы активтері</i>				
Берілген несиелер	-	23,542,753	-	23,542,753
Басқа да қаржы активтері	-	15,912,921	-	15,912,921
Жиынтығы	-	39,455,674	-	39,455,674
<i>Қаржы міндеттемелері</i>				
Амортизациялық құнымен көрсетілетін қаржы міндеттемелері				
- қарыздық бағалы қағаздар	983,468,431	-	-	983,468,431
- банктік кредиттер	-	254,446,221	5,979,219	260,425,440
- байланысты тараптардан несиелер	-	80,226,947	-	80,226,947
- қаржылық жал	-	14,884,770	-	14,884,770
- қаржылық кепілдіктер	-	4,194,045	-	4,194,045
Жиынтығы	983,468,431	353,751,983	5,979,219	1,343,199,633

Төмендегі кестеде 2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құнымен есепке алынатын қаржылық құралдардың талауы әділ құнның иерархиясы негізінде көрсетілген

	1 деңгей	2 деңгей	3 деңгей	Жиынтығы
<i>Қаржы активтері</i>				
Берілген несиелер	-	969,745	-	969,745
Басқа да қаржы активтері	-	17,549,976	-	17,549,976
Жиынтығы	-	18,519,721	-	18,519,721
<i>Қаржы міндеттемелері</i>				
Амортизациялық құнымен көрсетілетін қаржы міндеттемелері:				
- қаржылық бағалы қағаздар	790,399,781	-	-	790,399,781
- банктік несиелер	-	277,311,629	7,705,421	285,017,050
- байланысты тараптардан несиелер	-	166,914,584	-	166,914,584
- қаржылық кепілдіктер	-	4,399,245	-	4,399,245
Жиынтығы	790,399,781	448,625,458	7,705,421	1,246,730,660

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2017 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

2 және 3-ші деңгейлі қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің әділ құны, көпшілік мойындаған бағалау моделі бойынша ақша қаражатының дисконтталған ағымы негізінде есептелген. Сонымен бірге, дисконттау мөлшерлемесі контрагенттердің кредиттік тәуекелдерін көрсететін елеулі бастапқы дерек болып табылды.

Сауда дебиторлық және кредиторлық берешектің әділ құны шамамен оның баланстық құнына тең және иерархияның 3-ші деңгейіне жатады.

2017 және 2016 жылдар үшін әділ құнның иерархиясы деңгейлері арасында ауыстырулар болған жоқ.

32. ЕСЕПТІК КҮННЕН KEЙІНГІ БОЛҒАН ОҚИҒАЛАР

Берілген несиелер

2018 ж. ақпан-наурызында «Нұрсұлтан Назарбаев» Халықаралық әуежайы» АҚ-ға (бұған дейін – «Астана халықаралық әуежайы» АҚ) берілген 3,000,000 мың теңге қаржылық көмек жартылай көлемінде өтелді.

Алынған несиелер

2018 ж. ақпанда «Қазақстан Халық банкі» АҚ-ның құзіретті органы Топ атынан «Жүк тасымалы-ҚТЖ» АҚ-мен 2016 ж. 12 қаңтардан жасасқан несиелік желісін беру туралы Келісім негізінде бекітілген сыйақы мөлшерлемесін 13%-дан 12%-ға өзгерту туралы шешім қабылдады. Осы шоғырландырылған қаржылық есептілігін бекіту күнінде қосымша келісім шарт қол қойылу барысында.

2018 ж. 12 наурызда ЕКДБ-мен 2013 ж. 19 желтоқсанда жасасқан шарт негізінде Компания 1,773,474 АҚШ доллары көлемінде 6 айлық LIBOR + 3% жылдық мөлшерлемесімен 2023 ж.-ға дейін өтеу мерзімімен несиелік алды.

2018 ж. наурызда Топ атынан «Жүк тасымалы-ҚТЖ» АҚ қысқа мерзімді несиелік 13,000,000 мың теңге көлемінде 12% сыйақы мөлшерлемесімен 2015 ж. 26 ақпанында «Қазақстан Халық банкі» АҚ-мен жасасқан несиелік желісі Келісімі аясында алды.